

Georges Simenon
Prima anchetă a lui Maigret

Capitolul 1
DEPOZIȚIA UNUI FLAUTIST

O balustradă neagră împărțea încăperea în două. În partea rezervată publicului se afla doar o bancă fără spătar, vopsită și ea în negru, rezemată de peretele spoit cu var alb și acoperit de afișe administrative. De cealaltă parte se înșirau pupitre, călimări, dulapuri pline-vîrf cu registre imense, și ele negre, astfel că toate erau aici în alb și negru. Și mai puteai vedea înălțîndu-se pe o placă de tablă o sobă de tuci, cum nu mai întîlnești azi decît prin gările micilor orașe, o sobă al cărei burlan mai întîi urca spre tavan și apoi o cotea, străbătînd toată încăperea înainte de a dispărea în perete.

Agentul cu obrazul de copil, care-și descheiase nasturii uniformei și încerca să adoarmă, se numea Lecoeur.

Orologiul încercuit cu negru arăta orele 1 și 25. Din cînd în cînd, becul — singurul bec cu gaz aprins — pîlpîia. Și tot numai din cînd în cînd soba, fără vreun motiv aparent, pornea să duduie.

Afară, pocniturile de petarde, din ce în ce mai rare, cîntecul vreunui bețiv sau trecerea unui cupeu pe strada care cobora în pantă mai tulburau nițel liniștea nopții.

În fața pupitrului din stînga, secretarul comisariatului cartierului Saint-Georges mișca buzele, ca un școlar, aplecat asupra unei cărți care tocmai apăruse: *"Curs despre semnalmentele descriptive (Portret vorbitor) pentru uzul ofițerilor și inspectorilor de poliție"*.

Pe pagina de gardă, o mîină iscălise apăsător cu cerneală violetă: J. Maigret.

Tînărul secretar al comisariatului se ridicase de trei ori de la căderea nopții, ca să mai ațîțe focul: el va păstra de altfel nostalgia acestei sobe toată viața — și cîndva la Quai des Orfèvres o va regăsi — pe asta sau una asemănătoare — iar mai tîrziu, cînd în localurile poliției judiciare se va fi instalat încălzirea centrală, comisarul divizionar Maigret, șef al Brigăzii speciale, va izbuti s-o păstreze în biroul său.

Era prin 15 aprilie 1913. Poliția judiciară nu se numea încă astfel, ci "Siguranța". Un suveran străin debarcase în dimineața aceea cu mare pompă la gara din Longchamps, întîmpinat fiind de președintele Republicii. Landourile oficiale, flancate de gărzile republicane în mare ținută, defilaseră pe Avenue du Bois și pe Champs-Élysées între două șiruri de oameni și drapele. A urmat apoi o mare serată la Operă, un foc de artificii, cortegii, și-acum rumoarea stîrnită de petrecerile populare abia începea să se potolească.

Poliția era istovită. Cu toate măsurile luate, cu toate arestările preventive, cu toate acordurile încheiate cu diverse personaje mai umil sau mai puțin periculoase, oamenii se temeau ca pînă la sfîrșit vreun anarhist să n-arunce o bombă.

Maigret și agentul Lecoeur erau singuri, la orele 1 jumătate dimineața, în localul comisariatului de poliție din cartierul Saint-Georges,

de pe liniștita stradă la Rochefoucauld .

Amîndoi ridicară capul auzind zgomot de pași repezi pe trotuar. Ușa se deschise. Un tînăr gîfiind, privi în jurul lui, orbit de lumina becului cu gaz.

— Domnul comisar? întrebă el cu sufletul la gură.

— Sînt secretarul lui — zise Maigret fără a se ridica de pe scaun.

Încă nu știa că, de fapt, în clipa aceea își începea prima sa anchetă.

Bărbatul era blond, subțire, cu ochi albaștri, cu obrajii trandafirii.

Purta deasupra hainei negre un pardesiou de culoarea mastieului, în mîină ținea o pălărie melon, în timp ce cu cealaltă își pipăia din cînd în cînd nasul umflat.

— Te-a atacat vreun derbedeu?

— Nu. Am încercat să salvez o femeie care striga după ajutor.

— Pe stradă?

— Într-o casă boierească de pe strada Chaptal. Cred că ați face bine să veniți imediat. M-au dat pe ușă afară.

— Cine?

— Un soi de valet sau portar, nu m-am lămurit.

— Nu crezi că ar fi bine să începi cu începutul? Ce-ai căutat pe strada Chaptal?

— Veneam de la lucru. Numele meu este Justin Miriard. Sînt al doilea flautist la Concertele Lamoureux, dar seara cînt la Braseria *Clichy*, pe bulevardul Clichy. Locuiesc pe strada d'Enghien, vizavi de *Petit Parisien*. Veneam pe strada Bellu, apoi am luat-o pe strada Chaptal, ca-n fiecare noapte.

Maigret — secretar conștiincios — își lua note.

— Spre mijlocul străzii, care-i aproape întotdeauna pustie, am observat un automobil staționînd, dar cu motorul în funcțiune. Un Dion-Bouton. La volan se afla un bărbat cu o haină de căprioară gri și obrazul acoperit aproape în întregime de niște ochelari uriași. Cînd am ajuns aproape în dreptul lui s-a deschis o fereastră la etajul II.

— Ai notat numărul casei!

— 17 bis. E o casă boierească ,cu o poartă mare pentru trăsură. Toate celelalte ferestre erau întunecate. Numai fereastra a doua, socotind de la stînga, era luminată, fereastra care s-a deschis. Am ridicat capul. Am întrezărit o siluetă de femeie care s-a aplecat o clipită în afară și a strigat: "Ajutor!!"

— Ce-ai făcut atunci?

— Stai puțin... Cineva, care era în cameră, a tras-o probabil înapoi. În aceeași clipă s-a auzit o împușcătură. M-am întors spre mașina pe care tocmai o depășisem, dar automobilul a pornit-o brusc.

— Ești sigur că ce-ai auzit nu era cumva zgomotul motorului?

— Sînt sigur... M-am repezit la poartă și am sunat.

— Erai singur?

— Da.

— Înarmat?

— Nu.

— Și ce-aveai de gînd să faci?

— Dar...

Întrebarea îl zăpăci într-atît pe flautist, că nu găsi nimic să răspundă. Dacă n-ar fi avut mustață și cîteva fire în barbă, i-ai fi dat 16 ani.

— Vecinii n-au auzit nimic?

— Se pare că nu.

— Și s-a deschis?

— Da, dar cam târziu. Am sunat cel puțin de trei ori. Apoi am început să izbesc cu picioarele în ușă. În sfârșit, am auzit pași, cineva a ridicat un lanț, a tras un zăvor. Nu era lumină la intrare, dar în fața casei există un felinar cu gaz.

Ora 1 și 47. Flautistul arunca din când în când priviri neliniștite înspre orologiu.

— Un tip înalt în haină neagră de majordon m-a întrebat ce doresc.

— Era complet îmbrăcat?

— Bineînțeles.

— Cu pantaloni și cravată?

— Da.

— Și totuși casa nu era luminată?

— Numai odaia de la etajul II.

— Ce i-ai spus?

— Nu mai țin minte. Voiam să intru.

— Pentru ce?

— Ca să văd ce se-ntîmplă. Majordomul mi-a barat însă calea, i-am vorbit de femeia care strigase la geam.

— Părea stingherit?

— M-a privit aspru, fără să-mi răspundă nimic. Și mă îmbrâncea afară.

— Și pe urmă?

— A mormăit ceva cum că aș fi visat, că sînt beat, nu mai știu exact, apoi s-a auzit o voce, care părea că vine de la etajul I.

— Ce spunea?

— *Grăbește-te, Louis.*

— Și pe urmă?

— M-a îmbrîncit și mai tare și, cum am încercat să protestez, mi-a dat un pumn în obraz. M-am trezit pe trotuar, în fața porții încuiate.

— La etajul II mai era lumină?

— Nu.

— Automobilul nu se întorsese oare între timp?

— Nu... Acum, n-ar fi poate mai bine să mergem acolo?

— Să mergem? Ai cumva de gînd să mergi cu mine?

Era în același timp și comic și înduioșător contrastul între fragilitatea cam feminină a flautistului și aerul său hotărît.

— Dar n-am primit un pumn în obraz?! De altfel fac plîngere.

— Adevărat. E dreptul dumitale.

— De asta însă ar fi mai nimerit să ne ocupăm mai târziu. N-am dreptate?

— Parcă ziceai că numărul casei este...

— 17 bis.

Maigret se încruntă, căci adresa îi reamintea vag ceva cunoscut. Scoase un registru din dulap, îl frunzări și citi numele; lectura îl făcu să se încrunte și mai mult.

Era în haine de seară. Mai mult, era în primele sale haine de seară. O adresă primită cu cîteva zile în urmă atrăgea atenția tuturor funcționarilor poliției să se îmbrace în ținută de gală cu prilejul vizitei regale, pentru că oricare dintre ei putea fi chemat la un moment dat

printre personalitățile oficiale.

Pardesiul — cumpărat de gata și tot de culoarea masticului — semăna leit cu al lui Justin Minard.

— Vino! Lecoeur, dacă mă caută cineva, spune că mă înapoiez.

Era oarecum impresionat. Numele pe care-l citise în registru nu era dintre acelea care puteau să-l liniștească.

Avea 26 de ani și era însurat abia de 5 luni. De când intrase în poliție, cu patru ani în urmă, trecuse prin serviciile cele mai umile: "Străzile", "Gărilor", "Marile magazine", și cam de vreun an devenise secretarul comisariatului din cartierul Saint-Georges.

Or, numele cel mai faimos din tot cartierul era fără îndoială al locatarilor de pe strada Chaptal numărul 17 bis.

Gendreau — Balthazar. Cafeaua Balthazar. Numele acesta se lăfia, vopsit cu litere mari și întunecate, pe toate culoarele metroului. Iar pe stradă camioanele casei Balthazar, trase de patru cai cu harnașamente splendide, făceau parte într-un fel din peisajul parizian.

Maigret consuma cafea Balthazar. Și când trecea pe Avenue de l'Opera nu pierdea niciodată prilejul, ajuns la o oarecare apropiere de magazinul unui armurier, să tragă adânc în piept mirosul îmbietor care venea de la cafeaua ce se prăjea în vitrinele magazinului Balthazar.

Noaptea era luminoasă și rece. Nu se zărea țiipenie de om pe strada ce cobora în pantă și nici vreun cupeu nu se-arăta în preajmă. Maigret pe vremea aceea era aproape tot atît de slab ca și flautistul, astfel încît, în timp ce înaintau, păreau doi adolescenți jigăriți.

— Presupun că n-ai băut!

— Nu beau niciodată. Medicul m-a oprit.

— Ești sigur că ai văzut o fereastră care s-a deschis?

— Sînt absolut sigur.

Era prima dată cînd Maigret încerca să zboare cu aripile sale. Pînă atunci nu făcuse decît să-l însoțească pe șeful său, domnul Le Bret, cel mai modern dintre comisarii Parisului, în cîteva descinderi, printre care la vreo patru constatări de adulter.

Strada Chaptal era tot atît de pustie ca și strada La Rochefoucauld. Nu se zărea nici o lumină în casa familiei Gendreau-Balthazar, una din cele mai frumoase clădiri din cartier.

— Spuneai că ai văzut un automobil.

— Da, chiar aici. Nu chiar aici. Nu chiar în fața porții. Un pic mai sus.

Maigret, care avea capul plin de teorii noi-nouțe despre "mărturie", aprinse un chibrit-lumînare și se aplecă întru cercetarea pavajului de lemn.

— Vedeți! exclamă muzicianul triumfător, arătînd o băltoacă de ulei negricios.

— Vino. Deși n-am impresia că e tocmai bine să mă însoțești.

— Dar eu sînt omul care a fost lovit!

Erau totuși oarecari motive de spaimă. Ridicînd mîna să apese pe butonul soneriei, Maigret simțea că i se strînge inima și se gîndea pe ce lege s-ar putea sprijini. Mandat n-avea. În afară de asta, era în toiul nopții. Putea să vorbească de flagrant delict atunci cînd singura dovadă era nasul umflat al flautistului?

Asemeni flautistului, trebui să sune de trei ori. În schimb fu scutit de a izbi cu picioarele în ușa, întrucît pînă la urmă o voce întrebă dinăuntru:

- Ce s-a întâmplat?
- Poliția! rosti el cu o voce cam incertă.
- O clipă , vă rog. Mă duc să caut cheia.

Se auzi un zgomot în vestibul. Locuința avea lumină electrică. Apoi trebuia să aștepte o bună bucată de timp.

— El este — șuieră muzicantul care recunoscuse vocea. Apoi urmă lanțul, zăvorul, și apărură un obraz ce părea adormit și o privire care după ce alunecă asupra lui Maigret, se opri pe chipul lui Justin Minard.

— L-ați prins! spuse individul. Bănuiesc că a mai încercat și în altă parte.

— Ne dați voie să intrăm?

— Mă rog, dacă socotiți că e neapărată nevoie. V-aș ruga să nu faceți zgomot, ca să nu trezim toată casa. Pe-aici.

La stînga, după ce urcă trei trepte de marmură, se vedea o ușă de sticlă cu două canaturi, dînd într-un hol cu coloane. Era pentru prima dată în viața sa cînd Maigret pătrundea într-un interior atît de somptuos, care prin proporțiile sale sugera măreția unui minister.

— Numele dumitale este Louis?

— De unde știți?

Și Louis împinse o ușă care dădea nu în saloane, ci într-un fel de oficiu. Majordomul nu era îmbrăcat în haina de valet. Părea că abia se dăduse jos din pat, că își trăsese în grabă mare un pantalon și o cămașă de noapte albă cu gulerul brodat în roșu.

— Domnul Gendreau-Balthazar e aici?

— Care dintre ei? Tatăl sau fiul?

— Tatăl.

— Domnul Felicien nu a venit încă; cît despre domnul Richard fiul, trebuie să se fi culcat demult... Acum vreo jumătate de oră și mai bine bețivul ăsta...

Louis era înalt și solid. Părea să aibă cam vreo 45 de ani, bărbia rasă dădea în albastrui, ochii erau întunecați foarte și sprîncenele negre, neobișnuit de stufoase.

Maigret, după ce înghiți în sec, începu cu senzația omului care se aruncă orbește în apă:

— Aș dori să vorbesc cu domnul Richard.

— Doriți să-l trezesc?

— Întocmai.

— Sînteți bun să-mi dați legitimația dumneavoastră?

Maigret îi întinse legitimația de la Prefectura de Poliție.

— Sînteți de mult în cartier?

— De zece luni.

— Și lucrați la comisariatul Saint-Georges?

— Exact.

— Atunci îl cunoașteți pe domnul Le Bret!

— E șeful meu.

Louis spuse atunci cu o indiferență falsă, care ascundea amenințări limpezi:

— Și eu îl cunosc. Am onoarea să-l servesc ori de cîte ori vine să ia dejunul sau dineul la noi.

Lăsă să treacă apoi cîteva secunde, privind în neant.

— Va să zică doriți totuși să-l trezesc pe domnul Richard?

— Da.

— Aveți cumva... vreun mandat?

— Nu.

— Foarte bine. Vă rog să așteptați puțin.

Înainte de a se îndepărta, deschise un dulap și luă un plastron scrobit, un guler și o cravată neagră. Apoi își îmbrăcă haina care era agățată într-un cui.

Nu exista decît un singur scaun în oficiu. Nici Maigret, nici Justin Minard nu se așezară. Liniște peste tot. Casa zăcea scufundată în penumbră. Domnea o atmosferă solemnă de-a dreptul impresionantă.

În acest răstimp Maigret scoase de două ori ceasornicul din buzunar. Trecură douăzeci de minute și Louis reveni tot atît de scorțos.

— Dacă binevoiți să mă urmați...

Minard vru să se ia după Maigret, dar valetul se răsuci:

— Dumneata nu. Afară doar dacă nu ești și dumneata de la poliție...

Maigret încercă atunci o senzație ridicolă. I se păru o lașitate din parte-i să-l lase pe flautistul cel palid așa, în părăsire. Oficiul acesta cu lemnăria întunecată îi apăru o clipă asemeni unei celule și parcă-l vedea pe valetul cu bărbia albăstruie întorcîndu-se aici ca să se năpustească asupra victimei sale.

Urmîndu-l pe Louis, traversă holul cu coloane și urcă o scară acoperită cu un covor roșu închis. Sus erau aprinse numai cîteva lămpi cu filamente gălbui, lăsînd în jur mari zone întunecate. O ușă ce dădea pe palierul etajului I era deschisă. În cadrul ei apăru un bărbat îmbrăcat în halat.

— Mi s-a spus că doriți să-mi vorbiți! Poftiți, vă rog. Louis, lasă-ne singuri.

Camera servea în același timp de salon și birou, avea pereții îmbrăcați în piele și peste tot plutea o aromă de havană și de parfum necunoscut lui Maigret. O ușă întredeschisă dădea spre dormitor, unde se putea vedea, desfăcut, un pat cu baldachin.

Richard Gendreau-Balthazar era în pijama sub halat, în picioarele goale purta papuci din piele de Rusia.

Părea să aibă la vreo 30 de ani. Era brun, și chipul său ar fi părut banal dacă n-ar fi avut nasul strîmb.

— Louis mi-a spus că lucrați la comisariatul cartierului.

Deschise o cutie gravată plină cu țigări și o împinse spre vizitatorul său, care refuză.

— Nu fumezi?

— Numai pipă.

— Nu te invit să fumezi aici, pentru că am oroare de fumul de pipă. Presupun că înainte de a veni aici ai telefonat prietenului meu Le Bret!

— Nu.

— A! Te rog să mă ierți, însă nu prea sînt la curent cu metodele folosite în meseria dumitale. Le Bret vine deseori pe la noi, mă grăbesc să ți-o spun, dar nu în calitate de comisar. Pare atît de puțin comisar, de altfel! E o persoană cu adevărat bine, iar nevastă-sa e încîntătoare. Să ne întoarcem însă la oile noastre. Cît e ceasul?

Se prefăcu că-și caută ceasornicul. Maigret scoase din buzunar un ceas mare de argint.

— Două și douăzeci și cinci.

— În anotimpul ăsta se crapă de ziuă cam pe la cinci, nu-i așa? Asta o știu pentru că mi se întâmplă să călăresc în Bois de Boulogne, devreme, în zori. Îmi închipuiam că domiciliul cetățenilor este inviolabil de la apus și pînă la răsăritul soarelui.

— Așa este, însă...

Gazda îl întrerupse pe Maigret:

— Observă, te rog, că nu vorbesc despre asta decît ca să-ți amintesc niște realități. Ești tînăr, și fără îndoială, tînăr și-n meserie. Ai avut norocul să nimerești peste un prieten al șefului dumitale. În sfîrșit, bănuiesc că ai motive serioase ca să intri așa cum ai intrat în această casă. Louis mi-a spus cîte ceva. Poate că individul pe care l-a dat el afară e primejdios? Dar chiar și în acest caz, dragă prietene, ai fi putut aștepta pînă dimineața. Nu crezi? Ia loc, te rog.

Gazda însă nu se așeză, ci se plimba de colo pînă colo, scoțînd rotocoale de fum din țigareta egipteană cu capăt aurit.

— Acum că ți-am dat mica lecție pe care o meritai, spune-mi ce dorești să știi.

— Cine locuiește în camera de la etajul de deasupra?

— Poftim?

— Iertați-mă. Știu că nu sînteți obligat să-mi răspundeți... cel puțin deocamdată.

— Obligat?... repetă Richard cu mirare fără de sfîrșit.

Maigret, ale cărui urechi ardeau ca focul, continuă:

— S-a tras un foc de armă noaptea asta într-o cameră.

— Stai... stai... Sper că ești în toate mințile nu? S-a petrecut mult în noaptea asta, totuși, presupun că n-ai băut peste măsură!

Se auziră pași pe scară. Ușa rămăsese deschisă și Maigret văzu o siluetă nouă profilîndu-se pe palier, o siluetă care părea coborîta de pe coperta revistei "La Vie Parisienne".

Noul venit purta haine de seară, pelerină și joben. Era slab și bătrîn, iar mustățile subțiri cu vîrfurile răsucite se vedea bine că erau cănite.

Stătea în picioare, în pragul ușii, șovăitor, mirat, poate chiar speriat.

— Intră, tată. Cred că o să te distrezi de minune. Domnul aici de față este unul din funcționarii lui Le Bret...

Ciudat. Felicien Gendreau-Bathazar, tatăl, nu părea să fie beat și totuși era în el ceva tulbure, nesigur, ca o legănare de fluture.

— L-ai văzut pe Louis? urmă fiul său.

— E jos cu cineva.

— Tocmai asta e. Adineauri, un bețiv — doar dacă n-o fi cumva un nebun evadat de la Villeneuve — aproape că a spart poarta. Louis a coborît și abia a reușit să-l împiedice să intre. Acum, domnul...

Așteptă cu un aer întrebător.

— Maigret.

— Domnul Maigret, care este secretarul prietenului nostru Le Bret, s-a deplasat pînă aici ca să mă întrebe... de fapt, ce vrei să știi?

— Cine locuiește în camera a cărei fereastră este a doua din stînga, deasupra noastră.

I se păru că bătrînul e neliniștit. Bizară neliniște. De altfel, de cînd venise, tatăl își privea fiul cu un soi de teamă, de supunere. Parcă nici nu îndrăznea să deschidă gura. Ai fi zis că așteaptă ca Richard să-i dea voie.

— Sora mea — răspunse pînă la urmă acesta. Acum ești lămurit.

— Dînsa se află în casă acum?

Maigret nu-l privea pe fiu, ci pe tată. Dar și de data asta răspunse tot fiul.

— Nu. E la Anseval.

— Poftim?

— La castelul nostru, castelul d'Anseval, lângă Pouilly sur Loire. În Nievre.

— Așadar odaia e goală?

— Am toate motivele s-o cred. Adăugă cu ironie:

— Vrei cumva să verifici? Te însoțesc. Așadar, mâine îl voi putea felicita pe amicul nostru Le Bret pentru zelul subalternilor săi. Urmează-mă, te rog.

Spre mirarea lui Maigret, îi urma și tatăl, însă cu vădită timiditate.

— Asta-i camera despre care vorbeai. Noroc că nu e închisă cu cheia.

Răsuci comutatorul. Mobilele din dormitor erau din lemn alb lăcuit, pereții tapisați cu mătase bleu. O ușă laterală dădea într-un budoar și toate erau în ordine, fiecare lucru părăind la locul său.

— Și-acum cercetează, te implor. Sora mea va fi încântată să afle că poliția și-a vîrît etichete în lucrurile ei.

Fără a-și pierde cumpătul, Maigret se duse la fereastră. Perdelele groase erau dintr-o mătase albastră mai închisă la culoare decît tapiseria pereților. Le desfăcu, dădu peste un voal din tul, care trebuia să cearnă lumina zilei și observă că un colț al voalului era prins în fereastră.

— Presupun — zise el — că astă-seară n-a intrat nimeni aici.

— Poate doar una din cameriste.

— Sînt mai multe?

— Bineînțeles! răspunse Eichard sarcastic. Sînt două: Germaine și Marie. Mai e și o bucătăreasă, nevasta lui Louis. Avem și o lenjereasă. Aceasta, însă, fiind măritată, vine dimineața și pleacă seara.

Felicien Gendreau-tatăl continua să-i privească cînd pe unul, cînd pe celălalt.

— Despre ce e vorba? întrebă el, după ce-și dresese glasul.

— Habar n-am. Întreabă-l pe domnul Maigret.

— Cineva care a trecut pe la 1 și jumătate prin fața casei a auzit această fereastră deschizîndu-se brusc. Omul a ridicat capul și a zărit o femeie care striga înnebunită după ajutor.

Maigret observă cum mîna tatălui se încleștează pe măciulia de aur a bastonului.

— Și mai departe? întrebă Richard.

— Femeia a fost smulsă de la fereastră. În aceeași clipă s-a auzit o împușcătură.

— Zău?

Tînărul Gendreau privea în jurul său cu îngrijorare teatrală, prefăcîndu-se că cercetează urme de gloanțe în perete.

— Ceea ce mă uimește, domnule Maigret — Maigret, nu-i așa? — este că fiind vorba de o acuzație atît de gravă, n-ai găsit de cuviință să-ți încunoștințezi șefii. Te-ai grăbit să dai buzna aici cam repezător, mi se pare. Măcar întîi ai luat ceva informații despre trecătorul dumitale cu imaginația atît de bogată?

— E jos, în oficiu.

— Sînt încîntat să-l știu sub acoperișul meu! Așadar, nu numai că te-

ai introdus aici în plină noapte, nesocotind astfel legile care apără libertatea cetățenilor, dar ai mai adus cu dumneata un individ pe care ei îl socotesc cel puțin dubios. Totuși, dacă tot ai venit și pentru ca mâine să poți înainta un raport complet prietenului nostru Le Bret, te rog să faci toate constatările de rigoare. Bănuiesc că vrei să te asiguri că patul n-a fost folosit azi-noapte?

Smulse cuvertura de satin de pe pat și descoperi cerașafurile fără o cută, precum și o pernă, la rîndu-i, neatinsă.

— Scotocește, te rog. Adulmecă prin toate colțurile. Sper că te-ai înarmat cu o lupă!

— Nu e nevoie.

— Scuză-mă. În afară de Le Bret, n-am avut onoarea să cunosc poliția decît prin mijlocirea romanelor. S-a tras, zici? Poate există un cadavru pe undeva? Hai cu mine. Să-l căutăm împreună! În dulapul ăsta, de pildă. Cine știe!

Îl deschise: doar rochii agățate pe umerase.

— Sau aici! Sînt pantofii Lisei. E nebună după pantofi, după cum vezi. Să trecem în budoar...

Era încrîncenat și din ce în ce mai batjocoritor.

— Ușa asta? Stă încuiată de la moartea mamei. Dar se poate intra în apartament prin coridor. Hai, vino! Ba da! Te rog...

A fost o jumătate de oră de coșmar. Maigret nu putea face altceva decît să se supună. Pentru că Eichard îi dădea pur și simplu ordine. În plus, prezența, după ei, a bătrînului Gendreau-Balthazar, cu jobenul pe cap, pelerina pe umeri și bastonul cu măciulia de aur în mînă, dădea peregrinării prin palat un aer fantasmagoric.

— Nu, nu coborîm încă. Uiți că mai este un etaj. Sus la mansardă, unde dorm slugile.

Becurile de pe coridor n-aveau abajururi. Plafonul oblic. Richard bătea în uși, să le spargă:

— Deschide, Germaine. Da, da! Nu contează că ești în cămașă. Poliția!

O fată cam dolofană, niște ochi cîrpiți de somn, un miros antipatic, un pat îmbibat de sudoare, un pieptene plin de păr pe toaletă.

— Ai auzit vreo împușcătură?

— O ce?

— Cînd te-ai culcat?

— M-am urcat în cameră la 10.

— Și n-ai auzit nimic?

Richard era acela care punea întrebările.

— Următoarea!... Deschide, Marie. Nu, mititico, n-are nici o importanță!...

O puștoaică de 16 ani, care-și aruncase o haină verde peste cămașă și tremura toată.

— Ai auzit vreo împușcătură?

Ea îi privea pe Richard și pe Maigret cu ochii holbați de groază.

— Dormi de mult?

— Nu știu.

— N-ai auzit nimic?

— Nu. De ce? Ce se întîmplă?

— Ai vreo întrebare de pus, domnule Maigret?

— Aș vrea s-o întreb din ce loc e.
— De unde ai venit, Marie?
— De la Anseval.
— Și Germaine?
— Tot de la Anseval.
— Și Louis?
— Tot de la Anseval, domnule Maigret — răspunse Richard ironic.
După cum bag de seamă, ignorezi faptul că cei care posedă un castel la țară obișnuiesc să-și aducă slugile de-acolo.
— Ușa următoare?
— E camera doamnei Louis.
— Soțul ei doarme tot acolo?
— Nu, doarme jos, la intrare.
Doamna Louis zăbovi ceva mai mult pînă să deschidă. Era mică, negricioasă, grasă foarte și cu privirea neîncrezătoare.
— N-aveți de gînd să terminați odată cu gălăgia asta? Unde-i Louis?
— Jos. Spune-mi, ai auzit vreo împușcătură?
Mai că îi dădu pe ușă afară, mormăind cuvinte furibunde. Și se deschideau mereu uși, care dădeau în odăi goale, în camere, în mansarde. Maigret nu fu scutit nici de pod, și trebui să mai coboare o dată la etajul întâi întru vizitarea apartamentelor ocupate de tată și fiu.
— Au mai rămas saloanele. Ba da! Țin foarte mult! Aprinse candelabrul cel mare: clinchet de cristale.
— Nici un cadavru? Nici un rănit? Ai văzut totul? Nu vrei să cobori și în pivniță? Îți atrag atenția că e ora trei și un sfert.
Deschise ușa oficiului. Justin Minard ședea pe-un scaun în vreme ce Louis, în picioare, părea că-l păzește ca pe un prizonier.
— Asta-i tînărul cu împușcătura? Sînt foarte fericit că i-am văzut mutra. Interesantă. Iar acum, domnule Maigret, nădăjduiesc că am dreptul să mă plîng pentru denunț calomnios și tentativă de violare de domiciliu.
— Da, aveți dreptul.
— Vă doresc noapte bună. Louis, condu pe domnii.
Bătrînul Gendreau deschise gura, dar nu zise nimic. Cît despre Maigret, abia dacă izbuti să articuleze:
— Vă mulțumesc.
Louis îi urmă, închizînd după ei poarta cea grea.
Acum erau singuri, descumpăniți, puțin neliniștiți, pe trotuar și Maigret se întoarse— instinctiv spre băltoaca de ulei de pe caldarîm, ca și cum ar fi vrut să se agațe de ceva concret.
— Știți, vă jur că n-am băut.
— Te cred.
— Și nici nebun nu sînt.
— Sînt sigur că nu ești.
— S-ar putea să aveți neplăceri? Am auzit parcă...
În noaptea aceea Maigret îmbrăcase pentru prima oară hainele de seară, care-l strîngeau nițel la subțiori.

La nouă fără zece, o doamnă Maigret surîzătoare, care împrăştia un miros plăcut de proaspăt şi de săpun, trase perdelele, lăsînd să pătrundă în cameră un soare vesel. Se măritase nu de prea multă vreme şi nu se obişnuise încă cu mutra unui bărbat dormind, nici cu vîrfurile răsucite ale mustăţilor roşcate care fremătau, nici cu fruntea încruntată subit cînd îşi afla pe ea culcuş o muscă, nici cu părul aspru, tuns perie. Îi venea să rîdă mereu. Rîdea de fiecare dată cînd se apropia de el dimineaţa, cu ceaşca de cafea în mînă şi cînd bărbatul o privea cu ochi buimaci şi puţin copilăroşi.

Era o fată voinică, proaspătă, aşa cum vezi doar în cofetării sau la tejgheaua de marmură a lăptăriilor, o fată voinică şi mustind de viaţă, o fată care, deşi bărbatul o lăsa zile de-a rîndul singură în apartamentul cel mic din bulevardul Richard-Lenoir, nu se plictisea totuşi nici o clipă.

— Jules, la ce te gîndeşti?

Pe atunci nu-i spunea încă Maigret, dar avea deja pentru el acel respect care-o stăpînea, acelaşi pe care l-a nutrit pentru tatăl ei, acelaşi pe care l-ar fi arătat fiului, dacă ar fi avut un băiat.

— Mă gîndesc...

Şi porni să expună un text. Un text ivit din nou în minte, acum, la deşteptare, după numai două ore de somn. Erau nişte fraze din regulamentul intern al poliţiei:

"Funcţionarii agenţi ai Siguranţei sînt obligaţi să-şi dedice tot timpul lor serviciului.

Întrucît orice anchetă sau urmărire începută trebuie să fie, în principiu, continuată cu perseverenţă, nu se va acorda timp liber de odihnă la orele sau chiar în zilele stabilite pentru aceasta".

Plecase de la comisariat la orele 6 dimineaţa, cînd ajutorul de secretar, Albert Luce, intrase de serviciu, şi afară aerul era atît de tare, străzile Parisului aveau atîta farmec, încît o porni pe jos, fiind cît p-aci gata să facă un ocol şi să treacă pe la Hale, pentru a sorbi mirosul legumelor şi al fructelor de primăvară.

În aceste zile trăiau la Paris, multe sute şi mii de oameni care, ca şi el, nu dormeau defel.

Deşi vizita suveranului străin urma să ţină numai trei zile, brigăzile erau necontenit în alarmă. Unele — precum acelea care se ocupau de camere mobilate, de gări, de străini, sau de pieţe publice — împliniseră cîteva săptămîni de nesomn.

Feluritele servicii, ba chiar şi comisariatele îşi împrumutau oameni. Drumurile pe care le străbătea regele, cronometrate cu precizie dinainte, nu atingeau cartierul Saint-Georges, aşa încît oamenii disponibili fuseseră trimişi să întărească rîndurile comisariatului de lîngă Operă.

Nu numai din pricina anarhiştilor poliţia n-avea somn. Mai erau nebunii — care cu asemenea prilejuri solemne cădeau îndeobşte în transă — mai erau hoţii de buzunare, mai erau prostituatele care-i ademeneau pe provincialii veniţi să caşte gura la cortegii şi petreceau straşnic cu ei.

— Asta-i cafea Balthazar?

— De ce mă întrebi? Nu-i bună?

— Aş vrea să ştiu de ce ai ales tocmai cafeaua asta şi nu alta. E mai bună?

— În orice caz nu-i mai rea ca altele. În plus are și poze.

Uitase de albumul în care soția lipea cu grijă pozele aflate în pachetele de cafea și înfățișînd tot soiul de flori.

— Dacă strîngi trei colecții complete, ai dreptul la un dormitor de nuc.

Se spală în cada de zinc: apartamentul n-avea încă baie. Apoi luă o supă, așa cum făcea întotdeauna dimineața la țară.

— Știi, sper, cînd o să te întorci?! Atunci el repetă zîmbind:

—... *nu se va acorda timp liber pentru odihnă la orele sau chiar în zilele stabilite pentru aceasta...*

Ea cunoștea regulamentul pe dinafară. Își și pusese pălăria pe cap. Îi plăcea să-l conducă pînă la birou, cum ar fi dus un copil la școală, dar nu-l însoțea chiar tot drumul, ca nu cumva, întîlnind vreun coleg, să se simtă stingherit.

La 10 fix, cabrioleta comisarului se va opri pe strada La Bochefoucauld, și vizitiul va lua frîiele din mîna stăpînului său. Maxime Le Bret era poate singurul comisar de poliție din Paris care-și avea trăsura lui, și care locuia în cartierul Monceau, într-una din clădirile noi pe de bulevardul Courcelles.

Cînd apărea în chipul acesta la comisariat, însemna că se abătuse mai întîi pe la clubul Hoche, ca să tragă la tir, să înoate în piscină și să-și facă masaj.

Raportul lui Maigret se afla pe biroul său. Maigret se gîndea la lucrul ăsta cu o spaimă surdă, pentru că era primul său raport mai de seamă. Pînă-n zori lucrase la el cu minuțiozitate, străduindu-se să nu uite nimic din teoriile proaspăt îngurgitate.

Flautistul Justin Minard venise și el din strada Chaptal. Se opriseră amîndoi în fața porții comisariatului.

— Ești însurat!

— Da.

— Nu crezi că nevasta dumitale e neliniștită?

— Nu contează.

Și Justin a intrat la comisariat. Aici Maigret și-a notat declarațiile muzicantului, pe care apoi acesta le-a semnat. Să plece însă, nici pomeneală.

— Nu te gîndești că nevasta dumitale o să-ți facă o scenă?

El repeta cu încăpățînire blajină:

— Nu contează.

De ce se gîndea oare Maigret acum la, toate astea? În zori aproape că a trebuit să-l dea afară. Ba încă flautistul l-a întrebat cu o sfială amestecată cu încredere:

— Îmi dați voie să mai vin să vă văd?

Omul depusese o plîngere împotriva numitului Louis. Și ținea morțiș la ea.

Toate hîrtille erau așezate în ordine pe biroul comisarului, deasupra rapoartelor cotidiene de mai mică însemnătate.

Maxime Le Bret nu putea fi văzut cînd intra, deoarece trecea prin coridor, pătrunzînd direct în birou. În schimb putea fi auzit. Acum Maigret simțea oarecari emoții. Pe bancă se înșiruia clientela obișnuită, alcătuită mai ales din necăjiți și zdrențăroși: el îi chema rînd pe rînd, întocmind certificate de domiciliu sau de paupertate, însemnînd obiecte pierdute sau găsite și trimițînd la beci pe vagabonzii culeși de pe bulevarde, sau

pe negustorii ambulanți fără de autorizație.

Chiar sub orologiul încadrat cu negru se afla o sonerie electrică. Ei bine, când această sonerie va zbîrni...

Maigret socotise că vor trece cel puțin 12 minute pînă ce comisarul va fi citit raportul său și depoziția lui Minard. Trecuseră însă 20 de minute și încă nu fusese chemat. Un țacănit ușor îi șopti însă că șeful cerea o legătură telefonică.

O ușă capitonată despărțea biroul lui Le Bret de sala comisariatului, lăsînd să străbată cu greu un murmur încețoșat de glasuri.

Le Bret vorbea la telefon cu Richard Gendreau. De-atîtea ori îi fusese oaspete...

Nici o sonerie. În schimb s-a deschis ușa.

— Maigret!

Semn bun? Semn rău?

— Intră, dragul meu.

Înainte de a se așeza la birou, comisarul făcu cîțiva pași prin încăpere, trăgînd dintr-o țigară. Într-un sfîrșit, puse mîna pe dosar, păru să-și caute cuvintele și oftă:

— Ți-am citit materialul cu pricina.

— Da, domnule comisar.

— Ai făcut ceea ce ai crezut că trebuie să faci. Raportul este foarte clar și foarte amănunțit.

— Mulțumesc, domnule comisar.

— E vorba acolo pînă și despre mine.

Îl opri cu un gest pe Maigret, care se pregătea să răspundă.

— Nu-ți fac nici un reproș, dimpotrivă.

— Am ținut să transcriu cu fidelitate toate cuvintele pronunțate azi-noapte.

— Așadar, ai avut timp suficient ca să vizitezi casa.

— Am fost condus din cameră în cameră.

— Și ți-ai putut da seama prin urmare că nu se petrecuse nimic anormal.

— În camera indicată de Justin Minard, perdeaua de tul era prinsă în fereastră, ca și cum cineva ar fi închis geamul în mare grabă.

— Așa ceva s-ar fi putut întîmpla oricînd, nu? Nimic nu dovedește că perdeaua nu era așa de mai multe zile.

— Tatăl, domnul Felicien Gendreau-Balthazar, părea foarte impresionat de faptul că m-a găsit în casă.

— Ai scris *speriat*.

— Asta a fost impresia mea.

— Îl cunosc personal pe Gendreau. Ne întîlnim la club de cîteva ori pe săptămîină.

— Știu, domnule comisar.

Comisarul era un bărbat frumos, foarte rasat, și putea fi văzut la toate reuniunile mondene, căci se însurase cu una din cele mai bogate moștenitoare din Paris. Poate și de aceea, cu tot standardul său de viață, își impusese o slujbă permanentă. Avea pleoapele ușor încrețite și riduri adînci la colțul ochilor, și fără îndoială că nici în noaptea asta, precum în multe altele, nu dormise mai mult ca Maigret.

— Cheamă-l pe Besson.

Besson era inspector, singurul pe care-l păstrasera la comisariat în

timpul vizitei regale.

— Am ceva de lucru pentru tine, dragă Besson.

Le Bret transcrise pe o foaie de hîrtie numele și adresa lui Justin Minard, flautistul.

— Ai să-mi faci o anchetă discretă în legătură cu domnul acesta. Și... cu cît mai repede, cu atît mai bine.

Besson se uită la adresă, se bucură cînd văzu că e în Paris și făgădui:

— Mă duc imediat, șefule.

Apoi cînd rămase singur cu Maigret, comisarul schiță un surîs și murmură:

— Gata. Cred că e singurul lucru pe care-l putem face pentru moment.

Așezat la pupitrul său negru, Maigret petrecu cele mai sinistre ceasuri din viața lui examinînd hîrtii murdare, ascultînd plîngerile portarilor sau suportînd explicațiile vînzătorilor ambulanți.

Soluțiile cele mai radicale îi fulgerau prin minte, ca de pildă — firește — aceea de a-și prezenta numaidecît demisia.

Așadar, după părerea comisarului, cel mai de seamă lucru era să deschidă o anchetă cu privire la flautist! De ce să nu-l aresteze mai bine, și să-l tîrnuiască nițel?

Maigret ar fi putut să-i telefoneze șefului cel mare, ori să se ducă la el, căci îl cunoștea personal pe Xavier Guichard, șeful Siguranței. Acesta își petrecuse în mai multe rînduri vacanța pe lîngă ei, în ținutul Allier, fiind pe vremuri prieten cu taică-său.

Nu că-l proteja propriu-zis, dar îl urmărea cu discreție de departe, sau mai bine zis de sus, el fiind fără îndoială acela care de patru ani de zile îl tot muta pe Maigret din serviciu în serviciu, ca să se familiarizeze mai temeinic cu mecanismul poliției.

"Minard nu-i nebun. Nici beat nu era. A văzut o fereastră deschizîndu-se. A auzit o împușcătură. Iar eu am văzut cu ochii mei petele de ulei de pe stradă".

Va spune toate astea, furibund. Și va cere... ca... să...

Iată o idee! O zbughi din cameră, sări trei trepte și pătrunse în comisariatul central unde agenții jucau cărți.

— Spune-mi, brigadiere, oamenii care au fost de serviciu azi-noapte și-au predat, cu toții, raportul?

— Nu toți.

— Aș vrea să le pui o întrebare. M-ar interesa să știu dacă n-a observat careva prin cartier ieri, între miezul nopții și orele două, o mașină Dion-Bouton. Șoferul avea o haină de căprioară gri și ochelari mari. Nu știu dacă mai era cineva în mașină.

Cu atît mai rău pentru comisar! *Orice anchetă sau urmărire începută...*

Cunoștea teoria pe de rost. În mod normal, ancheta trebuia s-o facă el, cu Balthazar sau fără Balthazar.

Către prînz îl răzbi somnul, dar nu-i venise încă rîndul să plece la masă. Pleoapele-i cădeau frînte. Punea clienților săi de cîte două ori aceeași întrebare.

Besson se întoarse, stîrnind din mustăți un vag miros de absint, ceea ce te ducea eu gîndul fie la o răcoare de bistro, fie la lumina filtrată a teraselor de pe bulevard.

— Șeful mai e aici?

Nu, nu mai era.

Besson porni să-și întocmească raportul.

— Bietul băiat! suspină el.

— Cine?

— Muzicantul.

Și Besson, care plesnea de sănătate, continuă:

— Mai întâi e tuberculos; pe partea asta nu-i nici o bucurie. De doi ani de zile ai lui tot încearcă să-l trimită la munte, dar băiatul nu vrea să audă de așa ceva.

Trecuseră tocmai niște cai pe lângă Piața Saint-Georges. La *Domes des Invalides* avusese loc în dimineața aceea o paradă impunătoare, iar trupele se întorceau acum la cazarmile lor. Orașul era, tot, în fierbere. Drapelele, uniforme și muzicile defilau. Personalitățile galonate se grăbeau să ajungă la Elysee, pentru marele banchet oficial.

— Minarzii trăiesc în două camere la etajul V. Ferestrele dau în curte. Lift nu e.

— Ai urcat la ei?

— Am pălăvrăgit cu cărbunarul, care locuiește în aceeași casă, pe urmă cu portăreasa... e din același loc cu mine. În fiecare lună e bombardată cu plângeri din partea locatarilor, din cauză că Minard exersează toată ziua la flaut cu fereastra deschisă. Portăreasa ține mult la el. Și cărbunarul, deși îi datorează banii de cărbuni pe vreo două luni sau chiar trei. Cît despre nevastă-sa...

— Ai văzut-o?

— A trecut pe-acolo în timp ce eram în loja portarului. O brunetă solidă. Carne tare, ochi scînteietori. Un soi de Carmen. Umblă tot timpul în capot și papuci. Pînă și în magazinele din vecini umblă așa. Își dă în cărți. Lui îi face scandal tot timpul. Portăreasa susține că îl și bate. Săracu'...

Besson înjgheabă în scris cîteva fraze cu eforturi, căci redactarea rapoartelor nu era partea sa cea mai tare.

— După aceea am luat metroul și m-am dus la *Braseria Clichy* să stau de vorbă cu patronul lui. Nimic de zis. Nu bea. Vine întotdeauna cu cinci minute mai devreme. E drăguț cu toată lumea și casierita îl adoră.

— Unde era azi-dimineață?

— Nu știu. Acasă nu... Mi-ar fi spus portăreasa.

Maigret ieși din birou și se duse să mănînce două ouă tari și să bea o jumătate de vin într-un bar din Piața Saint-Georges. La întoarcere, găsi un bilet din partea brigadierului.

Gardianul Jullian a remarcat prezența mașinii Dion-Bouton la ora 1 și 30, în timp ce aceasta staționa pe strada Mansart, în dreptul numărului 28. Nu era nimeni altcineva, în mașină decît șoferul, care corespunde descrierii făcute. Automobilul a staționat aproximativ 10 minute pe strada Mansart, apoi a luat-o înspre strada Blanche.

Sonerie de sub orologiu porni să zbîrîie. Maigret se ridică cu grabă și deschise ușa capitonată. Comisarul se întorsese la birou. Maigret văzu foile raportului său întinse pe birou și adnotate cu creionul roșu.

— Intră, dragul meu. Stai jos.

Era o favoare destul de rară, căci, de obicei, comisarul îi lăsa pe colaboratorii săi să rămîină în picioare.

— Îmi închipui că ți-ai petrecut dimineața blestemându-mă! Era și el în haine de seară, numai că veșmintele sale veneau de la cel mai bun croitor din Place Vendome, iar vestele și le alegea în nuanțe fine, deschise.

— Ți-am recitat raportul cu atenție. Un raport excelent de altfel, cred că ți-am mai spus asta. Am avut și o discuție cu Besson în privința amicului tău, flautistul.

Maigret îi răspunse cu îndrăzneală:

— Gendreau-Balthazar nu v-a dat încă nici un telefon?

— Ba da, dar nu în sensul pe care-l presupui. Richard Gendreau a fost foarte la locul lui. Chiar dacă și-a bătut nițeluș joc de dumneata și mai ales de zelul dumitale! Te așteptai, nu-i așa, să se plîngă? Ei bine, nu, dimpotrivă... Și nu cred să te mire faptul că te-a socotit drept foarte tânăr și plin de entuziasm. Tocmai de asta, dintr-un fel de plăcere răutăcioasă, ți-a deschis toate ușile casei.

Maigret era posomorât. Șeful lui îl privea cu un zîmbet viclean care părea a fi semnul distinctiv al tuturor "blazaților" din lumea lui, sau al "băieților de viață", ca să folosim expresia pe atunci la modă.

— Spune-mi, dragul meu, ce ai fi făcut în locul meu azi-dimineață?

Și cum Maigret nu răspunse, urmă:

— Să cer un ordin de percheziție? Mai întâi pe ce motiv? Există vreo plîngere? În nici un caz împotriva vreunuia din familia Gendreau. Dar flagrant delict există? Nici vorbă! Există vreun rănit, vreun cadavru? După cîte știm, nu. Și doar ai cercetat azi-noapte casa pînă în cele mai mici unghere, i-ai văzut pe toți locatarii, pe unii dintre ei chiar într-o ținută destul de sumară. Te rog să nu mă înțelegi greșit. Îmi dau perfect de bine seama de tot ce ți-a putut trece prin cap de azi-dimineață. Sînt prieten cu familia Gendreau. Merg la ei în vizită. Facem parte din același club. Recunoaște că m-ai blestemat!

— Există depoziția și plîngerea lui Minard.

— Flautistul... ajung și la el. Pe la unu și jumătate noaptea a încercat să pătrundă cu forța, sau aproape cu forța, într-o locuință particulară sub pretext că a auzit strigîndu-se după ajutor.

— A văzut...

— Nu uita că e singurul om care a văzut ceva și că nici un vecin nu s-a alarmat. Pune-te în locul valetului trezit în miez de noapte de unul care izbește cu picioarele-n uși...

— Iertați-mă! Numitul Louis era complet îmbrăcat, avea pînă și cravată la orele unu și jumătate noaptea, deși atunci cînd Minard a sunat, nu era nici o lumină aprinsă în casă.

— Fie. Remarcă însă că tot flautistul dumitale este acela care declară că valetul era complet îmbrăcat. În sfîrșit, să admitem că așa a fost. Ei și? E un delict?

Minard a fost dat pe ușă afară într-un chip destul de brutal. Dar cum să se poarte omul dacă un turbat dă buzna peste tine în plină noapte, urlînd că ești gata să-ți asasinezi nevasta?

Întinse portțigaretul de aur spre Maigret, care trebui să-i reamintească poate pentru a suta oară că nu fumează țigări. Pentru comisar asta era un tic, un gest de nobilă condescendență.

— Să privim acum problema din punct de vedere strict administrativ. Ai întocmit un proces verbal. Acesta trebuie să-și urmeze cursul normal,

adică să fie înaintat prefectului care la rîndul său va aviza dacă e cazul să-l transmită Parchetului. Și plîngerea înaintată de flautist împotriva valetului își va urma cursul ei.

Maigret îl privea fix, cu ochii răi și se gîndi iarăși la demisie. Ghicea ce urmează.

— Familia Gendreau-Balthazar este una din cele mai cunoscute din Paris. Orice fițuică de șantaj va fi prea fericită să se agate de-un asemenea prilej, dacă transpiră ceva.

Maigret rosti sec:

— Am înțeles.

— Și mă urăști, nu-i așa? Te gîndești că îi protejez pe oamenii ăștia pentru că sînt puternici, sau pentru că-mi sînt prieteni.

Maigret făcu gestul de a lua hîrțile de pe birou ca să le rupă, așa cum i se cerea. Se va întoarce apoi în sala comună, și, cu un scris foarte apăsător, își va întocmi scrisoarea de demisie.

— Acum, dragul meu Maigret, aș vrea să-ți spun o vorbă.

Ciudat, ironia devenea afectuoasă.

— Azi-dimineață, în timp ce-ți citeam raportul, și mai tîrziu, cînd discutăm împreună, un lucru nu-mi dădea pace. Parcă-mi aminteam vag de ceva. Nu știu dacă ți se întîmplă și duminică. Și cu cît te silești mai mult să-ți aduci aminte ceva, cu atît parcă-ți zboară din minte. Simțeam că era ceva foarte important, un lucru care putea schimba tot aspectul problemei. Și, la masă, mi-am amintit despre ce e vorba. Astăzi, contrar obiceiului meu, am luat dejunul acasă, deoarece aveam musafiri. O priveam pe nevastă-mea și în mintea mea s-a aprins parcă ceva. Ce mă chinuia azi-dimineață? Era o mică frază pe care mi-o spusese ea... Dar care? Pe cînd mîncam mi-am reamintit brusc. Ieri, înainte de a pleca de acasă, am întrebat-o, ca de obicei:

— Ce faci azi după-masă?

Or, dînsa mi-a răspuns:

— Mă duc să iau ceaiul în Pobourg Saint-Honoré cu Lise și Bernadette. Bernadette e contesa d'Estirau. Cît despre Lise, e Lise Gendreau-Balthazar.

Tăcu, privindu-l pe Maigret cu ochi scînteietori.

— Pricepi, amice, nu-i așa? Mai trebuia să aflu dacă într-adevăr Lise Gendreau a luat ceaiul, ieri la cinci, cu nevastă-mea, în saloanele Pihan. A fost acolo, într-adevăr, soția mea confirmă. Nici un moment n-a fost vorba să plece la Anseval. Acum, cînd m-am întors la birou, am recitit raportul cu atenție.

Chipul lui Maigret se luminase și, triumfător, se pregătea să deschidă gura ca să vorbească.

— O clipă! Nu te grăbi. Azi-noapte ai găsit goală camera aceleiași Lise Gendreau. Fratele ei ți-a spus că domnișoara se află la Nievre.

— Așadar...

— Asta încă nu dovedește nimic. Richard Gendreau n-a vorbit sub prestare de jurămînt. N-aveai mandat și nici împuternicire să-l interoghezi.

— Dar acum...

— Nici acum nu ai mai mult drept. De aceea te sfătuiesc...

Maigret nu mai înțelegea nimic. Avea impresia că i se aplică niște dușuri scoțiene și nu mai știa ce atitudine să ia. Îl trecură toate

nădușelile. Și se simțea umilit să fie tratat ca un copil.

— Ce planuri de vacanță ai?

Era cît p-aci să răspundă printr-o mojiție.

— Știu că funcționarii au obiceiul să-și stabilească din vreme perioada cînd își iau "permisiile" și concediul. Totuși, dacă dorești, poți să pleci în concediu de pe acum, chiar de astăzi. În felul acesta conștiința mea va fi, cred, liniștită. Mai cu seamă dacă nu ai de gînd să te îndepărtezi prea mult de Paris. Un polițist în vacanță nu mai e polițist și își poate îngădui unele cercetări pe care șefii lui administrativi nu ar avea cum să le încuviințeze.

Iarăși speranțe. Dar tot îi era teamă. Acum se aștepta la o nouă întorsătură.

— Sper, bineînțeles, că nu voi primi nici o plîngere împotriva dumatăle. Iar dacă ai ceva să-mi comunici sau să-mi ceri vreo lămurire, cheamă-mă acasă, în bulevardul Coureelles. Numărul e-n cartea de telefon.

Maigret deschise din nou gura, de data asta ca să mulțumească, dar comisarul, împingîndu-l pe nesimțite spre ușă, păru să-și reamintească brusc un amănunt fără de însemnătate, și aruncă în treacăt:

— De fapt, de vreo șase-șapte ani, Felicien Gendreau-tatăl a fost pus sub tutela unui consiliu de familie... așa... ca un tînăr lipsit de minte. De la moartea mamei, Richard este acela care conduce de fapt afacerile. Ce mai face soția dumatăle? Se simte bine? S-a obișnuit cu Parisul și cu locuința cea nouă?

Apoi o mîină uscată îi strînse degetele și Maigret se trezi dincolo de ușa capitonată. Era zăpăcit de tot și se îndreptă mașinal înspre pupitrul său cel negru, cînd privirea îi căzu pe una din siluetele așezate pe bancă, dincolo de mobila numită de el "tejghea".

Era Justin, flautistul. Îmbrăcat în negru, dar fără haină de seară de data asta și fără pardesiul de culoarea masticului, Justin Minard care aștepta liniștit între un vagabond și o femeie grasă cu un șal verde, și care-și alăpta copilul.

Muzicantul îi făcu cu ochiul, ca și cum l-ar fi întrebat dacă poate să se apropie de bara despărțitoare. Maigret îi răspunse cu un mic semn complice, își orîndui hîrțile și îl puse la curent pe unul din colegii săi cu problemele la zi.

— Concediu! anunță el.

— Concediu, în aprilie, cînd avem un rege străin pe cap?

— Concediu.

Celălalt, care-l știa pe Maigret proaspăt căsătorit, întrebă:

— Copil?

— Aș... nici un copil.

— Bolnav?

— Nu sînt bolnav.

Faptul devenea pur și simplu îngrijorător. Colegul clătină din cap.

— În sfîrșit! Te privește! Vacanță plăcută, în orice caz. Oameni norocoși au existat de cînd lumea!

Maigret își luă pălăria, își puse manșetele — pe care le scotea cînd ajungea la birou — și sări peste portița care îi despărțea pe agenți de public. Justin Minard se ridică foarte liniștit și tot atît de liniștit îl urmă fără a rosti o vorbă.

Să fi încasat oare o bătaie bună de la nevastă-sa, așa cum sugerase Besson că se petrec lucrurile în familie? Iată-l: blond, pricăjit, cu obraji roșii, cu ochi albaștri, îl urma pe Maigret asemeni unui câine pierdut ce se ia după un trecător.

Afară strălucea un soare puternic, drapele flâmbau la geamuri. Aveai impresia că aerul vibra de tobe și de goarne. Oamenii pășeau veseli. Tot văzînd atîtea defilări, mersul cetățenilor devenea marțial.

Cînd Minard trecu în sfîrșit la stînga lui Maigret, pe trotuar, îl întrebă îngrijorat:

— V-au dat afară!

Omul își închipuia, desigur, că un funcționar poate fi dat afară tot atît de ușor ca un flautist dintr-o orchestră și era nefericit la gîndul că în fond vina era a lui.

— Nu m-au dat afară. Sînt în concediu.

Acest "A" era tulbure. El cuprindea ceva neliniște, precum și un fel de reproș.

— Superiorii dumneavoastră preferă să nu fiți aici pentru moment, nu-i așa? Am impresia că vor să cocoloșească povestea asta, nu? Și cu plîngerea mea cum rămîne?

Tonul lui se înăsprea.

— Sper măcar că n-au să-mi facă pierdută plîngerea mea, nu? Țin să vă spun dintru început că nu voi admite una ca asta, în ruptul capului.

— Reclamația își urmează cursul.

— Cu atît mai bine! Mai ales că am a vă comunica niște lucruri noi, în orice caz e o informație.

Ajunseseră în Piața Saint-Georges, liniștită, cu înfățișare de provincie și cu un mic bistro din care răzbătea iz de vin alb. Maigret împinse ușa. Era o după amiază cu aerul plin de efluvii de vacanță. Tejgheaua din tablă de cositor era proaspăt frecată, vinul de Yuvray, în pahare, avea reflexe verzui, care stîrneau sete.

— Ați văzut două servitoare în casă, nu? Parcă așa mi-ați spus.

— Germaine și Marie — răspunse Maigret. Fără s-o mai punem la socoteală pe madam Louis, bucătăreasa.

— Ei bine, nu era decît una singură.

Se citea în ochii muzicantului o bucurie copilărească; acesta semăna mai mult ca oricînd cu un câine drăgăstos, care aduce o bucată de lemn stăpînului său.

— Am stat la o parolă cu lăptăreasa care aprovizionează casa Gendreau. Stă pe strada Pontaine, lîngă tutungeria din colț.

Maigret îl privea mirat, puțin stînjenit și nu putu să nu se gîndească la bătăile căpătate din partea aceluși soi de Carmen.

— Servitoarea mai în vîrstă, Germaine, a plecat de sîmbătă în Oise, unde soră-sa așteaptă să nască. Eu ziua sînt liber, mă înțelegeți!

— Dar nevasta dumatăle?

— Nu contează — răspunse el cu un aer degajat. Mi-am zis că dacă vă ocupați în continuare de anchetă, aș putea să vă dau o mîna de ajutor din cînd în cînd. Oamenii, în general, sînt drăguți cu mine. Mă și întreb de ce...

Și Maigret gîndea: "în afară de Carmen".

— Acum dau eu un rînd. Ba da! Cum așa? Dacă nu beau decît sirop de fragi cu apă minerală, asta înseamnă că nu pot oferi un rînd de

băutură? Vacanța dumneavoastră e o glumă, nu?

Dacă clipești din ochi, înseamnă oare că trădezi secretul profesional!

— Dacă ar fi fost altfel, m-ați fi dezamăgit. Eu nu-i cunosc pe oamenii ăștia. Personal, n-am nimic cu ei. Asta nu-l împiedică însă pe Louis să aibă o mutră de asasin, iar pe dumnealor să fie niște mincinoși.

O fetiță în roșu vindea mimoze proaspăt sosite de la Nisa. Maigret cumpără o cutie pentru soția sa, care nu cunoștea Coasta de Azur decât prin mijlocirea unei ilustrate reprezentând Golful Angès.

— Spuneți-mi doar ce trebuie să fac. Și, mai ales, să nu vă fie teamă cumva că o să vă creez neplăceri! Sînt obișnuit să-mi țin gura!

Privirea lui Justin implora. Ar fi dorit să-i mai ofere un pahar de Vovray lui Maigret, dar nu îndrăznește.

— În casele astea se petrec întotdeauna pe ascuns o sumedenie de lucruri murdare, numai că nu toată lumea le ignorează. Servitorii pălăvrăgesc îndeobște prea mult, iar furnizorii, la rîndu-le, știu destule.

Instinctiv, fără să-și dea seama că în felul acesta încheie pe undeva o alianță cu flautistul, Maigret murmură:

— Domnișoara Gendreau nu e la Anseval, așa cum pretindea fratele ei.

— Dar atunci unde este?

— Dacă Germaine, camerista, nu era acasă, înseamnă că în odaia ei am văzut-o probabil pe Lise Gendreau, în cămașă de noapte.

Uite, asta nu-i plăcea. El își petrecuse copilăria în umbra unui castel, la care tatăl său lucrase ca administrator. Și prinsese respect, fără voia lui, pentru cei mari, pentru bogătași. Și ceea ce era mai ciudat încă, flautistul îi împărtășea nemulțumirea, deoarece rămase o bucată de vreme tăcut, fixînd păhărelul cu sirop și apă minerală.

— Credeți? Întrebă el tulburat.

— În orice caz, în camera bonei era o femeie în cămașă. O fată grasă, care mirosea neplăcut.

Și amintirea asta îl jena, ca și cum duduile din marea burghezie, al căror nume se etalează cu litere de-o șchioapă pe culoarele metroului, n-ar putea mirosi o transpirație precum o fată de la țară.

Cei doi bărbați rămaseră așa în fața paharelor într-un fel de visare. Plutea o aromă de mimoze, vin alb, fragi, plus o rază de soare și Maigret tresări cînd glasul vecinului său îl trezi la realitate, rostind pe tonul cel mai firesc cu putință:

— Și acum ce facem?

Capitolul 3

CÎND JUPÎN PAUMMELLE FACE CINSTES...

Se recomandă inspectorilor să posede un costum negru, smocking sau jachetă, fără de care nu este cu putință accesul în anumite cercuri mondene sta scris în instrucțiunile pe care Maigret le avea proaspete în minte, așa precum copilul aflat la prima comuniune știe catechismul pe dinafară. Dar instrucțiunile fuseseră alcătuite pare-se cu mult prea mult optimism. Sau cuvîntul "anumite" trebuia luat într-un sens foarte, foarte restrîns.

Își încercase costumul negru cu o seară înainte, gîndind că va trebui

eventual să pătrundă în cercurile frecventate de Gendreau, la clubul Hoche, de pildă sau la clubul Haussman, dar o frază scurtă rostită de nevastă-sa îl făcu să-și recapete pe dată bunul simț.

— Ce frumos ești, Jules! exclamase ea, în timp ce el se privea în oglinda dulapului.

Nu și-ar fi îngăduit ironii. Era, fără îndoială, sinceră. Era totuși în tonul ei și în zîmbet ceva greu de definit, atrăgîndu-i parcă atenția să nu încerce cumva a se prezenta în chip de tînăr *dubman*.

În piața Bastiliei se desfășura tocmai o retragere cu torțe. Ședeau amîndoi rezemați cu coatele pe fereastră și pe măsură ce răcoarea serii îi învăluia, Maigret simțea cît de greu îi vine să-și păstreze neștirbit optimismul.

— Înțelegi, dacă reușesc, intru a doua zi la Quai des Orfèvres. Sînt aproape sigur. Și odată ajuns acolo...

Ce și-ar mai fi putut dorii? Să intre la Siguranță, poate să facă parte din faimoasa brigadă a șefului, cum i se zicea pe atunci brigăzii de criminalistică.

Pentru asta era de ajuns să o scoată la capăt cu ancheta... adică, fără a atrage atenția nimănui, să descopere secretele adînc îngropate ale unei case "mari" de pe strada Chaptal.

Avusese somnul frămîntat și de cum se trezise, la orele șase dimineța, i se ivi din nou prilejul să mediteze cu oarecare ironie pe marginea manualului:

O șapcă, un fular, o haină uzată constituie, după cum ne-a arătat experiența, o deghizare excelentă.

De data asta, în timp ce se privea în oglindă, doamna Maigret n-a mai rîs, ci i-a spus cu o nuanță de duioșie în glas:

— Luna viitoare va trebui să-ți cumperi un costum nou. Remarca era mai mult decît subtilă. Asta însemna că veșmintele numite de el costumul cel bun erau cam tot atît de uzate ca și hainele vechi. Sau, cu alte cuvinte, că nu mai avea nevoie să se deghizeze.

De aceea își puse gulerul și cravata, precum și pălăria melon.

Vremea era, în continuare, superbă, ca și cum ar fi fost comandată anume în cinstea suveranului care urma să fie condus peste cîteva clipe la Versailles. O sută de mii de parizieni sau două o și porniseră înspre orașul regal, ale cărui parcuri vor fi pînă deseară pline de hîrtii unsuroase și sticle goale.

Cît despre Justin Minard, el trebuia să ia trenul și să plece la Conflans, pentru a o întîlni pe faimoasa Germaine, camerista familiei Gendreau.

— Dacă aș izbuti să pun mîna pe ea — spuse flautistul — cu blîndețea lui dezarmantă — sînt sigur că o să-mi povestească tot ce știe. Nu înțeleg cum se face, dar oamenii simt totdeauna nevoia să-mi istorisească viața lor.

Era ora șapte cînd Maigret își luă în primire, cum s-ar zice, strada Chaptal și se felicita că nu-și pusese șapcă și fular, deoarece prima persoană întîlnită-n drum a fost să fie un agent de la comisariatul său, care-l salută.

Sînt străzi unde-i ușor să-ți instalezi un post de observație, din pricina circulației, magazinelor, cafenelelor; strada Chaptal nu era însă o astfel de stradă; scurtă și largă, necomercială și, ca să zicem așa, fără trecători.

Toate perdelele de la casa Gendreau-Balthazar ca și de la celelalte case de pe Chaptal erau lăsate. Maigret se oprea locului când într-un colț, când în altul, nesimțindu-se cîtuși de puțin în largul lui, și când prima slujnică ieși dintr-un imobil ca să cumpere lapte din strada Fontaine, lîngă tutungerie, avu impresia că se uită bănuitoare la el și că grăbește pasul.

A fost ora cea mai grea din ziua aceea. Cu tot soarele, era cam rece și el nu-și luase pardesiul, gîndind că mai tîrziu se va încălzi. Trotuarele erau pustii. Chioșcul din colț nu deschise decît la șapte și jumătate, oră când Maigret bău o cafea atît de infamă, încît simți că i se întoarce stomacul pe dos.

Se mai ivi o servitoare cu sticla de lapte, apoi încă una. Aveai impresia că ieșeau direct din pat și că nu se spălaseră. Apoi, pe ici, pe colo se ridicară niște storuri; femei cu părul pe moațe priveau în stradă, cercetîndu-l cu ochi bănuitori. Dar în casa Gendreau nu se simțea nici o mișcare; abia pe la vreo opt și un sfert, un șofer îmbrăcat într-o livrea neagră strînsă pe talie veni prin strada Notre-Dame-de-Lorette și sună la poartă.

Noroc că se deschisese bistroul "Vechiul Calvados". Era singurul loc unde te puteai adăposti. De altfel, bine plasat: colț cu strada Henner, și nu chiar în fața casei familiei Gendreau. Maigret abia apucă să treacă pragul, cînd.... Louis, îmbrăcat într-o vestă în dungi, deschise ușa de serviciu și schimbă cîteva vorbe cu șoferul. Ușa rămînea apoi așa, deschisă, toată ziua. În spatele porticului se vedea o curte însorită, puțină verdeață, un garaj și după zgomotul de copite puteai presupune că există și grajduri.

— Doriți să mîncăți ceva?

Un om foarte gras și foarte roșu la față, cu ochi mici de tot, îl privea liniștit pe Maigret, care tresări.

— Ce spuneți de cîteva felioare de cîrnat de purcel, cu o cană de cidru? E tot ce poate fi mai bun ca să-ți potolească foamea.

Așa începu ziua aceea, o zi cum Maigret avea să trăiască multe de-a lungul carierei sale, dar care în clipele acelea i se părea de vis.

Localul însuși era în felul lui cam ciudat. Pe strada asta cu case bogate și clădiri de închiriat ce aduceau venituri grase "Vechiul Calvados" se înfățișa asemeni unui han de țară uitat acolo din vremea cînd Parisul se întinsese pe-aceste locuri. Casa era scundă, chircită. Coborînd o scară, nimereai într-o încăpere întunecoasă și răcoroasă. Tejgheaua de zinc trimitea prea rar cîte un reflex, iar sticlele păreau înțepenite acolo de-o veșnicie.

Și mirosul era deosebit: venea probabil de la trapa care se deschidea în podea, dînd în pivniță.

De-acolo urca în odaie un iz acrișor, un miros de cidru și calvados, de butoaie vechi, de mucegai, în timp ce din bucătărie răzbăteau alte mirosuri, felurite. În fundul camerei, o scară în spirală ducea la mezanin. Priveliștea — toată — dădea impresia unui decor; patronul, cu picioarele scurte, lat în spate, cu fruntea exprimînd încăpățănare, cu ochii mici și sclipitori, se mișca de colo-colo asemeni unui actor.

Ce-ar fi putut face Maigret altceva decît să accepte propunerea? Nu băuse niciodată cidru la micul dejun. Era așadar prima lui experiență și, în pofida așteptărilor, simți o căldură plăcută în piept.

— Aștept pe cineva — simți el nevoia să spună.

— Puțin îmi pasă!

Dacă nu cumva gestul lui de a da din umerii solizi nu însemna: "Nu-i adevărat!"

Pentru că era în privirea ochilor săi ceva ironic, ceva atît de ironic, încît, după cîtva timp Maigret începu să se simtă prost.

Patronul mîncă și el pe tejghea felii groase de cîrnați și după un sfert de oră golise ulciorul cu cidru pe care-l scosese din pivniță.

La casa Gendreau îl puteai vedea cînd și cînd pe șoferul care-și scosese uniforma, că spala cu furtunul o mașină din care nu se zăreau decît roțile din față. Dar nu un Dion-Bouton. Era o limuzină neagră, cu faruri mari de aramă.

Pe stradă, trecători puțini, cîtiva funcționari care se îndreptau spre metrou, cîteva femei de serviciu sau menajere grăbindu-se înspre prăvăliile de pe strada Fontaine.

Nimeni nu intra la "Vechiul Calvados"; doar o femeie uriașă. Mai întîi i se văzură picioarele încălțate în papuci roșii, apoi sui — toată — pe scara în spirală și intră în bucătărie fără a rosti un cuvînt.

Agenții care au sarcina de a urmări pe cineva nu-și mai aparțin; actele lor sînt determinate de acțiunile pe care le întreprinde individul urmărit.

La etajul întîi se traseră perdelele: camera lui Richard Gendreau. Bătuse ora nouă. Stăpînul cîrciumioaiei umbla alene prin încăpere, cu o cîrpă în mîna și părea că dinadins nu-și căuta vorbă.

— Mă cam face să aștept — spuse Maigret care simțea nevoia să ia o atitudine.

Nu era un bar, ci un restaurant care-și avea clientela sa. Pe mese — fețe de masă în pătrățele roșii ca și perdelele. Mirosul de mîncare începu a pătrunde în încăpere și auzai cum cartofii curățați cădeau unul cîte unul în cratiță.

De ce nu-și vorbeau patronul și nevastă-sa? Din clipa în care femeia coborîse, s-ar fi zis că amîndoi, sau mai bine zis toți trei joacă o stranie pantomimă.

Stăpînul bistroului ștergea paharele, sticlele, freca zincul tejghelei, sovăia o clipă în fața ulcioarelor de pămînt și alegea, pînă la urmă, unul. Atunci umplea hotărît două pahare, arăta pendula atîrnată-n perete lîngă un calendar-reclamă și rostea simplu:

— E la fix.

Urmărea cu ochi mici reacția lui Maigret la calvados, plescăia din limbă, după care își lua iarăși cîrpă. Cînd n-o folosea, o atîrna de bretele.

La nouă și jumătate, șoferul din față își îmbracă vesta și se auzi duduitul motorului în funcțiune. Mașina trase la scară. Cîteva minute mai tîrziu Richard Gendreau îmbrăcat într-un costum gri, cu o garoafă la butonieră, urcă în automobil.

Să fi fost patronul restaurantului doar un imbecil malițios? Sau poate că, dimpotrivă, ghicise totul? Se uită la automobilul care trecea, apoi la Maigret, scoase un suspin de ușurare și porni din nou la treabă.

La zece fără un sfert trecu iarăși în spatele tejghelei, alegea un ulcior nou, umplu două pahărele și, fără o vorbă, împinse unul spre clientul său.

Abia mai tîrziu, în miezul zilei, avea să afle Maigret că acesta este un

rit sau poate o manie. Din jumătate în jumătate de ceas venea câte-un păhărel de calvados, lămurind culoarea roșie a obrazilor și ochii tot mai umeziți ai omului.

— Îți mulțumesc, dar...

Nimic de făcut! Era cu neputință să-l refuzi. Îl fixa cu niște priviri atît de autoritare, încît prefera să înghită alcoolul, deși începuse să se cam amețească.

La ora zece întrebă:

— Aveți telefon?

— La mezanin, lângă toaletă.

Maigret urcă pe scara în spirală și dădu într-o cămăruță unde nu se aflau decît patru mese acoperite cu fețe de masă în pătrățele. Era o cămăruță foarte scundă. Ferestrele porneau chiar din podea.

Avenue de l'Opera... Antrepozitele... Cheiul Malmy... Direcțiunea... Strada Auber...

Chemă strada Auber.

— Aș dori să vorbesc cu domnul Richard Gendreau.

— Cine întreabă?

— Spuneți-i că e din partea lui Louis.

Și aproape numaidecît recunoscuse vocea lui Gendreau la celălalt capăt al firului.

— Alo! Louis?

Vorbea cu îngrijorare-n glas. Maigret agăță receptorul. Prin fereastră îl putea zări pe valet în vesta cea dungată, care se instalase pe trotuar, trăgînd liniștit dintr-o țigară. Dar nu rămase multă vreme acolo. Auzise pesemne zbîrînitul telefonului. Stăpînul său, neliniștit, îl chemase.

Bun! Așadar Richard Gendreau era la birou, unde s-ar cuveni să petreacă o bună parte din zi. Louis nu mai reveni, însă poarta cea mare rămase tot deschisă.

La fereastra de la etajul doi apăru un chip de fată tînă. Era Marie, slujnicuța cu nas ascuțit, cu gîtul de pasăre jumulită, cu părul zbîrlit, acum însă acoperit cu o bonetă drăguță de dantelă.

Era îmbrăcată în negru și purta un șorț de subretă, așa cum Maigret văzuse doar la teatru.

Se temu să rămînă prea multă vreme la mezanin, ca să nu provoace cumva neîncredere patronului. Coborî tocmai bine la clipa celui de-al treilea calvados, servit cu aceeași fermitate ca și precedentele. Împreună cu păhărelul sosi o farfurioară conținînd cîteva felii de cîrnat. Cetățeanul spuse:

— Eu sînt din Pontfary!

Rosti cuvîntul acesta cu atîta gravitate, încît părea să aibă o semnificație misterioasă.

Oare asta să fie explicația cîrnaților? Oare oamenii din Pontfary obișnuiesc să dea pe gît cîte un pahar de calvados la fiecare jumătate de oră? Cîrciumarul mai spuse:

— Pe lângă Vire.

— Îmi dați voie să mai dau un telefon?

Nu bătuse încă de zece și jumătate, dar se și obișnuise cu locurile. Începea să se simtă în largul său. Era aproape vesel. Iar fereastra asta care pornea din podea sfîrșind în tavan și care de afară permitea să te zgîiești la cei care mănîncă, i se părea de-a dreptul amuzantă.

— Alo? Casa domnului Gendreau-Balthazar? De astă dată răsună vocea sinistrului Louis.

— Aș dori să vorbesc cu domnișoara Gendreau, dacă se poate.

— Domnișoara nu-i aici. Cine-i la aparat?

Ca și prima oară, agăță receptorul în furcă. Apoi se întoarce în sala de la parter, unde patronul, mai grav ca oricând, transcria meniul zilei pe o tăbliță, cântărind temeinic fiecare cuvânt.

Acum erau multe ferestre deschise și se băteau covoarele. O doamnă bătrână, în negru, cu o voaletă mov, plimba un cățel care se oprea la fiecare prag, ridica lăbuța, dar nu făcea nimic.

— Mă întreb — murmură Maigret cu un rîs forțat — dacă amicul n-a uitat cumva de întîlnire.

Oare celălalt îl credea? Sau ghicise că e de la poliție?

La orele 11, în curtea casei Gendreau un vizitiu porni să înhame un murg la un cupeu. Or vizitiul n-a intrat pe ușa principală. Probabil, deci, că nu dormea în acea casă, fapt care te îndemna să presupui că mai există o ieșire.

La 11 și un sfert, Felicien Gendreau-tatăl coborî. Era în jachetă, mănuși galbene, pălărie bej, bastonul în mînă, mustățile bine pomădate și birjarul îl ajută să urce în trăsură. Vehicolul o porni spre strada Blanche.

Fără îndoială că bătrînul domn va face mai întîi-un tur la Bois, apoi va dejuna la club.

...se recomandă ca inspectorii să posede un costum negru, smoching sau jachetă...

Privindu-se în oglindă, printre sticle, Maigret schiță un zîmbet amar. Și mănuși galbene, fără îndoială! Și un baston cu măciulie de aur! Și ghete deschise la culoare sau pantofi de lac!

Ăsta era norocul lui, la prima anchetă din viață! Putea fi nevoie să pătrundă în oricare alt mediu, printre micii burghezi, negustorași, peticari, vagabonzi. Și ar fi fost — așa i se părea atunci — mai ușor. Dar această locuință somptuoasă și poarta masivă, ce-l impresiona mai adînc decît o biserică, și peristilul de marmură, și, da, pînă și curtea unde servitorii spală limuzina stăpînului cel tînăr, pentru ca pe urmă să înhame un cal de preț la trăsura celui alt.

Calvados! N-avea încotro. Trebuie să reziste pînă la capăt. Se va agăța de *Vechiul Calvados* atît cît va fi necesar.

N-o văzuse încă pe madam Louis. Probabil că nu făcea piața în fiecare zi; erau provizii în casă. De altfel domnii cu pricina luau masa în oraș.

Justin Minard, în schimb, avea noroc. Era la țară acum. Se ocupa de Germaine Babeuf — îi aflase numele prin lăptăreasă — care sta la sorăsa, într-o căsuță cumsecade, fără îndoială, cu grădină și găini.

"Crezi că soția dumatăle?..."

"Nu contează"...

Și doamna Maigret care hotărîse astăzi să facă curățenie generală!

— Crezi că merită? îi spusese el. N-o să mai rămînem multă vreme aici! Găsim noi, fără discuție, o casă altundeva, într-un cartier mai simpatic.

Cum să-și închipuie că peste treizeci de ani va trăi în aceeași locuință de pe bulevardul Richard-Lenoir, mărită cu apartamentul vecin!

În sfârșit, pe la 11 și jumătate, *Vechiul Calvados* primi vizita unor clienți. Erau zugravi în bluze albe, care cunoșteau localul, căci unul dintre ei se adresă patronului cu un ton familiar:

— Salut, Paumelle!

Înghițiră un aperitiv în picioare, studiară tabla neagră cu meniul, pe urmă se așezară lângă fereastră.

La prînz toate mesele erau ocupate. Doamna Paumelle apărea din cînd în cînd din bucătărie, cu tava de mîncare în mînă, în timp ce bărbatul se îngrijea de băuturi, preumblîndu-se de colo-colo, adică din pivniță la parter, și de la parter la mezanin. Majoritatea clienților erau muncitori de pe șantierelor din jur, dar se aciuiseră și doi birjari, ale căror trăsură staționau în fața bistroului.

Maigret ar fi vrut să telefoneze domnului Le Bret întru solicitarea unui sfat. Mîncase și băuse prea mult. Îl cuprinsese o amorțeală dulce și dacă ar fi fost în Oise, în locul flautistului, și-ar fi îngăduit — fără doar și poate — o siestă cinstită pe iarbă, la umbră de pom roditor, cu obrazul acoperit de-un ziar.

Începea să-și piardă încrederea în sine, ba chiar și-n meserie; cam meschină treabă. Fleac. Muncă de bărbat e asta? Să trîndăvești o zi întreagă într-un birt nemernic pentru a supraveghea o casă unde nu se petrece nimic?

Cetățenii din bistrou își aveau fiecare rosturile bine precizate. Peste tot în Paris, oamenii alergau de colo pînă colo ca furnicile, dar cel puțin știau unde se duc!

Nirneni nu era silit, de pildă, să bea la fiecare jumătate de oră un pahar de calvados cu un individ posedînd doi ochi care deveneau din ce în ce mai tulburi, precum și un zîmbet din ce în ce mai îngrijorător.

Paumelle își bătea joc de el: era limpede. Și el, el ce putea să facă? Să se planteze pe trotuar, în plin soare, în văzul tuturor oamenilor aflați pe la ferestre?

Împrejurarea îl făcea să-și amintească de o întîmplare penibilă, de o aventură stupidă care era cît pe-aci să-l silească a părăsi poliția.

Intrase în meserie abia de vreo doi ani. Era detașat la serviciul "Căi publice", avînd însărcinarea de a se ocupa în mod special de hoții de buzunare din metrou.

O șapcă, un fular, o haină uzată constituie...

Pe vremea aceea mai credea în toate astea. De fapt credea și-acuma. Se afla așadar pe-atunci în fața magazinului "Samatritaine", și tocmai urca scările metroului. În fața lui, la doi pași, un tip cu pălărie-melon tăie, c-un gest fulgerător, poșeta unei doamne în vîrstă. Maigret se repezi la individ, smulse geanta de catifea neagră și încercă să-l țină pe cetățean. Acesta porni să strige:

— Săriți! Hoții!

Drept care lumea se năpusti asupra lui Maigret, în timp ce domnul cu melon se volatiliza în chip discret.

Începeau acum să-l pască îndoielile și în legătură cu amicul Justin Minard. Fereastra de la etajul II să se fi deschis oare? Tot ce se poate. Ei și? Ce-i eu asta? Orice om are dreptul să-și deschidă geamurile în mijlocul nopții. Pe urmă există și somnambuli, tipi apucați care urlă... așa... din senin...

Treptat-treptat *Vechiul Calvados* se goli din nou. Stăpînul și stăpîna

birtului nu schimbaseră un singur cuvînt de dimineată, fiecare îndeplinindu-și atribuțiile în tăcere, ca într-un balet cu precizie regizat.

Și iată că, la orele două și douăzeci de minute, se petrecu în sfîrșit un eveniment.

Un automobil cobora încet strada în pantă; era un Dion-Bouton cenușiu. Șoferul purta o haină de căprioară și ochelari mari.

Automobilul nu se opri în fața casei Gendreau, dar încetinise, așa încît Maigret putu să observe că înăuntru nu era nimeni. Repezindu-se la geam, izbuti să rețină numărul: B 780.

N-avea cum să fugă după mașină, care dădu colțul pe Strada Fontaine. Așa că rămase pe loc, cu inima zbătîndu-i-se-n piept și după încă cinci minute aceeași mașină trecu din nou prin fața casei, la fel de încet ca mai înainte.

Cînd se întoarse spre teighea, văzu că Paumelle îl privea fix. Ce-o fi gîndind? E greu de ghicit. Patronul se mulțumi să umple două pahare și să întindă unul mușteriiului său.

Mașina nu mai apărură. Era ora cînd balerinele de la Operă făceau pe nimfele la Versailles, în fața personalităților în ținută de gală, a 100.000 de persoane înghesuite ca sardelele, a copiilor cocoțați pe umeri, a baloanelor roșii, a vînzătorilor de nuci de cocos și a stegulețelor de hîrtie.

Strada Chaptal ațipise. Trecea arareori doar cîte un cupeu de piață și zgomotul făcut de copitele cailor se pierdea înăbușit de pavajul de lemn.

La patru fără zece Louis își făcu apariția. Avea o haină neagră aruncată peste vesta în dungi, și un melon tot negru. Rămase așa o clipă nemișcat în cadrul portalului, aprinse o țigară, suflă fumul, la modul obraznic, apoi o luă agale către strada Pontaine, și la colț Maigret îl văzu intrînd în tutungerie.

Leși însă numaidecît, întorcîndu-se spre casă. O clipă, privirea lui rămase ațintită pe firma *Vechiul Calvados*. Era însă prea multă lumină afară și destulă umbră înăuntru pentru ca să-l poată remarca pe secretarul comisariatului Saint-Georges.

Aștepta pe cineva? Sau parcă ezita să ia o anume hotărîre? Merse așa pînă la colțul cu strada Blanche. Acolo păru că dă cu ochii de cineva pe care Maigret nu putea să-l vadă, apoi dispăru cu pași grăbiți.

Maigret era cît pe-acî să țîșnească în urmărirea lui. Un soi de demnitate omenească îl împiedică însă. Simțea ațintită asupra-i privirea patronului. Ar fi trebuit să găsească o explicație, să ceară socoteala urgent, să plătească pentru ca, odată ajuns pe strada Blanche, valetul să fi dispărut, evident, undeva departe.

Atunci — alt plan: să-și plătească liniștit nota, să se ducă vizavi profitînd de absența lui Louis, să sune și să încerce a vorbi cu domnișoara Gendreau, sau, mai simplu, cu Marie.

Dar nu făcu nici una, nici alta. În timp ce elabora planuri peste planuri, o trăsură de piață coborî de pe strada Blanche. Vizitiul cercetă cu atenție numerele caselor, oprindu-se la doi pași de casa Gendreau. Rămase însă așa, pe capră. Părea să fi primit ordine precise. Fanionul de pe aparatul de taxat era coborît.

Nu trecură mai mult de două-trei minute și pe sub bolta porții își făcu apariția chipul de șoricel al Mariei, împodobită cu șorțuleț și pe cap cu boneta de dantelă albă. Apoi fata dispăru, pentru a se întoarce cu un sac de voiaj. Ea examină rapid strada în ambele sensuri și se îndreptă spre

trăsură.

Maigret, din cauza geamului, nu putea să audă ce-i spunea ea birjarului. Acesta, fără a-și părăsi locul, ridică sacul, care nu părea prea greu, și-l așează lângă el.

Marie se întoarse, pornind cu mers săltăreț către casă. Avea talia subțire și era într-atît de mărunțică, încît părul bogat părea c-o face să-și piardă echilibrul.

Ea dispăru și după o clipă își făcu apariția un nou personaj: o femeie, adică o fată tînără, înaltă, plinuță, îmbrăcată într-un taior bleumarin, cu o pălărie albastră pe cap și voaletă albă cu buline.

De ce-a roșit Maigret? Pentru că o văzuse în cămașă de noapte... și într-o cameră de serviciu?

Se vedea limpede că nu-i o servitoare. Se vedea limpede că nu poate fi decît Lise Gendreau, care, foarte demnă, deși nespus de grăbită, se îndreaptă, legănîndu-și ușurel șoldurile spre trăsură în care urcă.

Maigret era atît de emoționat, că fu cît pe-acî să uite de numărul trăsurii: 48. Îl însemnă numaidecît roșind încă o dată sub privirile lui Paumelle.

— Și, uite așa! oftă cîrciumarul, căutînd ce alt ulcior ar putea să aleagă.

— Ce uite așa?

— Uite așa se întmplă în familiile bune, cum spun dumnealor.

Avea un aer triumfător, dar nu-și îngădui nici măcar să zîmbească.

— Asta ai așteptat, nu-i așa?

— Nu pricep...

Jupîn Paumelle se strîmbă disprețuitor și împinse un pahar în fața lui Maigret. Posomorît, avea aerul că spune: "Pai, dacă-mi umbli cu secrete!"

Și Maigret, ca să cîștige din nou teren, întrebă ca și cum ar fi vrut să-i intre iarăși în grații:

— Era domnișoara Gendreau, nu-i așa?

— Da, domnule, și-mi zice mie ceva că n-o s-o mai vedem așa curînd pe strada noastră.

— Vrei să spui că a plecat în călătorie?

Expresia cetățeanului deveni pur și simplu nimicitoare, îl copleșea pe tînărul său client cu toată greutatea celor 50 sau 60 de ani ai săi, cu toate paharele băute de-a lungul vremii în tovărășia atîtor și feluriți oameni, cu profunda cunoaștere a tainelor cartierului.

— Pentru cine lucrezi? întrebă el, devenit deodată bănuitor.

— Dar... nu lucrez pentru nimeni.

Atunci îi aruncă o privire scurtă, care rostea mai crud, decît prin viu grai cuvintele: "Ai mințit!" Apoi dădu din umeri:

— Cu atît mai rău!

— Dar ce ți-ai închipuit?

— Mărturisește... că te-ai mai învîrtit prin cartier...

— Eu? îți jur...

Era adevărat. Simțea nevoia să-i dovedească buna sa credință. Și celălalt îl examina în liniște, șovăi o clipă, apoi rosti suspinînd:

— Te luasem drept un prieten de-al contelui.

— Care conte?

— N-are importanță, din moment ce nu-i adevărat. Ai același mers,

același fel de a-ți încovoia umerii.

— Crezi că domnișoara Gendreau s-a dus să se întâlnească cu un conte?

Paumelle nu răspunse. Îl privea pe Louis, care se ivise din nou la colțul străzii Fontaine.

Cum el plecase prin strada Blanche, făcuse desigur ocolul grupului de case dintre aceste străzi. Părea mai bine dispus ca adineauri. Ai fi zis că se plimbă cu-adevărat și că nu-l interesează decât promenada la soare. Îmbrățișa cu privirile strada pustie, apoi, asemeni cuiva căruia i se cuvine o clipă de răgaz, intră în tutungeria din colț.

— Nu vine niciodată pe aici? Se auzi un "Nu" sec, răspicat.

— Are-o mutră scârboasă.

— Mulți au mutre scârboase, dar le e greu să și-o schimbe.

Făcea aluzie la Maigret! Urmă, ca pentru sine, în timp ce dinspre bucătărie răzbătea zgomot de vase:

— Unii oameni sînt sinceri, iar alții nu.

Maigret simțea că doar un fleac îl împiedică să descopere lucruri importante, dar fleacul respectiv era, din păcate, tocmai încrederea omului acestuia grav, îmbuibat de calvados.

Să fi fost oare prea târziu ca să-l mai câștige! Cu siguranță că l-a pierdut, mărturisind că nu e prietenul contelui. Acum era încredințat că toată dimineața aceea s-a scurs sub semnul neînțelegerii.

— Lucrez la o agenție de detectivi... particulară — aruncă el la întâmplare.

— Ce vorbești!

Nu-i recomandase șeful să nu care cumva să amestece poliția în această afacere?

Stăruia în afirmațiile sale, doar, doar o afla adevărul. Ar fi dat orice, în momentul acela, ca să aibă 20 de ani mai mult, greutatea și statura interlocutorului său.

— Mi-am închipuit eu că o să se întâmple ceva cumva.

— Și s-a întâmplat, precum vezi!

— Așadar, după părerea dumată, zici că domnișoara nu se mai întoarce?

Pesemne c-o nimerea tot pe-alături, căci Paumelle se mărgini să dea din umeri cu o oarecare milă. Atunci își zise s-o ia altfel.

— Acum e rîndul meu să fac cinste — spuse el, arătînd ulcioarele de pămînt ars.

Oare patronul va refuza să bea cu el? Acesta dădu încă o dată din umeri, mormăind:

— La ora asta se cere mai degrabă o sticlă înfundată.

Coborî în pivniță întru căutarea licoarei. Maigret amăruise din pricina calvadosului; în schimb Paumelle își păstra mersul sigur și scara fără rampă, abruptă, păru că nu-l sperie.

— Vezi, tinere, ca să minți trebuie să fii vulpe bătrînă.

— Crezi că... eu...? Celălalt umplea paharele.

— Cine-ar pune o agenție de detectivi particulari să se ocupe de treburile astea? Contele în nici un caz. Și cu atît mai puțin domnii ăștia Gendreau, tatăl, sau fiul. Cît despre domnul Hubert...

— Care Hubert?

— Vezi? Nici nu cunoști măcar familia.

— Mai există un fiu?
— Cîte case sînt pe strada asta?
— Habar n-am... Patruzeci?... Cincizeci?
— Ei bine, numără-le... După aceea du-te și bate la fiecare ușă în parte. Poate s-o nimeri careva să te informeze. Cît despre mine, te rog să mă ierți. Nu te dau afară. Dacă vrei, poți rămîne aici cît poțeste. Numai că eu... la ora asta îmi fac siesta. Or, siesta e sfîntă.

Îndărătul tejghelei se afla un scaun cu fundul din pai împletit. Paumelle se așeză cu spatele la galantar, își puse mîinile cruciș pe pîntec, închise ochii și păru c-a adormit pe dată.

Nemaiauzind nici o mișcare, nevasta cîrciumarului băgă capul pe ușă, cu o cîrpă într-o mînă și o farfurie într-alta. Liniștită, se întoarse la oale, fără a-i fi aruncat măcar o privire lui Maigret, care se așeză, cam plouat, lîngă fereastră.

Capitolul 4

BĂTRÎNUL DOMN DE PE AVENUE DU BOIS

Se înțelesese cu Minard, ca atunci cînd se întoarce de la Conilans, să-l lase vorbă acasă, în Richard Lenoir, despre ceea ce făcuse.

— Dar nu-i deloc în drumul dumitale! protestase Maigret, la care căpătă răspunsul obișnuit:

— Nu contează.

Mai înainte Maigret îl întrebase, destul de timid, ce-i drept, pentru că nu voia să-l descurajeze:

— În ce calitate te vei prezenta acolo? Ce-ai de gînd să le spui?

Abia acum, tîrziu, după o zi istovitoare, cînd Maigret se întorcea acasă străbătînd marile bulevarde luminate, răspunsul flautistului îl luă puțin cu friguri.

— Găsesc eu ceva. N-aveți grijă.

Cu toate acestea, după-masă, și după ce biruise un moment de deprimare, pricinuit fie de cumplitul patron al *Vechiului Calvados*, fie din pricina digestiei sabotată de paharele înghițite de dimineață, Maigret își recăpătase încrederea.

Mai mult, se petrecea într-însul un fenomen nemaicunoscut pînă-n clipa aceea, și nu bănuia că reacția aceasta îl va încerca mereu, mereu, devenind într-o zi legendară la Quai des Orfèvres.

Simțea acum o căldură plăcută străbătîndu-i tot corpul, călca mai apăsător, privea într-un fel anume oamenii, umbrele și luminile, trăsurile de piață și tramvaiele din jur.

Adineauri, pe strada Chaptal, îi purtase pică șefului său pentru că îi îngăduise să se arunce în această anchetă, și nu era departe de el gîndul că Le Bret plănuise să-i joace cu bună știință o farsă odioasă.

E cu puțință oare ca un singur om să atace o asemenea fortăreață cum era casa Balthazarilor? Oare așa lucrau cei *mari*, din brigada șefului? Aveau o mulțime de mijloace la dispoziție, dosare, fișe, colaboratori răspîndiți peste tot, informatori. Iar dacă trebuiau să pună sub urmărire zece persoane, trimiteau zece inspectori pe zece urme diferite.

Or, acum, deodată, Maigret era mulțumit să se știe singur, și singur

să adulmece prin toate cotloanele.

Nici nu ghicea că asta va fi de-acum încolo metoda sa și că mai târziu, ajuns șef al brigăzii speciale, cu o mică armată de polițiști în subordine, se va îndeletnici să țină personal pe câte unul sub observație, să fileze un suspect pe străzi, să aștepte ceasuri întregi într-un bistro.

Înainte de a părăsi însă *Vechiul Calvados*, unde Paumelle nu-i mai acorda decât o indiferență fără de margini, mai dădu două telefoane. Cel dintâi la "Urbaine", deoarece trăsura angajată de Lise Gendreau avea culorile întreprinderii sus-pomenite. A trebuit să aștepte la aparat o bună bucată de vreme.

— 48 aparține depoului din La Viellette. Birjarul se numește Eugene Cornille. A intrat de serviciu azi la prânz. Sînt puține șanse să se întoarcă la depou înainte de miezul nopții.

— Nu știți unde l-aș putea găsi între timp?

— De obicei, Cornille staționează în piața Saint-Augustin. Firește... depinde de cursele pe care le face. E pe-acolo un mic restaurant, unul "*Rendez-vous du Massif Central*". Se pare că atunci cînd e liber, acolo mănîncă.

Al doilea telefon a fost pentru Serviciul automobilelor de la Prefectură. A durat mai mult pînă ce s-a găsit în dosare numărul automobilului. Maigret afirmase că vorbește de la comisariat; atunci i s-a propus să fie rechemat.

— Lăsați...aștept la aparat.

Într-un târziu căpătă un număr și-o adresă: marchizul de Bazancourt, strada Gabriel numărul 3. Iar un cartier bogat. Și, fără îndoială, iarăși o casă boierească, cu ferestrele dînd pe Champs-Élysées. Nu-și putea îngădui să sune la ușă. În drum se opri la o tutungerie să dea un telefon.

— Aș dori să vorbesc cu marchizul de Bazancourt, dacă se poate.

O voce arogantă îi răspunse al capătul firului:

— E ceva personal?

Și cum el răspunse afirmativ, auzi:

— Domnul marchiz a murit acum trei luni.

Atunci Maigret întrebă cu o anume naivitate:

— Și n-a rămas nimeni în loc?

— Poftim? Nu înțeleg. Toate bunurile au fost vîndute. N-a mai rămas decât casa... Nu s-a găsit încă un cumpărător.

— Nu știți cumva cine-a cumpărat Dion-Bouton-ul?

— Un mecanic de pe strada Acacias, pe lîngă Avenue de la Grande-Armée. Numele l-am uitat, însă presupun că nu mai există alt garaj pe strada aceea.

La ora cinci, Maigret luă metroul pînă la Etoile și găsi într-adevăr un garaj pe strada indicată. Garajul era însă închis și pe-un petic de hîrtie sta scris:

A se adresa alături.

Alături se afla de o parte un cizmar, iar de cealaltă parte un bistrâu. Cel mai bine se putea informa la cîrciumă. Din păcate negustorul de vinuri nu știa nimic.

— Dede n-a venit astăzi. Știți, el învîrte ba una, ba alta. Sînt zile cînd călătorește pentru clienții lui.

— N-aveți cumva adresa lui de acasă?

— Stă într-un hotel cu camere mobilate, pe lîngă Temea, dar n-aș

putea să vă spun care anume.

— E însurat?

Maigret nu era sigur pe el și nu îndrăznea să întrebe prea multe, însă avea impresia că Dede e un domn de un gen mai aparte, și că dacă avea cumva o tovarășă de viață, cele mai multe șanse de a o întâlni ar fi fost să fie pe trotuar, cam între Etoile și Ternes.

Restul după-amiezii și-l petrecu în căutarea vizitiului Cornille. Dibui cărciuma *Rendez-vous du Massif Central*.

— Foarte rar se întâmplă să nu vină pe-aici... la o gustare... Din nefericire tocmai astăzi se nimerise să nu vină. Întâmplarea hotărî ca drumurile lui Cornille să nu se abată prin apropierea stației lui permanente de pe Saint-Augustin.

Maigret se întoarse în sfârșit acasă. Când trecu pe sub boltă, portăreasa deschise ferestruica.

— Domnule Maigret, domnule Maigret! Am ceva important pentru dumneata...

Era un bilet. Cu recomandarea de a-l citi înainte de a se urca sus, la el.

"Nu vă urcați sus. Trebuie mai întâi să vă vorbesc. Am așteptat cît am putut. Vă rog să veniți la Braseria Clieliy. Domnișoara e sus cu soția dumneavoastră.

*Al dumneavoastră devotat,
Justin Minard"*

Era noapte de-a binelea. Maigret, pe trotuar, ridică privirea, văzu perdelele lăsate la apartamentul lui, și își închipui o clipă imaginea celor două femei din mica sufragerie care servea și de salon. Ce-și spuneau oare? Doamna Maigret, așa cum o cunoștea el, probabil că a pus masa și va începe să servească...

Luă metroul, coborî strada Blanche și intră în sala imensă a braseriei unde domnea un miros de bere și de varză călită. Orchestra, alcătuită din cinci muzicanți, cânta. Justin nu era la flaut, ci la contrabas și, pierdut îndărătul acestui instrument enorm, părea și mai pirpiriu ca de obicei.

Maigret se așeză la o masă de marmură, șovăi, apoi, pînă la urmă, se hotărî pentru o porție de varză călită și o jumătate de vin.

După ce se sfîrșî cîntecul, Minard veni la masă.

— Vă rog să mă iertați că v-am făcut să veniți pînă aci, însă trebuia să vă vorbesc înainte de-a o vedea.

Era foarte tulburat, poate puțin neliniștit, și Maigret simți că-l cuprinde și pe el îngrijorarea.

— Nu mi-a dat prin cap că soră-sa, fiind măritată, are alt nume. Așa că am pierdut o groază de vreme pînă ce am găsit-o. Bărbatul ei lucrează la căile ferate. E însoțitor de tren și lipsește cîte două-trei zile de-acasă. Cetățenii stau într-o căsuță înconjurată de verdeață...sus... pe coasta unui deal. Au o capră albă, o grădiniță de legume.

— Germaine e aici?

— Când am ajuns acolo, erau amîndoi la masă.... în fața unei porții enorme de caltaboși în sînge și mirosea grozav a ceapă.

— Soră-sa n-a născut încă?

— Încă nu. Așteaptă. Se pare că mai durează cîteva zile. Le-am spus că sînt agent de asigurare, că am auzit de... nașterea care se-apropie și că asta e momentul cel mai bun ca să încheie o poliță de asigurare.

Violonistul, care era în același timp șeful orchestrei, agăță de stinghie un carton cu un număr, bătut la pupitru cu vârful arcușului și Justin, scuzându-se, se urcă pe estradă. Când reveni, se grăbi să spună:

— Și n-aveți nici o teamă. Am impresia că totul se va sfârși cu bine. Eu mă pricep la asigurări, știți, e-o idee fixă de-a nevastei mele. Ea pretinde că mai am de trăit doar vreo trei ani și că... în sfârșit... nu contează... Germaine asta e o fată destul de frumușică, plinuță, are-un păr bogat, de trebuie mereu să și-l potrivească, și niște ochi care-ți fac o impresie ciudată. O s-o vedeți! Fata nu-și mai lua ochii de la mine. La un moment dat m-a întrebat... așa, pe neașteptate, la ce companie lucrez. I-am zis una la întâmplare și atunci a vrut să știe cum îl cheamă pe șeful meu de serviciu. Pe urmă mi-a pus o mie și una de întrebări, pentru ca la sfârșit să zică:

"— *Am avut un prieten vreo trei luni de zile care lucra tot acolo.*"

Apoi, fără nici o legătură:

"— *Louis te-a trimis la mine?*"

Justin se urcă din nou pe estradă și în timp ce orchestra executa un vals vienez, îi făcea cu ochiul lui Maigret, ca și cum ar fi vrut să-l liniștească. Parcă-i zicea mereu: "Să n-aveți nici o teamă! Așteptați urmarea!"

Urmarea se înfățișa în felul următor:

— I-am răspuns categoric că nu Louis m-a trimis.

"— *Nici contele?!*" face ea.

— Nu.

"— *Atunci domnul Richard... ia spune! Nu cumva ești omul lui domnu' Richard?*"

— Vedeți cam ce gen de fată e... Trebuia să ia o hotărâre. Soră-sa e mai tânără ca ea. S-a măritat acum vreun an de zile doar. Era femeie la toate în cartierul Saint-Lazare. Acolo l-a cunoscut pe bărbatul ei. Or, Germaine voia s-o facă pe grozava. După părerea mea, moare s-o facă pe grozava față de ceilalți, trebuie cu orice chip să fie interesantă, înțelegeți? Sînt convins că mai de mult a visat să se facă actriță. După ce-a isprăvit de mîncat, s-a apucat să aprindă o țigară și nici măcar nu știe să fumeze. Casa are doar o singură odaie, cu un pat mare și un tablou de nuntă într-o ramă ovală.

" — *Sigur că nu ești vreunul din oamenii lui domnu Richard?*"

— Știți, are ochii mari, mari de tot și uneori, când îți vorbește, privirea îi devine fixă. Te simți prost. Ai zice că s-a zăpăcit, dar asta-i doar o impresie... fata nu-și pierde cumpătul cu una cu două.

"— *Ei, Olga, vezi — vorbea către soră-sa, așa...blazată peste poate — ce complicată-i viața în lumea aia! Ți-am spus eu că toate astea se vor termina rău!*"

— Am întrebat-o cînd socoate că o să se întoarcă la serviciu.

"— *Nu cred că mai pun piciorul în casa aia*".

Muzică! Privirea flautistului îl implora pe Maigret să aibă răbdare, să nu se neliniștească.

— În sfârșit! Dacă n-am procedat cum trebuie, cu atît mai rău. I-am mărturisit adevărul.

— Care adevăr?

— Că domnișoara a strigat după ajutor, că m-am pricopsit cu un pumn de la Louis, că dumneavoastră ați venit, că v-au arătat o fată în

cămașă de noapte care ar fi fost Germaine. Atunci s-a înfuriat. I-am spus că nu e vorba de-o anchetă oficială, că vă ocupați de acest caz doar așa, particular, că ați fi fericiți s-o vedeți. Nici n-am apucat să-mi sfârșesc vorba că a și început să se îmbrace. Parcă o văd și acum în pantalonași cu feston și în corset, cotrobăind în valiză și zicându-i soră-sii:

— Înțelegi — copilul tot se naște el pînă la urmă, în vreme ce cu mine e o chestiune de viață și de moarte."

— Eram eu cam încurcat, dar mi-am zis că nu e rău să stați de vorbă cu ea. Nu știam însă unde s-o duc. Așa că am lăsat-o la dumneavoastră acasă. Am apucat să-i zic o vorbă în șoaptă soției dumneavoastră... pe palier. Doamne, ce nevastă cumsecade aveți! Am sfătuit-o să n-o lase cumva s-o șteargă. Sînteți supărat pe mine, nu-i așa?

Cum să fie supărat? Maigret nu era el foarte, foarte liniștit, dar răspunse cu un oftat:

— Poate c-ai făcut bine.

— Cînd aș putea să vă mai văd?

Maigret își aminti că trebuie să-l caute pe Cornille birjarul la miezul nopții.

— Poate diseară.

— Dacă nu vă văd, voi îndrăzni să trec pe la dumneavoastră mîine dimineață. Acum cunosc casa.

Tulburat, șovăi.

— M-a întrebat cine-i plătește cheltuielile și i-am zis.... Nu știam ce să-i spun... I-am spus să n-aibă nici o grijă... Știți, însă, dacă vă vine greu.... eu...

De data asta, Maigret plecă în timp ce orchestra cînta și se repezi spre gura metroului. Încercă o oarecare emoție văzînd lumină sub ușă și nu fu nevoit să-și scoată cheia, căci doamna Maigret îi recunoștea întotdeauna pașii.

Ea îl privi cu subînțelesuri, în timp ce-i spunea veselă:

— Te așteaptă o fată încîntătoare...

Oh, admirabila doamnă Maigret! Nu, nu era ironică. Voia să fie amabilă, pur și simplu. Fenomenul se afla acolo, cu coatele pe masă, în fața unui tacîm folosit și cu un chiștoc în colțul gurii. Ochii ei mari, mari se ațintiră asupra lui Maigret, ca și cum ar fi vrut să-l înghită. Totuși, mai șovăia nițel.

— Sigur că sînteți de la poliție?

Îi arată legitimația. Din clipa aceea privirea ei nu-l mai părăsi. În fața duduii — un păhărel, doamna Maigret pusese la bătaie vișinata de zile mari.

— Presupun că n-ai mîncat.

— Ba da. Am mîncat.

— În cazul ăsta eu vă las. Trebuie să spăl vasele.

Strînse masa, intră în bucătărie, dar chiar să închidă ușa nu se putu hotărî.

— Prietenul dumitale e tot de la poliție?

— Nu chiar. S-a nimerit ca...

— E însurat?

— Da. Cred adică.

Se simțea cam stînjenit cu făptura asta ciudată aici... într-un cadru oricum familiar. Ea, în schimb, părea ca la ea acasă: se ridică de la locul

ei, își potrivi coafura în fața oglinzii de pe cămin și se instala comod în fotoliul doamnei Maigret, murmurînd:

— Îmi dați voie? Maigret o întrebă:

— O cunoști demult pe domnișoara Gendreau?

— Am fost la școală împreună.

— Mi se pare că ești din Anseval, nu-i așa? Ați fost colege la școala din Anseval?

Îl mira faptul că moștenitoarea cafelei Ralthazar a învățat la o școală sătească oarecare.

— Vreau să spun că sîntem de aceeași vîrstă, cu o diferență de cîteva luni. Ea împlinește luna viitoare 21 de ani, în vreme ce eu i-am împlinit acum 15 zile?

— Și mergeați amîndouă la școala din Anseval? repetă el întrebarea.

— Ea nu. Pe ea o trimiseseră la mănăstirea din Kevers. Dar era în aceeași perioadă.

Maigret pricepu cum devine cazul. Și din clipa aceea hotărî să fie neîncrezător, străduindu-se a descoperi adevărul în ceea ce părea adevărat sau quasiadevărat, sau măcar verosimil.

— Te așteptai să se întîmple ceva acolo, în Chaptal?

— Totdeauna m-am gîndit că se va sfîrși rău.

— De ce?

— Pentru că se urăsc.

— Cine?

— Domnișoara și fratele ei. Eu sînt în casă de patru ani. Am intrat imediat după moartea doamnei. Știți, bineînțeles, că a murit într-un accident de cale ferată, cînd mergea la Vittel, pentru cură. A fost îngrozitor.

Vorbea ca și cum ar fi fost de față la scoaterea de sub vagoane a cadavrelor, în număr de-o sută și mai bine.

— Cîtă vreme trăia doamna, înțelegeți, testamentul n-avea nici o importanță.

— Cunoști bine familia, după cum se vede.

— M-am născut la Anseval. Și eu, și tata. Bunicul meu, care a fost, știți, unul dintre fermierii contelui, juca bile cu domnul bătrîn.

— Care... domnul bătrîn?

— Așa i se zice la noi, la țară. Nu știți? Eu credeam că poliția știe totul.

— Vorbești probabil de bătrînul Balthazar.

— Da, de domnul Hector. Taică-său a fost curelar în sat. Tot el trăgea și clopotele la biserică. La 12 ani, domnul Hector era negustor ambulant. Umbla din fermă în fermă cu o cutie-n spinare.

— El a înființat "cafeaua Balthazar"?

— Da. Ceea ce nu l-a împiedicat însă pe bunicul meu să-l tutuiască oricînd... pînă în ultima clipă. A lipsit multă vreme de pe la noi domnul Hector. Cînd s-a întors, era bogat și s-a aflat că tocmai cumpărase castelul.

— Și castelul... al cui era?

— Păi al cui să fie... al contelui de Anseval!

— Acum nu mai există nici un conte de Anseval?

— Ba mai există unul. Prietenul domnișoarei. Nu mai vreți să-mi turnați un păhărel de lichior? E de la dumneavoastră... de la țară?

— De la soția mea.

— Când mă gîndesc că ciurma asta — nu vorbesc de soția dumneavoastră — a îndrăznit să se dea drept... eu... și să doarmă în patul meu! E adevărat că ați văzut-o în cămașă de noapte? E mai grasă ca mine. Aș putea să vă spun eu multe despre corpul ei... Sîinii, de pildă...

— Care va să zică, bătrînul Balthazar, proprietarul cafelei, a cumpărat castelul Anseval. Era însurat?

— A fost însurat, dar pe vremea aceea nevasta lui murise. Avea o fiică, frumoasă femeie, nu zic, dar prea de tot țănoșă. A avut și un fiu, pe domnul Hubert; ăsta n-a făcut nici o ispravă. Pe cît era soră-sa de crîncenă, pe atît era el de blajin. Călătorea mult prin țări străine.

— Toate astea s-au petrecut înainte de-a te fi născut dumneata?

— Bineînțeles. Dar așa e și-acum.

Maigret scosese — instinctiv — un carnet din buzunar și trecu numele auzite, ca și cum ar fi întocmit un arbore genealogic, își dădea seama că, discutînd cu o fată ca Germanie, precizia era absolut necesară.

— Deci e vorba mai întîi de Hector Balthazar, pe care-l numești domnul bătrîn. Cît e de cînd a murit?

— Cinci ani. Cu un an înaintea fetei.

Și Maigret, gîndindu-se că Felicien Gendreau era el însuși iun domn bătrîn, se miră:

— Era — am impresia — foarte bătrîn.

— Avea 88 de ani. Locuia singur într-o casă uriașă pe Avenue du Bois de Boulogne. Și își conducea afacerile singur, cu ajutorul fetei doar.

— Nu cu ajutorul băiatului?

— Aș... de unde! Fii-su nici n-avea voie să calce prin birouri. Avea o rentă. Stă undeva pe ehei, lîngă Pont-Neuf. E un fel de... artist.... așa ceva.

— O clipă... Avenue du Bois... Fata lui e căsătorită cu Felicien Gendreau.

— Exact. Da, dar nici domnul Felicien n-avea dreptul să se amestece în afaceri.

— De ce?

— Pare-se că a încercat el mai de mult ceva... Dar avea patima jocului... Și azi încă... după-amiezile e la curse... Se zice că ar fi făcut o potlogărie cu niște polițe sau cecuri... Socru-său nici nu-i mai vorbea.

Mai tîrziu, Maigret urma să cunoască clădirea de pe Avenue du Bois, una din cele mai urîte și mai încărcate din tot Parisul, cu turnuri medievale și vitralii. Avea să mai vadă de asemeni o fotografie a bătrînului, cu trăsăturile net desenate, cu tenul alb ca de cretă, cu favoriții lungi și albi și o redingotă din care nu se vedeau decît două fișii subțiri de plastron înconjurînd cravata neagră.

Dacă ar fi fost mai inițiat într-ale vieții pariziene, ar fi știut că bătrînul Balthazar donase statului casa împreună cu toate tablourile pe care le achiziționase de-a lungul anilor, cu condiția ca aci să se deschidă un muzeu. S-a vorbit mult despre treaba asta după moartea lui. Experții s-au certat între ei vreun an de zile și pînă la urmă guvernul a refuzat donația din pricină că majoritatea picturilor erau false.

Maigret avea să mai vadă într-o zi și portretul fetei, cu părul tras spre ceafă, cu silueta gen împărăteasa Eugenia, cu trăsăturile tot atît de reci

ca și ale omului care-a întemeiat dinastia.

Cît despre Felicien Gendreau, îl cunoștea: mustățile cănite, ghetele de culoare deschisă, bastonul cu măciulie de aur.

— Se pare că bătrînul ura pe toată lumea, începînd cu fiul său, apoi pe ginere, și domnul Richard, pe care l-a cunoscut bine. Excepție făcea doar pentru fiică-sa și pentru nepoată, domnișoara Lise. Zicea că numai ele sînt de aceeași rasă cu dînsul și a lăsat un testament foarte încurcat. Domnul Braquement ar putea să vă lămurească în privința asta.

— Cine e domnul Braquement?

— Notarul. Are 80 de ani. Toată lumea se teme de el, pentru că e singurul care... știe.

— Ce știe?

— Asta nu mai știi. Totul o să se afle în ziua cînd domnișoara Lise va împlini 21 de ani. De-aia i-a apucat pe toți turbarea. Eu nu sînt nici cu unii, nici cu ceilalți. Dacă aș fi vrut...

Maigret avu o inspirație:

— Domnul Richard? Întrebă el făcîndu-i jocul.

— S-a ținut scai după mine. I-am spus-o însă de la obraz că se înșală și l-am sfătuit să încerce cu Marie. Ea e destul de proastă ca să pice — de la obraz i-am spus-o.

— Și ți-a urmat sfatul?

— N-am idee. Cu oamenii ăștia nu poți să știi niciodată. Dacă vrei să știți care-i părerea mea — ei bine, toți sînt puțin nebuni. Eu îi cunosc bine.

Ochii fetei erau acum, cînd vorbea așa, mai holbați ca oricînd și privirea de o fixitate tulburătoare. Se aplecă înspre Maigret, dînd impresia că e gata-gata să-l apuce de genunchi.

— Louis... e și el din Anseval?

— Da, e fiul fostului învățător. Unii zic însă că de fapt e făcut cu preotul.

— E de partea domnului Richard?

— Vai de mine! Dimpotrivă, se ține scai de domnișoara. Louis a stat cu bătrînul pînă ce-a murit. El l-a îngrijit în timpul bolii. Cred că știe mai multe decît toți, poate mai multe chiar și decît domnul Braquement.

— Nu ți-a făcut niciodată curte?

— El?

Fata izbucni în rîs.

— I-ar fi cam greu s-o facă! Arată el, ce-i drept, foarte bărbat, așa păros cum e, dar în primul rînd e mai bătrîn decît pare. Are pe puțin 55 de ani. Și — pe urmă — nu e cu adevărat bărbat, înțelegeți? De asta doamna Louis și cu Albert...

— Iartă-mă. Cine-i Albert?

— Cameristul. Și el tot din Anseval este. A fost jocheu. Pînă la 21 de ani.

— Îmi pare rău. Mi s-a arătat toată casa, dar n-am văzut camera în care...

— Pentru că el doarme deasupra grajdului, împreună cu Jerome.

— Jerome?

— Vizitiul domnului Felicien. Numai Arsene, șoferul, pentru că-i însurat și are copil, doarme în afară, acasă la el.

Pînă la urmă, Maigret izbuti să mîzgălească pagina carnetului cu

nume în toate sensurile.

— Dacă cineva a tras asupra domnișoarei — ceea ce nu m-ar mira deloc — atunci domnul Richard e omul care... S-or fi certat iarăși.

— Se ceartă des?

— Ca să zic așa, în toate zilele. O dată i-a strâns încheieturile mâinilor atît de tare, că a avut vînatăi o săptămînă întreagă. Dar se apără și ea. A primit odată el două lovituri în picioare... poate chiar mai sus. Totuși, eu aș paria că nu asupra domnișoarei s-a tras.

— Dar asupra cui?

— Asupra Contelui!

— Care conte?

— Dar cum de nu înțelegeți nimic? Conte Anseval.

— Adevărat! Mai există și-un conte Anseval?

— Nepotul aceluia care a vîndut bătrînului Balthazar castelul.

Domnișoara l-a descoperit nu știu unde.

— E bogat?

— El? N-are-o para chioară.

— Și vine în vizită pe la Balthazar?

— Vine, dar la domnișoara.

— El... Vreau să spun...

— Dacă se culcă cu ea? Nu cred că-i arde de-asta... înțelegeți? Toți sînt țicniți. Se bat ca fiarele. Numai domnul Hubert nu se ocupă cu nimic și ceilalți doi, fratele și sora, încearcă fiecare să-l atragă de partea lui.

— Vorbești de Hubert Balthazar, fiul bătrînului? Cîți ani să aibă?

— Cincizeci cred, poate ceva mai mult. E un om foarte fin... foarte distins. Cînd vine-n vizită, totdeauna stă de vorbă cu mine. Ia stai! La ora asta nu mai am nici un tren pentru Conflans. Și trebuie să dorm undeva. N-aveți vreun pat pe-aici?

Era ceva atît de provocator în privirea ei, încît Maigret tuși nițel, aruncînd instinctiv o privire înspre bucătărie.

— Din păcate nu avem cameră de musafiri. Abia ne-am instalat.

— Sînteți tineri însurăței?

Cuvintele rostite sunau în gura ei aproape indecent.

— O să-ți găsesc o cameră la un hotel, pe-aici prin apropiere.

— Vă culcați așa devreme?

— Nu... dar mai am o întîlnire în oraș.

— Așa e. Cei de la poliție nu prea dorm în paturile lor. Ciudat, nu semănați deloc a polițist. Am cunoscut odată unul, un sergent de stradă din cartier, unul înalt și negricios, Leonard.

Maigret nu simțea nevoia să știe totul. Se părea că Germaine a cunoscut la viața ei ceva bărbați, între aceștia numărîndu-l și pe agentul de asigurări.

— Bănuiesc că o să mai aveți nevoie de mine, nu? Ar fi o posibilitate să mă întorc la ei ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Așa aș putea să vă povestesc în fiecare seară ce se petrece pe acolo.

Se auzea zgomot de vase din bucătărie, dar nu asta era pricina pentru care Maigret decimă oferta. Germaine izbutise să-l sperie în adevăratul înțeles al cuvîntului.

— Te văd mîine. Dacă vrei să vii cu mine...

Înainte de a-și pune pălăria și manotul, își aranjă părul în fața oglinzii, apoi apucă sticla cu vișmată.

— Îmi dați voie? Am vorbit atîta, am gîndit atîta! Dumneavoastră nu beți?

Nu era cazul să-i comunice numărul paharelor de calvados înghițite, de plăcere sau de nevoie, în timpul zilei.

— Cu siguranță că mai am o seamă întreagă de lucruri să vă povestesc. Sînt oameni care scriu romane și n-au trăit nici pe sfert ce-am trăit eu. Dacă m-aș apuca să scriu...

Maigret intră în bucătărie, își sărută soția pe frunte. Ea îi privea veselă, cu licăriri malițioase în ochi.

— S-ar putea să mă întorc tîrziu.

Glumind, ea răspunse:

— Nu te grăbi, Jules!

Era — cîteva case mai încolo, lîngă bulevardul Voltaire — un hotel care închiria camere mobilate. Pe stradă, Germaine îl luă de braț pe însoțitorul ei, fără a-i cere permisiunea.

— Tocurile Louis XV sînt de vină.... Cred și eu! Era mai obișnuită cu saboți.

— Găsesc că nevasta dumneavoastră e foarte drăguță. Gătește grozav.

Nu îndrăznea să-i dea bani pentru cameră. Intră în biroul hotelului, roșind nițel atunci cînd portarul de noapte îl întrebă:

— E pentru toată noaptea, sau pentru mai puțin?...

— Pentru toată noaptea... Numai pentru domnișoara...

În timp ce funcționarul cerceta tabloul cu chei, Germanie, deși acum nu mai umbla, se rezema tot mai stăruitor de brațul lui, fără a se jena.

— Camera 18. Etajul II. La stîngă. Așteptați să vă dau prosopul.

Maigret preferă să nu-și mai amintească cum și-a luat rămas bun de la fată.

Pe scară era un preș roșu. Fata ținea prosoapele într-o mîină, și-n cealaltă cheia agățată de-o placă de aramă. Portarul se adînci din nou în lectura ziarului.

— Sînteți sigur că nu mai aveți ceva întrebări să-mi puneți?

Germaine se afla pe prima treaptă. Ochii ei erau mai holbați și mai ficși ca oricînd. De ce-i veni în minte lui Maigret deodată insecta aceea, numită călugăriță, care-și devorează, masculul după împerechere?

— Nu... Azi nu... se bîlbîi el.

— Ah, da... uitasem că aveți o întîlnire. . Buza umedă, făcea o cută ironică.

— Atunci, mîine?

— Mîine, da.

Cam așa, aproximativ, trebuie să se fi petrecut lucrurile. Maigret n-avea încă obișnuința împrejurărilor de tipul acesta. Și-a mai adus aminte doar de mirosul ca de leșie în clipa cînd s-a repezit pe scara metroului, de țăcănitul ușilor automate, apoi de un drum lung în cenușiul subteranelor, de siluete clătinîndu-se la fiecare mișcare a vagonului, de fețe mistuite de lumina electrică, și de ochi pleoștiți!

Se pierdu în străzile pustii, și abia dimineața, aproape de Porte La Villette, găsi într-un sfîrșit o hală imensă unde erau îngrămădite trăsuri de piață cu hulubele-n sus. De undeva, din spatele unei curți, venea căldură de grajd.

— Cornille? Nu, nu s-a întors încă. Vreți să-l așteptați? Abia pe la 12 și

jumătate noaptea, un birjar beat mort îl privi cu uimire.

— Doamna ceea mititică din strada Chaptal? Stați puțințel. Mi-a dat un franc bacșiș. Și tipul negricios, înalt...

— Care tip negricios și înalt?

— Ei drace, ăla care m-a oprit în strada Blanche, și mi-a zis să aștept pe Chaptal la numărul că nu-mi amintesc niciodată cifrele .

— Ai dus-o la gară?

— La gară? Care gară? La numărul... E ciudat în meseria mea, totuși...

Avea ochii lacrimoși și pantalonii lui Maigret erau cît p-aci să se aleagă cu o plească de tutun, scuiat de birjar.

— Mai întîi că n-am dus-o la gară... Apoi... Apoi...

Maigret îi strecură în mînă un frac.

— La un hotel în fața Tuilleries-lor... într-o piață mică... Așteptați... are-un nume de monument... Totdeauna mă-ncurc la numele monumentelor... *Hotelul Luvru*... Hai... frumușico...

Metroul nu mai circula, nici autobuzul, nici tramvaiul și Maigret a trebuit să străbată pe jos nesfîrșita stradă Flandre, înainte de a ajunge să dea cu ochii de luminile unui cartier mai cu viață.

La ora aceea *Braseria Clicily* trebuia să fi închis, iar Justin Minard se înapoiase fără doar și poate la domiciliul conjugal din strada Erighieri, avînd discuții cu nevasta.

Capitolul 5

CEA DINTÎI AMBIȚIE A LUI MAIGRET

Tocmai se bărbiera în fața unei oglinzi pe care-o agățase de fereastra din sufragerie. Avea o adevărată manie, dimineața, să se țină de nevastă-sa și să-și facă toaleta prin toate camerele, poate pentru că era cel mai prielnic moment de intimitate. E drept, de asemenea, că doamna Maigret avea o calitate de neprețuit: era la fel de proaspătă și veselă la deșteptare ca și în timpul după-amiezii. Deschideau ferestrele, respirau aerul proaspăt. Auzeai ciocanul fierarului, zgomot de camioane, nechezatul cailor, ba chiar uneori, cînd se curățeau grajdurile la întreprinderea de alături, specializată în mutări, simțeau miros de baligă caldă.

— Crezi că e într-adevăr nebună?

— Dacă rămînea la ea în sat, s-ar fi măritat, ar fi făcut zece copii, și probabil că nu se observa nimic. Poate doar că nu toți copiii ar fi avut același tată.

— Jules, ia uită-te acolo! Cred că tipul care se tot învîrte pe trotuar e amicul tău. Maigret se aplecă, cu obrazul plin de săpun, și îl recunosc pe Justin Minard care aștepta liniștit, în stradă.

— Nu-l chemi sus?

— N-are nici un rost, în cinci minute, sînt gata. Astăzi aveai de gînd să ieși?

Maigret o întreba foarte rar de programul pentru ziua respectivă, așa încît ea ghici numaidecît despre ce e vorba.

— Vrei să mă ocup de domnișoara?

— S-ar putea să te rog. Dacă-i dau drumul în Paris și cum ea de

vorbit o să vorbească orice s-ar întâmpla, Dumnezeu știe cu cine va discuta și ce va trăncăni.

— Te duci acum la ea?

— Imediat.

— O s-o găsești în pat.

— Tot ce se poate.

— Pariez că n-o să te descurci ușor.

Cum ieși în stradă, Minard îl acostă și merse alături de el foarte degajat, întrebându-l:

— Ce facem astăzi, șefule?

Și Maigret își va aminti, peste ani și ani de zile, că micul flautist a fost cel dintâi om care i-a spus șefule.

— Ați văzut-o? Ați prins vreun fir? Aproape că nici n-am dormit azi-noapte. Tocmai când să adorm și eu, mi-a trecut o idee prin cap.

Pașii lor răsunau pe trotuarul bulevardului Richard Lenoir. De departe se zărea circulația intensă de pe bulevardul Voltaire.

— Dacă s-a tras, e limpede că s-a tras asupra cuiva. Și atunci mă întreb dacă respectivul n-a fost cumva atins. Vă plictisesc?

Dimpotrivă: întrebarea asta și-o pusese și Maigret.

— Să presupunem că glonte n-a atins pe nimeni. Acuma... sigur... e greu să te închipui pe tine în locul lor... și să... Am impresia totuși că dacă nu exista vreun mort sau rănit, cetățenii nu și-ar fi dat atîta osteneală să monteze toată această comedie... înțelegeți?... De îndată ce m-au dat afară, s-au grăbit să aranjeze odaia ca să lase impresia că n-a fost nimeni pe-acolo... Și ar mai fi un amănunt: dacă vă amintiți, atunci când valetul mă tot împingea, de la etajul unu s-a auzit o voce: *Grăbește-te, Louis!*... Ca și cum acolo s-ar fi întâmplat vreun bucluc, nu-i așa? Și dacă au băgat-o pe domnișoara în camera servitoarei, e fără discuție pentru că era prea emoționată ca să-și joace rolul... Astăzi sînt liber toată ziua. Așa că puteți să mă trimiteți unde poftiți.

La doi pași de hotelul unde Germaine își petrecuse noaptea, se afla o cafenea cu o terasă, niște mesuțe de marmură albă și și un chelner cu favoriți, scoborît parcă dintr-un calendar-reclamă, și care lustruia geamurile cu cretă.

— Așteaptă-mă aici!

O clipă însă șovăise. Era cît pe-aci să-l trimită pe Minard sus, în locul lui. Dacă l-ai fi întrebat de ce trebuia s-o vadă pe cameristă, i-ar fi fost greu să răspundă. Adevărul este că în dimineața aceea simțea nevoia să fie peste tot în același timp. Îl cuprinse un soi de nostalgie după *Vecinul Calvalos*, fiindu-i necaz că nu se află acolo, îndărătul geamurilor, să urmărească venirile și plecările celor din casa de pe strada Chaptal. Acum, pentru că-i știa ceva mai bine pe locatari, își închipuia că dacă l-ar vedea pe Richard Gendreau urcînd în mașină, pe Gendreau-tatăl îndreptîndu-se spre trăsură, sau pe Louis ieșind să ia o gură de aer pe trotuar, toate faptele acestea ar dobîndi pentru el o semnificație precisă.

Ar fi vrut să fie și la hotel *Luvru*, și pe Avenue du Bois, ba chiar și la Anseval.

Numai că dintre toate personajele sus-amintite pe care cu două zile înainte nici nu le cunoscuse, una doar era accesibilă. De aceea se agăța insinctiv de ea.

Lucru curios, aceste sentimente își aveau rădăcina în visurile sale de

copil, de adolescent. Dacă moartea tatălui său îl silise să-și întrerupă studiile la medicină după al doilea an, în realitate el nu avusese niciodată intenția să devină ceea ce se cheamă un medic, adică să îngrijească de bolnavi.

Adevărul-adevărat este că meseria pe care a dorit dintotdeauna s-o profeseze nu exista. Foarte tânăr fiind, avea adeseori impresia că în sat la el o mulțime de oameni nu se aflau la locul potrivit, și că porneau pe-un drum care nu era al lor, numai și numai pentru că nu știau încotro s-apuce.

Și plăsmuia în închipuire un om foarte inteligent și mai ales foarte înțelegător, un om care să fie în același timp medic și preot, de pildă, un om capabil să înțeleagă de la prima vedere soarta semenilor săi.

Cuvintele spuse de el mai înainte soției în legătură cu Germaine erau de fapt cam în aceeași ordine de idei: dacă fata ar fi rămas la Anseval...

Lumea s-ar fi îngrămădit să consulte un asemenea om așa cum consulți un medic. El ar fi fost, pe undeva, un fel de reparator de destine. Și nu numai din pricina inteligenței. Poate că nici n-avea nevoie de-o inteligență excepțională. Dar pentru că era în stare să trăiască viața tuturor oamenilor, să intre în pielea tuturor oamenilor.

Maigret nu vorbise cu nimeni despre asta și nici nu îndrăznea să se gândească prea mult, căci și-ar fi bătut joc de el însuși. Neputînd termina medicina, intrase printr-o întâmplare la poliție. Dar, la urma urmei, a fost doar o întâmplare? Oare polițiștii nu se îndeletnicesc și ei, cîteodată, cu reparatul destinelor!?

Toată noaptea trecută trăise, cînd treaz, cînd în vis, împreună cu oamenii aceștia pe care abia-i cunoscuse și despre care nu știa mai nimica; începînd cu bătrînul Balthazar mort de mai bine de cinci ani; acum, bătînd la ușa camerei ocupată de Germaine, aducea cu el imaginea întregii familii.

— Intră! răspunse o voce cleioasă.

După care, adăugă numaidecît:

— O clipă! Am uitat că ușa-i închisă cu cheia.

Fata își tîrî picioarele goale pe covor. Era în cămașă, cu părul lung, despletit, căzîndu-i pe spate, cu sîinii grei, plini de sevă. Se trezise mai demult totuși; pe noptieră se vedea o tavă, o ceașcă cu niște ciocolata pe fund și firimituri dintr-un corn.

— Trebuie să ieșim? Să mă îmbrac?

— Poți să te culci la loc sau să pui ceva pe dumneata. Aș vrea numai să stăm puținel de vorbă.

— Nu ți se pare caraghios ca dumneata să fii îmbrăcat, în vreme ce eu sînt în cămașă de noapte? Nevasta dumitale nu e geloasă?

— Nu. Aș vrea să-mi vorbești despre contele de Anseval. Sau, mai bine... Cunoști casa și pe toți cei care locuiesc în ea, și pe cei care vin în vizită... închipuie-ți că e unu noaptea .. ora unu noaptea... Deodată în camera domnișoarei Gendreau izbucnește o ceartă... Fii atentă la ce-ți spun... Cine putea să se afle, după părerea dumitale, în camera ei?

Germaine se așezase în fața oglinzii și începuse a se pieptăna, oferind privitorului părul des, roșcat, de la subțiori, precum și prin transparența cămășii — pielea roz a trupului. Făcea eforturi de gîndire.

— Louis? dădu el s-o ajute.

— Nu. Louis nu s-ar fi urcat atît de tîrziu.

— Stai puțin. Am uitat un amănunt. Louis era îmbrăcat din cap pînă-n picioare: veston, plastronul alb, cravata neagră. De obicei, se culcă tîrziu?

— Cîteodată. Dar nu rămîne el îl livrea. Asta înseamnă că era cineva străin în casă.

— Poate că în camera nepoatei sale era Hubert Balthazar de pildă, unchiul domnișoarei Gendreau?

— N-aș crede să fi venit la unu noaptea.

— Dar dacă venea, unde l-ar fi primit? În saloanele de la parter, nu-i așa?

— În nici un caz. Nu așa se petrec lucrurile în casa de pe Chaptal. Fiecare își duce viața sa separat. Saloanele sînt numai pentru recepții. În restul timpului, fiecare se ascunde în cotlonul lui.

— Oare Richard Gendreau urcă pe la soră-sa?

— Sigur că da. Ba chiar destul de des. Mai ales cînd e în draci.

— Obișnuiește să poarte revolver? L-ai văzut vreodată cu un revolver în mînă?

— Nu.

— Și domnișoara Gendreau?

— O clipă! Domnul Richard are două revolve, unul mare și unul mic... în birou. Domnișoara are și ea un revolver cu mînerul de fildeș în sertarul de la noptieră. În fiecare seară îl scoate și îl pune pe noptieră.

— E fricoasă?

— Nu. Dar se ferește. Scorpie cum e, își închipuie că toată lumea îi vrea răul. Trebuie să vă spun că deși tînără, e zgîrcită. Lasă bani dinadins să zacă peste tot, după ce i-a numărat, firește, ca să vadă dacă n-o fură careva. Servitoarea care a fost înaintea lui Marie a căzut în cursă și au dat-o afară.

— S-a întîmplat vreodată să-l primească pe conte în camera ei?

— Poate că nu chiar în camera ei, dar în budoarul de-alături.

— La unu noaptea?

— Se poate. Am citit o carte despre Elisabeta Angliei, o regină... Ați auzit de ea? Era un roman, dar trebuie să fie adevărat... Elisabeta era o femeie rece, care nu putea să facă dragoste. Nu m-ar mira ca și domnișoara să fie la fel.

Pieptenele mîngîia alene părul și fata își unduia șoldurile, aruncîndu-i din cînd în cînd priviri lui Maigret prin oglindă.

— Din fericire, la mine nu e cazul.

— Presupunînd că a auzit zgomot la etajul II, crezi că domnul Richard s-ar fi putut urca acolo cu revolverul?

Ea dădu din umeri.

— Pentru ce?

— Ca să-l surprindă pe amantul sorei lui...

— Îl lasă rece. Singurul lucru care contează la oamenii ăștia sînt banii.

Ea continuă să-și desfășoare farmecele în fața lui, fără a bănuî că el era departe, acolo... în camera de pe strada Chaptal încercînd să-i așeze pe oameni la locurile lor, ca la teatru.

— Conte de Anseval n-a venit niciodată cu vreun prieten?

— Se poate dar atunci înseamnă că a fost primit jos, or eu cobor destul de rar pe-acolo.

— Domnișoara Lise îi telefona vreodată?
— N-aș crede să aibă telefon. Ea nu-l chema... O chema el din când în când... de la vreo cafea probabil.
— Cum îi spunea?
— Jacques, bineînțeles.
— Cîți ani are?
— Cam la vreo 25 de ani. E un băiat frumos, dar aduce a pușlama. Ai zice că-și bate mereu joc de oameni.

— Pare o persoană care umblă cu revolver în buzunar?
— Cu siguranță.
— Cum de ești atît de sigură de asta?
— Pentru că e... tipul. Ați citit *Fantomas*?
— Domnul Felicien-tatăl era de partea fiicei, sau de partea fiului?
— De partea nimănui. Sau, mai bine zis, de partea mea, dacă vreți să știți. De cîte ori n-a intrat la mine în cameră în papuci, la opt dimineața, ca să-i cos, pasămintele, un nasture...

...Ceilalți abia dacă-l bagă în seamă. Servitorii îi zic "Monedă veche" sau "Mustață". Și în afară de Albert, care-i cameristul lui personal, nimeni nu se sinchisește de ce spune. Se știe că oricum nu contează. Odată i-am spus-o verde de la obraz: "Dacă o să vă tot excitați așa, să știți că o să dea damblaua peste dumneavoastră. Și tare bine o să fie..."

Degeaba, însă, că tot o lua de la capăt. Acum e rîndul Mariei. N-am idee dacă ea a primit să... la spuneți, nu vă jenează să priviți o femeie care își face toaleta? Maigret se ridică, căutîndu-și pălăria.

— Unde plecați? Doar n-o să mă lăsați singură?!
— Am niște întîlniri importante. Dar, prietenul meu, care te-a adus aici, o să vină într-o clipă să-ți țină de urît.
— Unde-i acum?
— Jos.
— Și de ce-ați urcat fără el? Hai, mărturisiți că un scop tot ați avut! Și n-aveți curaj... Din cauza soției?

Își turnase apă în lighean, ca să se spele. Maigret vedea apropiindu-se momentul în care ea o să-și scoată cămașa ale cărei bretele lunecau la fiecare mișcare a trupului.

— O să ne mai vedem, fără îndoială, în timpul zilei, spuse el deschizînd ușa.

Și, într-o rază de soare care lumina terasa pieziș, îl regăsi pe Justin Minard, consumînd o cafea cu frișca.

— Nevasta dumneavoastră a fost pe-aici.
— Cum?
— Imediat după ce-ați plecat de-acasă, a venit o scrisoare. Ea a dat fuga, spera să vă ajungă din urma. Era clar că vă căuta.

Maigret se așează, comandă mașinal un țap de bere, fără a se gîndi că e cam de dimineață, devreme, devreme de tot și deschise plicul. Biletul era semnat de Maxim Le Bret.

"Te-aș ruga să treci pe la comisariat în cursul dimineții. Cu salutări cordiale".

Probabil că biletul fusese scris în casa din bulevardul Courcelles, pentru că, altminteri, la comisariat, Le Bret ar fi folosit hîrtie cu antet. Era foarte meticulos în ceea ce privește uzanțele. Avea cel puțin patru tipuri de cărți de vizită, fiecare cu destinație precisă: *domnul și doamna*

Le Bret de Ploumec, Maxime Le Bret de Ploumec, Maxime Le Bret, ofițer al Legiunii de Onoare, Maxime Le Bret, comisar de poliție...

Biletul acesta scris de mîna lui marca un nou grad de intimitate între el și secretarul său și s-o fi întrebat de bună seamă cum să înceapă.

Dragul meu Maigret? Dragă domnule? Domnule? Pînă la sfîrșit rezolvase problema nemaipunînd nimic.

— Spune, Minard, chiar ai timp?

— Timp... Cît doriți dumneavoastră.

— Domnișoara e acolo... sus. Eu nu știu cînd o să fiu liber. Și mă tem că dacă-i dăm drumul, să nu dea cumva o raită prin Chaptal și să vorbească.

— Am înțeles.

— Dacă ieși cu ea, lasă-mi cîteva rînduri, ca să știu unde sînteți. Iar dacă vrei să fii liber, du-o acasă la nevastă-mea.

Un sfert de oră mai tîrziu intră la comisariat. Colegii lui îl priveau cu acea admirație amestecată cu un pic de invidie pe care o ai îndeobște față de funcționarii în concediu sau în misiune specială, față de cei care scapă prin nu știu ce minune de programul zilnic sau de treburile cotidiene.

— Comisarul e aici?

— De mult.

Din felul în care îl primi pe Maigret răzbătea aceeași nuanță ca în bilet. Îi întinse chiar și mîna, ceea ce nu făcea de obicei.

— Nu te întreb cum stai cu ancheta; bănuiesc că este prea-devreme. Dacă te-am rugat să vii e pentru că... Aș vrea să mă înțelegi bine, deoarece chestiunea e delicată. Bineînțeles, lucrurile pe care le aflu eu în bulevardul Coureelles nu privesc cu nimic pe comisarul de poliție. Pe de altă parte, însă...

Străbătea biroul încolo și-ncoace, odihnit, cu obrazul proaspăt, trăgînd fumuri din țigara cu capătul aurit.

— Dar mi-e greu să văd cum bați pasul pe loc din pricină că-ți lipsește o informație. Ieri, pe seară, domnișoara Gendreau a telefonat soției mele.

— A telefonat de la *Hotel Luvru*?

— Știai?

— S-a dus acolo... după masă, cu o trăsură de piață.

— În cazul acesta... asta-i tot... eu știu cît de greu e să afli ceea ce se întîmplă în anumite case...

Părea îngrijorat; se întreba pesemne ce-o mai fi aflat Maigret în plus.

— Nu vrea să se mai întoarcă în strada Chaptal... are de gînd să-și aranjeze locuința bunicului ei.

— În avenue du Bois de Boulogne.

— Da. Văd că știi o mulțime de lucruri.

Atunci Maigret hotărî să fie îndrăzneț:

— Îmi permiteți să vă întreb dacă-l cunoașteți pe contele de Anseval?

Le Bret, surprins, încruntă sprîncenele, încercînd să înțeleagă. Se gîndi un timp.

— A, da! Balthazarii au cumpărat castelul Anseval. Asta e, nu-i așa? Dar nu văd legătura.

— Domnișoara Gendreau și contele de Anseval se întîlnesc destul de des.

— Ești sigur?... Ciudat.

— Îl cunoașteți pe conte?

— Nu, nu-l cunosc personal și prefer să fie așa. Dar am auzit vorbindu-se de el. Ceea ce mă miră... Dacă nu cumva s-or fi cunoscând de copii, sau poate că ea nu știe... Bob Anseval a apucat-o pe un drum prost. Nu mai e primit nicăieri, nu face parte din nici un club și cred că Brigada mondenă a avut prilejul în mai multe rînduri să se ocupe de el.

— Nu știți cumva unde locuiește?!

— După cît se spune, omul frecventează niște baruri cam dubioase de pe avenue Wagram și din cartierul Ternes. Poate că la Brigada mondenă să știe mai mult.

— Îmi permiteți să mă informez?

— Cu condiția să nu pomenesci de familia Gendreau-Balthazar.

Era limpede că-l frămînta ceva. Ba chiar de două-trei ori mormăi ca pentru sine:

— Ciudat!

Și Maigret, din ce în ce mai îndrăzneț, întrebă:

— Domnișoara Gendreau este, după părerea dumneavoastră, o persoană normală?

De data asta Le Bret tresări și prima privire aruncată secretarului fu, fără să vrea, severă.

— Poftim?

— Vă rog să mă scuzați dacă am formulat greșit întrebarea. Acum sînt sigur că în noaptea respectivă am văzut-o în odaia servitoarei pe Lise Gendreau. Prin urmare la ea în cameră s-a petrecut un eveniment destul de important, care a declanșat această înscenare... și n-am nici un motiv să pun la îndoială mărturia muzicantului care a trecut pe stradă și a auzit împușcătura.

— Continuă.

— Probabil că în noaptea aceea domnișoara Gendreau nu era numai cu fratele ei în apartament.

— Ce vrei să spui?

— Că, după toate probabilitățile, cea de-a treia persoană era contele Anseval. Dacă s-a tras un foc de revolver, dacă în cameră au fost trei persoane, dacă cineva a fost rănit...

Maigret era mîndru, în sinea lui, de privirea mirată pe care i-o aruncase șeful.

— Ai mai cules și alte informații?

— Nu multe.

— Crezusem că ți-au arătat toată casa.

— Cu excepția camerelor de deasupra grajdurilor și a garajului.

Acum, pentru întâia oară, timp de o clipită, drama părea că devine realitate. Le Bret accepta posibilitatea vinei întîmplări sîngeroase, a unui omor, a unei crime. Acestea toate petrecîndu-se în lumea lui, în lumea unor oameni pe care îi vizita și îi întâlnea la club, în lumea unei dudu care era prietenă intimă cu soția lui.

Lucru ciudat, văzîndu-l pe șeful său emoționat, Maigret simți și el drama. Nu mai era vorba de rezolvarea unei probleme oarecare. Era în joc o viață de om, sau poate mai multe.

— Domnișoara Gendreau e foarte bogată — oftă într-un sfîrșit comisarul ca regret. Ea este, probabil, moștenitoarea unică a uneia din

cele mai mari averi din Paris, din cinci sau șase câte sînt.

— Probabil .

Șeful știa mai multe. Omului de lume însă îi repugna ideea de a-l ajuta pe comisarul de poliție, aceasta fiind o altă față a personalității sale.

— Vezi, Maigret, aici sînt în joc niște interese foarte mari. Încă din copilărie, Lise Gendreau s-a obișnuit cu ideea că ea se află în centrul acestor interese. Ea n-a fost niciodată o fetiță ca toate celelalte. Întotdeauna s-a simțit moștenitoarea cafelei Balthazar, mai mult, moștenitoarea spirituală a lui Hector Balthazar. Și adăugă cu părere de rău: E-o biată fată! Apoi, interesat, reluă: Ești sigur că cele ce mi-ai spus în legătură cu Anseval sînt adevărate?

Omul de lume dintr-însul era pasionat de întrebare, dar își păstra, în continuare, scepticismul.

— Obișnuia s-o viziteze destul de des, seara târziu, pe domnișoara Gendreau, dacă nu chiar în camera ei, oricum în budoarul de la etajul II.

— Asta-i cu totul altceva.

Să fi fost această deosebire dintre budoar și dormitor îndeustătoare pentru a-l liniști?

— As vrea să-mi îngăduiți să vă mai pun o întrebare, domnule comisar. Domnișoara Gendreau a mai intenționat pînă acum să se căsătorească? Bărbații o interesează? Sau credeți că este ceea ce se cheamă o femeie frigidă?

Le Bret nu-și credea urechilor. Se uita cu stupoare la secretarul acesta care vorbea așa, și încă despre oameni pe care nu-i cunoștea cîtuși de puțin.

Pe chip i se putea citi o admirație fără de voie, precum și o anume neliniște, ca și cum în fața lui s-ar fi ivit, din senin, un vrăjitor.

— Se povestesc multe lucruri pe seama ei. Sigur este că a refuzat cele mai strălucite partide.

— Se vorbește c-ar fi avut aventuri?

Se vedea limpede că răspunzîndu-i, Le Bret mințea.

— Nu știu. Apoi și mai rece: îți mărturisesc că nu-mi îngădui asemenea întrebări în legătură cu prietenele nevastei mele. Vezi, dragul meu...

Era gata gata să devină tăios, așa cum ar fi fost, probabil, în bulevardul Courcelles. Se opri însă la timp.

—...meseria noastră cere o prudență fără de margini și mult tact. Mă întreb chiar...

Maigret simți un fior rece în spinare. Acum i se va cere să lase baltă ancheta, să se întoarcă la pupitrul negru, să-și petreacă iarăși zilele copiind procese-verbale în registru sau întocmind certificate de paupertate.

Fraza rămase cîteva secunde neterminată. Din fericire, însă, slujbașul Republicii îl birui pe omul de lume.

— Crede-mă, fii foarte, foarte prudent. La nevoie, dacă ai vreo încurcătură, dă-mi un telefon acasă. Cred că ți-am mai spus-o, de altfel. Ai numărul meu de telefon? I-l scrise pe-un colț de hîrtie.

— Dacă te-am chemat să vii azi-dimineață, e că n-am vrut să te împotmolești. Nu-mi închipuiam însă că ai ajuns atît de departe.

Totuși, la plecare nu i-a întins mîna. Maigret se preschimbase iarăși

într-un polițist care risca să calce cu stângăcie într-o lume unde aveau curs numai cărțile de vizită cu *D-nul și D-na Le Bret de Plouhinec*.

* * *

Era aproape douăsprezece. Trecînd de bolta prefecturii, Maigret văzuse în stînga camera înțesată cu fișe a Serviciului "Case mobilate". Urcă scara largă și prăfuită, dar nu ca purtător al vreunui mesaj din partea comisariatului — i se mai întîmplase — ci într-o problemă oarecum personală.

Străbătînd coridorul, văzuse ușile cu numele comisarilor, sala de așteptare cu geamuri, un inspector care trecea însoțind un bărbat cu cătușe la mîini.

Acum se afla într-un birou ale cărui ferestre deschise dădeau spre Sena, un birou care nu semăna deloc cu sala comisariatului din cartier. Oamenii stăteau lîngă telefoane sau în fața foilor de raport; un inspector cocoțat pe masă trăgea liniștit din pipă: totul aici trăia, pulsînd într-un aer de colegialitate deschisă.

— Vezi, dragul meu, poți să te urci la "Registre", dar n-aș crede să aibă dosar; după cîte știu, n-a fost niciodată condamnat.

Îl primi un brigadier de vreo 40 de ani, arătîndu-i o bunăvoință rezervată îndeobște copiilor din corul bisiericii. Brigadierul lucra la Brigada mondenă. Oamenii aceștia cunoșteau ca pe buzunarele lor cercul în care se învîrtea contele de Anseval.

— Spune, Vanei, e mult de cînd nu l-ai mai văzut pe conte?

— Pe Bob?

— Da.

— Ultima dată cînd l-am întîlnit era la curse cu Dede. Apoi, lămuririle de cuviință:

— Dede e un tip care ține-un garaj pe strada Acacias. Un garaj cu o singură mașină. Poate-două. Pricepi, tinere?

— Cocaină?

— Probabil... ceva în genul ăsta. Evident, mai sînt și alte combinații mai mărunțele pe de lături. Fără să mai punem la socoteală femeile. Contele, cum i se spune, este vîrît pînă la gît în... Am putea să-l înșfăcăm pentru două-trei potlogării, preferăm însă să-l ținem sub supraveghere... Cine știe?! S-ar putea să ne pună pe urmele unei prăzi mai acătării.

— Aveți ultima lui adresă?

— Nu ți se pare că Le Bert al tău vrea să calce pe teritoriul nostru? Atenție, tinere! Bob nu trebuie speriat. Nu că ne-ar interesa el ca atare, dar un băiat precum domnia-sa, care o face pe "liberul", te poate duce departe. Povestea ta e serioasă?

— Trebuie să dau de el neapărat.

— Ai adresa, Vanei?

Acesta mormăi, manifestînd disprețul celor de la Prefectură pentru polițistii-plevușcă de la comisariat.

— *Hotel du Centre*, strada Brey. E chiar în spatele lui Etoile.

— Cînd l-ai văzut ultima oară?

— Acum patru zile, în bistroul din colțul străzii Brey. Era cu dama lui.

— Știi cumva cum o cheamă?

— Lucile. O s-o recunoști ușor. Are-o cicatrice pe obrazul stîng.

Un comisar intră grăbit, fluturînd niște hîrtii în mînă.

— la spuneți, băieți...

Văzînd un străin în biroul inspectorilor, se opri aruncînd riviri întrebătoare.

— Secretarul comisarului din Saint-Georges.

— Ah!

Or, "Ah"-ul cu pricina îl făcu pe Maigret să jinduiască mai fierbinte să ajungă "de-ai casei". El nu era nimic! Ba mai mult decît nimic! Acum nimeni nu-i mai acorda vreo atenție. Comisarul, aplecat spre brigadier, discuta despre organizarea unei razii, noaptea următoare, în jurul străzii La Roquette.

Aflîndu-se destul de aproape de piața Republicii, Maigret hotărî să se repeadă pînă acasă ca să mănînce, înainte de-a se duce în Etoile în căutarea contelui sau a Lucilei.

Tocmai voia să dea colțul dinspre bulevardul Richard-Lenoir cînd zări în braserie o pereche, o față de masă și două tacîmuri.

Erau Justin Minard și Germaine. Își zise să treacă repede, ca să nu întîrzie din pricina lor. O impresie: flautistul, care-l zărise, se făcea că privește în altă parte. Camerista domnișoarei Gendreau, dimpotrivă, ciocăni în geam și atunci, neavînd încotro, trebui să intre.

— Mi-era teamă să nu vă duceți degeaba la hotel — zise Germaine. Ați lucrat mult?

Minard, care studia în mod profund lista de mîncare, părea a ascunde — prin atitudinea sa — un lucru de rușine.

Fata, dimpotrivă, înflorea toată. Tenul, numai lumină și culoare, ochii strălucitori și sîinii, pînă și sîinii păreau mai bogați.

— Azi după-masă aveți nevoie de noi? Pentru că, dacă n-avem treabă, am văzut că la teatrul Ambigu e matineu...

Stăteau amîndoi pe bancheta tapisată cu catifea. Maigret o văzu pe Germaine punînd mîna pe genunchiul flautistului cu certitudine și calm.

Pînă la urmă, privirile celor doi bărbați tot se întîlniră, ale flautistului glăsuiau: "Altfel nu se putea!"

La care Maigret se strădui să nu zîmbească.

El urma să mănînce cu doamna Maigret, numai ei doi, în mica sufragerie de la etajul IV, de unde vedeai trecătorii pe trotuar micșorați foarte.

Deodată, tocmai cînd vorbeau despre altele, doamna Maigret spuse:

— Pariez c-a pus mîna pe el! fără a se gîndi o singură clipă că fata cu sîni mari ar fi putut să pună mîna și pe bărbatul ei.

Capitolul 6

O MICĂ PETRECERE ÎN FAMILIE

Abia pe la 8 seara, cînd becurile cu gaz aveau cu lumini perspectiva aleilor din jurul Arcului de Triumf, Maigret, care pierduse orice speranță, luă contact cu realitatea mult căutată.

După-amiaza aceea avea să-i lase o amintire luminoasă; cea mai frumoasă primăvară din Paris. Aerul era atît de dulce și înmiresmat, încît te opreai ca să-l sorbi în voie. Deși femeile ieșeau de mai de mult în talie la ceasurile calde, el constată faptul acesta abia atunci, avînd impresia că asistă la înflorirea corsajelor și culorilor vii. Pălăriile femeilor erau

împodobite cu margarete, cu maci, cu albăstrele, în vreme ce bărbații inauguraseră pălăria de pai.

Ore în șir n-a făcut altceva decât să bată străzile, între Etoile, piața Ternes și poarta Maillot. Cum dădea colțul pe strada Brey, te izbeai de trei femei; cocoțate pe ghetete cu toc înalt, încleștate-n corset; ele nu-și vorbeau, nici împreună nu stăteau, ci, de cum zăreau un trecător, se repezeau într-acolo.

Baza lor strategică era tocmai hotelul unde locuia contele, în fața ușii aștepta o altă femeie, incomparabil mai grasă și mai liniștită decât celelalte, care se lăsase de agățatul pe stradă.

De ce observă oare Maigret spălătoria de peste drum și fetele dinăuntru care călcau rufe? Poate din cauza contrastului...

— Contele e sus? Întrebă el la birou.

L-au examinat din cap pînă în picioare. Toți oamenii pe care-i va întîlni azi îl vor cerceta în același chip, cu încetinitorul, cu un aer mai degrabă plictisit decât disprețuitor și vor răspunde în silă parcă.

— Vedeți sus.

Credea că și-a atins ținta chiar de la prima încercare.

— Sînteți amabil să-mi spuneți numărul camerei?

O clipă de șovăială. Așadar, nu făcea parte din gașca domnului conte.

— 32...

Urcă. Era acolo un miros de sudoare și de bucătărie. În fundul coridorului, o cameristă îngrămădea niște cearșafuri umede parcă de transpirație. Apoi bătut zadarnic într-o ușă.

— O căutați pe Lucile? Întrebă de departe femeia de serviciu.

— Nu, pe conte.

— Nu-i aici. Nu-i nimeni.

— Nu știți pe unde l-aș putea găsi? Întrebarea era, pare-se, atît de absurdă, încît femeia nici nu-și mai dădu osteneala să răspundă.

— Și Lucile?

— Nu e la "Cocoșul"?

Și-aici se trădase; dădea de bănuir. Dacă nu știa nici măcar unde poate fi găsită Lucile, atunci ce căuta aici?

"La Cocoșul" era una din cele două cafenele așezate la întretăierea cu alea Wagram. Terasa largi. La mese cîteva femei singure. Maigret intuia o oarecare deosebire între acestea și colegele care vîneau la colțul străzii Brey... Mai exista pe urmă un gen, acelea care mergeau agale pînă la Etoile și coborau apoi pînă în piața Ternes, oprindu-se pe la vitrine, încît pe multe din ele le puteai lua drept niște cucoane care-au ieșit la plimbare.

Căuta o femeie cu cicatrice. Îl întrebă pe chelner:

— Lucile nu e aici? O privire în jur.

— N-am văzut-o astăzi.

— Crezi că mai vine? Nici pe conte nu l-ai văzut?

— Nu l-am mai servit de vreo trei zile.

Ajunse pe strada Acacias. Garajul — tot închis. Cizmarul care mesteca tutun, socotea — pare-se — și el întrebările de prisos.

— Cred că l-am zărit ieșind azi de dimineață.

— Într-un automobil cenușiu? Un Dion-Bouton? Pentru omul cu tutunul de mestecat o mașină era o mașină: el nu se uita la marcă.

— Nu știi unde aş putea să-l gădesc?

Părea că omul, așezat în umbra magherniței, îl privea cu milă.

— Eu mă ocup de pantofi...

Se întoarse din nou pe strada Brey, urcă și bătu la camera 32; nici un răspuns. După ce se abătu pe la "*Cocoșul*", își continuă cercetările în piața Ternes, întorcându-se după fiecare femeie, privindu-le cu atenție, căutînd cicatricea, astfel că vreme de-un ceas și mai bine a fost luat drept un client care nu izbutește a se hotărî.

Din cînd în cînd îl cuprindea spaima. Se mustra singur că arde gazul pe-aici, în timp ce în altă parte poate că se petreceau lucruri importante. Era hotărît ca, la prima clipă de răgaz, să dea o raită pe la birourile întreprinderii de cafea Balthazar, să verifice dacă Lise Gendreau e tot la hotelul *Luvru*. În același timp ardea să-i supravegheze pe cetățenii care intrau sau ieșeau din casa de pe Chaptal.

De ce s-a încăpățînat? Vedea bărbați serioși, care intrau cu capul plecat, în hotelul de pe strada Brey, părăind atrași cu toții de-o mînă invizibilă. Îi vedea ieșind, mai jalnici încă, aruncînd priviri neliniștite și străbătînd iute spațiul liber care-i despărțea de mulțime; acolo se găseau — în sfîrșit — în siguranță. Vedea femei schimbînd semne, precum și monezi de-argint.

A intrat în toate barurile. S-a gîndit să-l imite pe flautist și a comandat sirop de fragi cu apă minerală, dar băutura i-a făcut greață, așa încît pe la cinci după-amiază a luat-o din nou cu berea.

— Nu, nu l-am văzut nici pe Dede. V-a dat întîlnire? De la un capăt la celălalt al cartierului se izbea de aceeași francmasonerie. Într-un tîrziu, abia pe la șapte, cineva îi spuse:

— Nu era la curse?

Nici de Lucile n-a izbutit să dea. Pînă la urmă intră în vorbă cu una din femeile respective: părea mai puțin suspicioasă.

— Poate s-o fi dus la țară.

N-a înțeles imediat despre ce e vorba.

— Se duce des pe la țară? Ele îl priviră rîzînd.

— Ei asta-i!... I se întîmplă... ca oricărei femei! Atunci mai bine să se plimbe...

De trei-patru ori fu cît pe-aci să renunțe. La intrarea metroului, șovăise chiar, coborînd cîteva trepte.

Și iată că după șapte și jumătate, tot bătînd caldarîmul și privind la femeile care treceau, ochii îi alunecaseră din greșeală înspre liniștita stradă Tilsit. La marginea trotuarului stăteau înșiruite trăsuri de piață, o mașină particulară și, mai încolo, un automobil cenușiu: marca și numărul — cunoscute amîndouă. Numaidecît. Era mașina lui Dede. Înăuntru — nimeni. Un polițist își făcea rondul la colțul străzii.

— Lucrez la comisariatul cartierului Saint-Georges. Te-aș ruga să-mi faci un serviciu? Dacă proprietarul mașinii se întoarce și vrea să plece, ai putea să-l reții, sub un motiv oarecare?

— Aveți legitimație?

Pînă și păzitorii ordinei se arătau a fi suspicioși aici, în cartier. La ora aceea restaurantele erau pline toate. Or, dacă Dede nu era la "*Cocoșul*" — i s-a mai spus asta o dată — înseamnă că mănîncă acum în altă parte.

Un birt popular, îmbrînceană, o vorbă-n treacăt:

— Dede... n-am auzit...

Nu era cunoscut nici la braseria de lângă sala Wagrana.

În timpul ăsta Maigret a fost de două ori să se încredințeze că mașina e tot la locul ei. I-a trecut prin cap să înțepe un cauciuc, așa, ca măsură de prevedere, însă prezența sergentului de stradă, mai vechi decât el în meserie, îl cam împiedica.

Și iată că împinse ușa unui mic restaurant italianesc. Aceași întrebare:

— Nu l-ați văzut pe conte?

— Bob!... Nu... nici ieri, nici azi.

— Și Dede?

O încăpere mică, banchete tapițate cu catifea roșie. Destul de elegant. În fund, un perete subțire, care n-ajungea pînă-n tavan, despărțea restaurantul de-un fel de separeu. Maigret zări un individ într-un costum în carouri, făcîndu-și apariția pe ușă. Obrazul cetățeanului era roșu; părul, de-un blond albieios, pieptănat cu cărare.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el, adresîndu-se nu lui Maigret, ci patronului care se afla în dosul tejghelei.

— Îl caută pe conte... sau pe Dede...

Omul cu haina în carouri înainta cu gura plină, cu șervetul în mînă. Se apropie liniștit de Maigret, privindu-l stăruitor, fără de grabă.

— Ei, ce e? întrebă el. Și, cum Maigret își căuta cuvintele, adăugă: Eu sînt Dede.

Maigret își pregătise o mulțime de atitudini, bune de luat în cazul cînd s-ar afla față-n față cu persoana căutată, dar, acum improviza alta, pe loc.

— Am sosit ieri — făcu el cu stîngăcie.

— De unde ai sosit?

— De la Lyon. Sînt din Lyon.

— Interesant!

— Caut un prieten, un coleg de liceu...

— Dacă-i vorba de-un coleg de școală, nu sînt eu acela.

— E contele de Anseval... Bob.

— Ce vorbești, domnule!

Nu zîmbea, își mușca vîrfurile limbii, se gîndea.

— Și unde l-ai căutat pe Bob!

— Mai peste tot. Nu l-am găsit la hotel.

— Adică cum, atunci cînd erați amîndoi la liceu, ți-a dat adresa hotelului?

— Adresa am căpătat-o printr-un prieten.

Dede făcu barmanului un semn, aproape nevăzut.

— Ei bine! Fiindcă ești prietenul lui Bob, ai să ciocnești cu noi. S-a nimerit ca tocmai astă-seară s-avem o mică sărbătoare în familie.

Îi făcu semn să-l urmeze în separeu. Masa era pusă. Într-un vas de argint se îngrămădeau sticle de șampanie, paharele cu picior așteptau; se mai aflau acolo o femeie în negru, cu coatele pe masă, și un bărbat cu nasul turtit și cu privirea imbecilă, care se ridică încetișor, asemeni unui boxer care înaintează pentru o repriză nouă.

— Ța-i Albert, un prieten.

Și se uită la Albert, așa cum îl privise și pe patron, într-un fel cu neputință de definit. Nu ridica vocea, de zîmbit nu zîmbea și totuși avea impresia că-și bate grozav joc de toată lumea.

— Lucile, nevasta lui Bob.

Maigret zări cicatricea de pe obraz. Era un obraz de-o frumusețe rară, foarte expresiv. Înclinându-se s-o salute văzu izvorînd din ochii femeii lacrimi. Lacrimi pe care Lucile și le ștergea cu batista.

— Nu luați în seamă. Tocmai și-a pierdut tatăl. Și-acum amesteca lacrimile cu șampania. Angelino! O cupă și un tacîm!

Era stranie, neliniștitoare, amenințătoare parcă această cordialitate de gheață. Maigret se întoarse avînd impresia limpede că îi va fi cu neputință să mai iasă de acolo fără voia bărbatului în carouri.

— Așadar, ai venit de la Lyon ca să-l vezi pe vechiul dumitale coleg de școală, Bob?

— N-am venit în mod special pentru asta. Aveam oricum treburi la Paris. Un prieten mi-a zis că Bob ar fi pe-aici. E multă vreme de cînd nu l-am mai văzut!

— Multă vreme! Ei bine! În sănătatea dumitale! Prietenii prietenilor noștri sînt prietenii noștri! Lucile, bea!

Ea îl ascultă, dar mîna-i tremura atît de tare, încît paharul se izbi în dinți.

— Azi după-amiază a primit o telegramă cum că taică-său a murit. Asemenea vești te emoționează întotdeauna. Arată telegrama, Lucile.

Ea îl privi mirată.

— Arată-i domnului... Femeia cotrobăi în geantă.

— Se vede că am lăsat-o în cameră.

— Îți plac pateurile cu carne? Patronul pregătește tocmai niște pateuri speciale pentru noi. De fapt, cum te cheamă?

— Jules.

— Îmi place numele de Jules. Sună frumos. Așadar, bătrîne Jules, spuneai că...?

— Mi-ar fi făcut plăcere să-l întîlnesc pe Bob înainte de a pleca.

— Te întorci curînd la Bordeaux?

— Am zis Lyon!

— Așa e, Lyon! Frumos oraș! Sînt sigur că lui Bob o să-i pară tare rău dacă nu vă întîlniți. Mai ales că, știi — el își adoră colegii de școală. Puneți-vă în locul lui. Colegii de liceu sînt oameni bine. Pariez că dumneavoastră sînteți o persoană bine... Lucile, cam ce ocupație crezi tu că are domnul?

— Nu știu.

— Ghicește! Eu aș paria că crește curcani.

A fost doar un cuvînt aruncat așa, într-o doară? De ce tocmai cuvîntul curcan, folosit într-un anume mediu, pentru a-i denumi pe polițiști? Sau vorba cuprindea un avertisment dat celorlalți?

— Lucrez în asigurări — murmură Maigret, care-și juca rolul pînă la capăt, căci nu mai era altceva de făcut.

Masa fu servită. Li se aduse o nouă sticlă, pe care Dede o comandase printr-un semn.

— Ciudat, cum se regăsesc oamenii... Vii la Paris, așa, îți aduci vag aminte de-un vechi coleg de liceu și nimerești taman peste cineva care-i cunoaște adresa... Alții ar fi putut să caute și zece ani, mai ales că nu există suflet în cartier care să fi auzit de numele de Anseval. Ca și de numele meu, de-altminteri. Întreabă-l pe patron sau pe Angelino, care mă cunosc de ani de zile. O să-ți spună că mă cheamă Dede. Simplu,

Dede. Nu urla, Lucile! Domnul o să-și închipuie că nu știi să te porți la masă.

Celălalt, tipul cu nas de boxer, nu spunea nimic, mînca, bea, cu aer crîncen, dar din cînd în cînd scotea un soi de rîs înfundat, ca și cum ar fi gustat din plin glumele garajistului.

În timpul ăsta Lucile se uita la un cesuleț de aur pe care-l purta în cordon, atîrnat de-un lanț.

Dede o asigură:

— O să ajungi la timp, nu-ți fie teamă, că nu pierzi trenul. Și, explicîndu-i lui Maigret:

— O urc acușica-n tren, să ajungă la înmormîntare. Ce ți-e și cu viața asta.! Ca să vezi... Astăzi taică-său își frînge gîtul, iar eu cîștig la curse la Longchamps. Sînt doldora de bani. Fac cinste. Și cînd te gîndești că Bob nu-i aici să ciocnească un pahar cu noi!

— E plecat undeva?

— Întocmai, Jules. E plecat. Dar las' că avem noi grijă să-l întîlnești cît de curînd.

Lucile izbucni din nou în hohote.

— Bea, copila mea! Numai în băutură îți poți îneca amarul. Ți-ai fi putut închipui că-i atît de sensibilă? De două ore mă zbat în fel și chip s-o fac să-și vie în fire. La urma urmei și tații trebuie să ne părăsească într-o zi, nu-i așa? De cît timp, nu l-ai mai văzut, Lucile?

— Tac!

— Să mai vină o sticlă. La fel, Angelino. Și sufleul? Zi patronului să nu cumva să strice sufleul. Jules, în sănătatea ta!

Oricît ar fi băut Maigret, paharul lui era mereu plin. Dede avea un fel aproape amenințător de a-l umple și de a ciocni.

— Cum îl cheamă pe prietenul tău care te-a informat?

— Bertrand.

— Trebuie să fie tare tipul. Nu numai că te-a pus pe urmele lui Bob, dar te-a trimis și la garaj.

Așadar, aflase că cineva a dat tîrcoale pe strada Acacias, întrebînd de el. Probabil că trecuse după amiaza pe-acolo.

— Care garaj? murmură el totuși.

— Crezusem că ai pomenit de garaj. Nu despre mine întrebaseși cînd ai venit aici?

— Știam că Bob și cu dumneata sînteți prieteni.

— Mari șmecheri sînteți voi ăștia, lyonezii! În sănătatea ta, Jules! Ca rușii! Dintr-o înghițitură! Hai! Sau poate că nu-ți place?

Boxerul părea că jubilează în colțul său. Lucile, care mai uitase puțin de durere, părea, dimpotrivă, adînc îngrijorată. Aruncă în vreo două-trei rînduri priviri întrebătoare lui Dede. Cel puțin așa i se părea lui Maigret.

Ce-au de gînd să-i facă? Garajistul, era limpede, avea un plan. Era din ce în ce mai vesel, dar în felul său, fără pic de zîmbet, doar cu sclipiri ciudate în privire. Cîteodată părea că pîndește aprobarea celorlalți doi, asemeni unui actor care se simte în "formă".

"Înainte de toate, să-mi păstrez sîngele rece" — își zicea Maigret, silit să bea șampanie pahar după pahar.

N-avea armă la el. Era viguros, dar împotriva a doi bărbați precum garajistul și mai ales boxerul nu putea face nimic. Simțea din ce în ce mai limpede că aceștia luaseră o hotărîre. Știau că e de la poliție?

Posibil. Poate că Lucile trecuse pe la hotel și aflate de vizitatorul atât de tenace din după-amiaza aceea? Mai știi, poate că-l și așteptau!

Totuși, întâlnirea din separeu avea un rost anume. Dede mărturisise că-i dolda de bani și ghiceai că era adevărat: avea starea aceea de excitație proprie celor de teapa lui când se trezeau deodată cu portofelul căptușit temeinic.

Cursele? Probabil că mergea des pe-acolo, dar Maigret ar fi jurat că azi nu pusese piciorul la Longehamps.

Cît despre lacrimile Lucilei, nu soarta părintelui iubit i le storcea la intervale atât de regulate. De ce i se umpleau ochii de lacrimi ori de cîte ori cineva rostea numele lui Bob?

Zece seara și ei erau tot la masă și tot cu șampania în față. Și Maigret lupta din greu împotriva beției care-l cuprindea încet-încet.

— Jules, îmi dai voie să dau un telefon?

Cabina telefonică era în sală, pe stînga și, de la locul lui, Maigret putea să vadă. Dede formase două sau trei numere de telefon fără să dea peste persoana căutată. Se vedeau doar buzele mișcîndu-se, cuvintele erau de nedeslușit. Lucile părea îngrijorată.. Cît despre boxer, acesta aprinsese o țigară enormă, surîdea cu beatitudine, făcînd din cînd în cînd cu ochiul lui Maigret.

În spatele geamului de la cabină, Dede părea că dă ordine, încet și stăruind asupra anumitor cuvinte. Nu mai rămăsese urmă de veselie pe fața lui.

— Îți cer iertare, bătrîne, dar n-aș fi vrut să-l scapi pe Bob.

Lucile, la capătul nervilor, izbucni în hohote de plîns, apoi își șterse nasul cu batista.

— Lui... i-ai dat telefon?

— Nu chiar lui, dar e ca și cum aș fi vorbit cu el. V-am aranjat o întîlnire. Nu e bine? Spuneai doar că vrei să-l întîlnești, nu-i așa?

Trebuie că vorbele lui erau foarte spirituale, căci boxerul căzu în extaz, scoțînd un croncănit de admirație.

Dar ce-și închipuiau oare? Că Maigret nu înțelege tot atât de bine ca și ei? Contele era mort, sau ca și cum ar fi fost. Iar atunci cînd Dede vorbea despre întîlnirea lor...

— Am de dat și eu un telefon — făcu Maigret cu un aer cît mai nepăsător cu putință.

Cu toate recomandările lui Maxime Le Biet, se hotărîse să cheme comisariatul în ajutor; de adresat poliției dintr-alt cartier nu îndrăznea. De gardă era, probabil, Besson sau Colombani cu brigadierul Duffieu; acum jucau, desigur, cărți. Ar fi îndeajuns să lungească nițel vorba, pentru ca ei să ajungă la timp și să se posteze lîngă mașină.

Aici nu vor îndrăzni nimic împotriva lui. Se mai auzea, după perete, vocea clienților și dacă mulți făceau parte din lumea lui Dede, trebuie că mai există și din ceilalți.

— Cui vrei să telefonezi?

— Soției.

— Ești cu nevasta? Ce obiceiuri burgheze! Auzi, Lucile, Jules e un om așezat. Nu-i pentru tine! Așa că nu te mai osteni să-i faci semne cu piciorul pe sub masă. În sănătatea ta, Jules! Inutil să te deranjezi. Angelino va telefona înlocui tău. Angelino! La ce hotel a tras bătrîna?

Băiatul aștepta, părăind că gustă și el din plin situația.

— Nu-i urgent.

— Ești sigur că nu se va neliniști cumva? Vezi să nu-și închipuie cine știe ce și să pună poliția pe urmele tale! Să mai vină o sticlă, Angelino! Sau mai bine, nu. Trecem la coniac. E momentul. În pahare mari, ca să-l degustăm. Sînt sigur că amicul nostru Jules adoră coniacul.

O clipă, Maigret se gîndi să se ridice brusc și să dea buzna spre ieșire, dar știa că nu va fi lăsat să ajungă la ușă. Cei doi bărbați erau, mai mult ca sigur, înarmați. De asemeni, aveau — fără îndoială — ceva prieteni, dacă nu chiar complici în sală, iar Angelino nu va șovăi să-i pună o piedică.

Atunci Maigret se liniști, dobîndind un calm lucid, de o luciditate extremă, cu toată șampania și coniacul pe care era silit să le ingurgiteze. Din cînd în cînd se uita și el la ceas. Lucrase — pînă nu de mult — la poliția gărzilor, așa încît cunoștea pe dinafară orarul trenurilor principale.

Dede, cînd pomenise de tren, nu aruncase o vorbă-n vînt. Voia, într-adevăr, să plece, poate toți trei. Ba trebuie că aveau și biletele. Or, fiecare jumătate de oră care trecea suprima o seamă-ntreagă de posibilități. Trenul de Le Havre, care putea să-i ducă pînă la vreun pachet, plecase acum zece minute din gara Saint-Lazare. Trenul de Strasbourg pleca din gara de Est peste douăzeci de minute.

Dede nu era omul care să se-ascundă în vreun colț prăpădit de țară, unde pînă la urmă tot ar fi descoperit. Mașina îl aștepta afară, pe strada Tilsit.

De plecat, plecau fără bagaje. Mașina o vor abandona undeva, mai mult ca sigur.

— Nu mai bea, Lucile. Cum te cunosc, vei sfîrși prin a borî pe masă. Ceea ce nu-i frumos. Angelino, plata!

Și, prefăcîndu-se că l-a văzut pe Maigret schițînd gestul de-a scoate portofelul din buzunar, se supără:

— Pentru nimic în lume! Ți-am spus doar că avem un chef în familie.

Era mîndru peste poate să deschidă un portofel burdușit cu bancnote de-o mie! Nici nu s-a uitat la socoteală. I-a dat o hîrtie lui Angelino, spunînd: Păstrează restul!

Nu dovedea în chipul acesta că e sigur de el?

— Și acum, copii, le rezolvăm pe toate. O conducem pe Lucile la gară și apoi mergem să-l întîlnim pe Bob. Ești de acord, Jules? Poți să te ții pe picioare? O să te ajute prietenul nostru Albert. Ba da! Ia-l de braț, Albert. Eu mă ocup de fată.

Era unsprezece și jumătate. Partea asta a străzii Wagram se afla în întuneric: lumină era doar mai încolo, lîngă Ternes. Cînd au ieșit, patronul s-a uitat la ei cu un aer ciudat; nu făcuseră nici zece pași pe trotuar că își trase la iuțea obloanele, deși mai erau doi-trei clienți înăuntru.

— Albert, sprijină-l. Vezi să nu-și paradească mutra, că nu-l mai recunoaște Bob, prietenul lui cel bun. Pe aici, domnilor și doamnelor!

Dacă ar fi fost vreun agent la colțul străzii, Maigret ar fi strigat după ajutor, pentru că știa bine ce-l așteaptă. Prea auzise multe, prea înțeleșese multe. Acum pricepea că de cum a pus piciorul în restaurantul italian soarta lui fusese pecetluită.

Nu exista nici un sergent de stradă prin apropiere. De cealaltă parte a aleii, în penumbră, se profilau siluetele a două sau trei păsări de noapte. În partea de sus a străzii, un tramvai zăcea la capăt de linie, dar

era gol, iar în spatele geamurilor zăreai doar o lumină gălbuie și opacă.

Maigret își îngăduia să spere că însoțitorii lui nu vor trage. Le-ar fi trebuit timp ca să sară în mașină și să se depărteze suficient pînă a se da alarma.

Cuțit? Tot ce se poate. Era la modă. Și Albert, boxerul, avea grijă să-i imobilizeze brațul drept sub pretext că-l sprijinea.

Păcat că Maigret, adineauri, n-a izbutit să le spargă un cauciuc. Dacă aștepta cîteva minute să se întoarcă agentul cu spatele la el, situația ar fi fost acum alta. Cu totul alta...

Era aproape de miezul nopții. Mai erau două trenuri care plecau: unul spre Belgia, din gara de Nord, și unul la Vintimille, din gara Lyon. Dar Vintimille e departe.

Doamna Maigret probabil că-l aștepta brodind. Justin Minard, cînta la contrabas la *Braseria Clichy*, unde bucata executată era anunțată pe o pancartă. S-o fi descotorosit de Germaine? Maigret ar fi jurat că fata e acum al braserie și că muzicantul se tot întreabă cum să se descurce.

Pe strada Tilsit nici țipenie de om. Nici măcar o trăsură. Numai automobilul cenușiu care staționa la marginea trotuarului. Dede se instala pe banchetă și, după ce-o așeză pe Lucile în spate, puse motorul în funcțiune.

Poate voiau să-l ducă într-un loc mai pustiu... pe malul Senei... sau al canalului Saint-Martin și să-i arunce apoi trupul în apă?

Maigret n-avea absolut nici un chef să moară și totuși părea ca și resemnat. O să facă tot ce-i stă în putință ca să se apere. Din păcate asta însemna foarte puțin. Cu mîna stîngă strîngea în buzunar o legătură de chei.

Oh, dacă motorul n-ar voi să pornească! Dar, cîteva duduiri, zgomotul deveni uniform și mașina trepidă pe roți.

Scurta din piele de căprioară era pe banchetă. Dede a uitat s-o îmbrace. El va lovi? Și cum? De sus în jos? Sau boxerul, care sta mereu în spatele lui Maigret și-l tot ținea de brațul drept?

Momentul sosise și nu punem mîna-n foc că Maigret n-a rostit o scurtă rugăciune: "Doamne, fă ca"...

Deodată așa, ca din senin, se auziră niște glasuri. Doi bărbați, bine amețiți, coborau pe avenue Wagram, în haine de seară, cu pardesie negre, eu mînerul bastoanelor în buzunar, și fredonau un refren foarte la modă în spectacolele de cafe-concert.

— Haide, Jules dragă! rosti Dede cu o grabă pe care Maigret mai avu timp s-o sesizeze.

Și, în timp ce ridica piciorul drept ca să se urce în mașină, primi o lovitură puternică în cap. Avusese însă inspirația să se aplece puțin, mișcare care amortizase șocul. Înainte de a-și pierde cunoștința, i se păru că aude niște pași care se apropiau, glasuri, un dudit de motor...

Cînd deschise ochii, văzu mai întîi cîteva picioare, pantofi de lac, apoi chipuri palide din pricina umbrei. Părea că-s mulți-mulți, o grămadă de oameni; curînd constată însă cu uimire că nu erau decît cinci persoane în jurul lui.

...Între care chipul unei femei de stradă, grasă și placidă, care aștepta mușterii pe vizavi și fusese atrasă de zgomot. O mai văzuse de două-trei ori în după-amiaza aceea, acolo, la postul ei: probabil că n-a avut noroc dacă la ora asta se mai îndeletnicea cu vînătoarea.

Cei doi cheflii erau și ei de față. Unul dintre ei, bine grizat, se aplecase asupra lui Maigret, întrebându-l mereu același lucru:

— Ei, amice, ți-e mai bine? Ia, zi, amice, ți-e mai bine? Dar ce căuta coșul? Și de ce mirosea a violete? Încercă să se ridice sprijinindu-se în coate. Chefliul îl ajută. Zări atunci o bătrână vânzătoare de flori care se văicărea:

— Iar apașii! Dacă-o merge tot așa...

Și un comisionar de hotel, un puști în uniformă roșie, o luă la goană strigând:

— Mă duc să chem poliția!

— Ți-e mai bine, amice?

Maigret întrebă cu voce de somnambul:

— Cît e ceasul?

— Douășpe și cinci.

— Trebuie să dau un telefon.

Maigret își pierdu din nou cunoștința. Drept care unul dintre cheflii roști cu greutate:

— Dacă vă spun eu: e plin ca un butoi!

Capitolul 7

RÎSUL DOAMNEI MAIGRET

Încerca mereu să-i împingă cu mîna, dar mîna lui era moale și fără de putere. Ar vrea să-i roage, din suflet, să-l lase în pace. Dar parcă i-a rugat... Nu mai știa. Avea atîtea în cap și-l dureau toate.

Un singur lucru îl stăpînea: cu orice preț să-l lase să ducă totul pînă la capăt. La care capăt? Doamne! Ce greu e să-i faci pe oameni să te înțeleagă! *Pînă la capăt!*

Îl tratau ca pe-un copil sau ca pe-un bolnav. Nici nu i se cerea părerea. Și ceea ce era mai jignitor, e că vorbeau de cazul lui cu glas tare, ca și cum ar fi fost incapabil să înțeleagă. Pentru că zăcea pe jos așa, ca o mare insectă strivită? Au fost atîtea picioare în jurul lui! Bine! Apoi, ambulanța. Și-a dat seama că-i o ambulanță și s-a zbatut. Ce, dacă primești o lovitură-n cap trebuie să mergi neapărat la spital?

A recunoscut și portalul întunecat de la Beaujon, și bolta, a cărei lampă electrică, foarte puternică, îl orbi, și oamenii intrînd și ieșind pe tăcute, și un tînăr înalt, într-o bluză albă, care-și rîdea de omenire.

Evident, internul de serviciu. O infirmieră i-a tăiat părul de pe creștet, în vreme ce internul povestea tot felul de prostii. Drăguță fata cu halatul alb. După felul în care se priveau, probabil că pînă la venirea lui Maigret se îndeletniciseră cu amorul. Nu voia să vomeze. Totuși a vomat din cauza eterului.

— Sigur că da... amice. Imediat. Vei căpăta un telefon. Tocmai s-au dus să-l caute.

Nu mai avea pălăria pe cap; părul îi era lipit pe creștet. Licheaua de Albert îl atinsese probabil cu un box american. Și dacă n-apăreau cei doi cheflii, l-ar fi lichidat, și dacă Maigret nu s-ar fi aplecat un pic...

Mai spuse o dată:

— Trebuie să dau un telefon.

Izbuti să se așeze în patru labe și picături de sînge îi cădeau de pe

cap pe trotuar. Unul din cheflii exclamă:

— E beat, dragă. Să mori de rîs! Tot mai e beat!

— Vorbesc serios.... trebuie să...

—...dai un telefon. — Bine, dragule... Auzi, Armand?... Dă fuga și caută un telefon...

Atunci prostituata se indignă:

— Nu vedeți că nu-și mai dă seama ce vorbește? Mai bine-ați fugi după un doctor.

— Cunoști vreunul în cartier?

— E unul pe Etoile.

Dar comisionarul se și întorcea, plin de neastîmpăr, călăuzind doi polițiști pe biciclete. Lumea se dădu în lături. Agenții se aplecară asupra rănitului.

— Trebuie să dau un telefon... repetă Maigret.

Era caraghios. Nu a fost beat toată seara, dar acum limba i se împleticea, gîndurile i se încîlceau. Lîmpele, precis, doar un singur gînd mai era, unul singur.

Gîngăvea, umilit că zace pe caldarîm, într-o postură ridicolă, incapabilă să se ridice.

— Poliția... Uitați-vă în portmoneu... Comisariatul Saint-Georges... Trebuie să telefonați numaidecît la gara de Nord... Trenul de Bruxelles... în cîteva minute.... Au o mașină...

Unul din polițiști se apropie de becul de gaz pentru a examina conținutul portofelului.

— E adevărat, Germain.

— Auzi?... Viteză, viteză... Au bilete... O femeie în negru cu o cicatrice pe obraz... Unul dintre bărbați are un costum în carouri... celălalt... nasul turtit...

— Te duci, Germain?

Localul poliției nu era departe, pe strada Etoile. Unul dintre agenți încalcă pe bicicletă. Puștiul, care n-auzise bine întrebă:

— E polițist?

"Asta să vă fie învățătură de minte", gîndi el. Ce i-au dat să bea? Respinse băutura. Trebuia să reflecteze. Oare agentul cu bicicleta nu le-a spus că-i un polițist însărcinat cu o anchetă importantă, o anchetă *confidențială*?

Nimeni nu-l credea. Din vina comisarului de poliție, nu voia să fie dus de acolo. Și doamna Maigret, de ce a izbucnit în rîs atunci cînd a desfăcut patul!

Era incredințat că a rîs-un rîs nervos pe care nu i-l cunoștea — apoi a auzit-o mergînd încolo și înapoi prin cameră și făcînd cît mai puțin zgomot cu putință.

Ar fi putut oare să procedeze altfel decît a procedat? Lăsați-l să gîndească. Și dați-i un creion și o hîrtie. Un petic de hîrtie, oarecare! Asta e.

Să presupunem că linia asta ar fi strada Chaptal... E foarte scurtă... Bun... E trecut de ora unu noaptea și nu e nimeni pe stradă.

Ba s-avem iertare: cineva este. Dede cu mașina lui. Observați, vă rog, că Dede n-a oprit motorul. Două motive ar putea justifica faptul acesta. Primul: s-a oprit numai pentru cîteva minute. Al doilea: se gîndește că va trebui să plece numaidecît. Or, mașinile, mai ales cînd

afară-i frig — și tare-i rece noaptea în aprilie — pornesc mai greu.

Nu mă întrerupeți! O linie, prin urmare. Și un pătrățel pentru casa Balthazar. Spune Balthazar pentru că sună mai verosimil decât Gendreau. În fond, ăștia toți sînt familia Balthazar, banii Balthazar, drama Balthazar!

Dacă mașina lui Dede e acolo, înseamnă că există un motiv pentru ca ea să se afle acolo. Pesemne că l-a adus pe conte și că-l așteaptă.

E grav, foarte grav. Nu mă întrerupeți. Și ce rost are să-i pună niște drăcii pe cap și să fiarbă apa la bucatărie? Aude foarte bine cum fierbe apa. Îți omori timpul fiebînd apă și pînă la urmă e plicticos, te împiedică să gîndești.

Oare în celelalte rînduri, cînd contele o vizita pe Lise era însoțit de Dede? Asta ar fi foarte important să afle. Dacă nu, această vizită în miez de noapte e-o vizită de tip special, avînd un scop anume.

De ce-a izbucnit în rîs doamna Maigret? Ce i se pare atît de caraghios? Nu cumva își închipuie și ea că s-a pilit la un chef cu femeii?

Justin Minard e acela care s-a culcat cu Germain. E clar că fata nu l-a slăbit o clipă, că-l va otrăvi încă multă vreme. Și Carmen? N-a văzut-o niciodată. Sînt atîția oameni pe care nu i-a văzut niciodată.

Nu e drept. Cînd faci o anchetă *confidențială*, trebuie să ai dreptul de a vedea pe toată lumea, să-i vezi pe dinăuntru. Dați-i creionul înapoi. Pătratul ăsta va să zică e o cameră. Camera Lisei, firește. Mobila nu contează. Nu-i nevoie să desenezi mobilele. Ar încurca lucrurile. Numai noptiera, pentru că în sertar sau pe deasupra există un revolver.

Acuma — depinde. Lise s-o fi culcat sau nu? Îl aștepta pe conte, sau nu-l aștepta? Dacă se culcase, înseamnă că a scos revolverul din sertar.

Și nu-l mai apăsați pe creștet, ce dracu! Așa nu se poate să gîndești, dacă îți strivește capul cu Dumnezeu știe ce greutate.

Cum se face că e ziuă? Cine e? A intrat un bărbat în cameră, un domn mărunțel cu chelie, l-a cunoscut el undeva, dar nu-și amintește numele lui. Doamna Maigret vorbește în șoaptă. Iar acum i-au vîrît un obiect rece în gură.

Fie-vă milă, domnilor!... Acuș-acuș va trebui să depună la tribunal și dacă se încurcă-n vorbe, Lise Gendreau va izbucni în rîs, pretinzînd că nu poate înțelege nimic din moment ce el nu face parte din clubul Hoche.

Să ne concentrăm asupra pătrățelului. Punctul acela nu e Lise. În familie numai femeile au moștenit caracterul bătrînului Balthazar, moșneagul singuratic de pe avenue du Bois. El a spus-o și e evident că se pricepea în materie.

Atunci de ce s-a repezit Lise la fereastră, de ce a tras perdelele, de ce strigă după ajutor?

Stai puțin, domnule comisar... să nu-l uităm pe Minard, flautistul, Minard, omul care a schimbat situația.

Nimeni n-a putut ieși din casă atîta vreme cît Minard suna la ușă. Și, pe urmă, vocea bărbatului de pe scară, în timp ce flautistul parlamenta cu valetul: "Grăbește-te, Louis!" Atunci, automobilul lui Dede a pornit. Dar atenție! N-a plecat cu adevărat. A făcut doar înconjurul grupului de case. Așadar Dede aștepta într-adevăr pe cineva.

Cînd s-a întors, s-o fi mulțumit să treacă doar așa... pe stradă, ca să arunce o privire? Sau s-a oprit? Iar persoana pe care-o aștepta s-a urcat în mașină?

Fir-ar a dracului de viață, ia mai lăsați-mă în pace! Nu mai vrea să bea. S-a săturat. Acuma lucrează. Auziți? *Lucrez! Re-con-sti-tui!*

Cald. Se zvîrcolește. Nu, el nu permite nimănui să-și bată joc de el, nimănui, nici măcar nevastei sale. Îți vine să plîngi. Și are, într-adevăr, un chef nebun să plîngă.

Și e stupid să-l tot umilească așa cum o fac de la o vreme. Și ce, pentru că stă așa, jos, pe trotuar, au dreptul să-l disprețuiască și să zîmbească la tot ce spune?

Nimeni nu-i va mai încredința vreo anchetă de-aici înainte. Chiar și cînd a fost să i-o dea pe asta de-acum, au șovăit nespus. Dar ce vină are el că pentru a afla gîndurile oamenilor, trebuie, cîteodată, să bei cu ei?

— Jules...

Făcu nu din cap...

— Jules! Trezește-te...

Lasă, ca să-i pedepsească, nu va deschide ochii. Și-a încleștat maxilarele. Așa e sigur că are o mutră înspăimîntătoare.

— Jules... a venit... Și o altă voce:

— Ei, dragă Maigret?

A uitat de jurămint. Se ridică dintr-o mișcare, simțindu-se ca și cum s-ar fi izbit cu capul de tavan; își duse instinctiv mîna la cap: dar l-au înfășurat cu un bandaj gros. .

— Scuzați-mă, domnule comisar...

— Iartă-mă că te-am trezit.

— Nu dormeam.

Soția lui e-acolo, îi zîmbește și-i face semne în spatele domnului Le Bret. Niște semne pe care nu le înțelege.

— Cît e ceasul?

— Zece și jumătate. Venind la birou, am aflat ce-ai pățit.

— Au întocmit vreun raport?

Un raport despre el! Umilitor. El e acela care alcătuiește de obicei rapoarte și știe cum se fabrică un asemenea document:

Astă-noapte, la orele unsprezece patruzeci și cinci, efectuînd rondul pe avenue Wagram, am fost strigați de...

Apoi cuvinte, precum:

—...un individ care zăcea pe trotuar declarînd că se numește Maigret, Jules, Amedee, Francois...

Comisarul era proaspăt ras, îmbrăcat în gri-deschis din cap pînă în picioare, cu o floare la butonieră. Iar în respirația lui se simțea un miros de porto consumat de dimineață.

— Poliția gării de Nord a reușit să-i aresteze la timp.

Ia te uită! Pe ăștia aproape că-i uitase! Îl mînca limba să răspundă asemenea flautistului: "Nu contează".

Și e-adevărat. Nu contează nici Dede, nici Lucile, nici, mai ales, boxerul care l-a izbit în țeastă "cu un instrument contondent", așa cum trebuie să glăsuiască raportul.

Se simți prost să stea în pat în fața șefului său, drept care scoase un picior afară.

— Nu te mișca.

— Vă asigur că mă simt foarte bine.

— Asta-i și părerea medicului. Totuși, trebuie să te odihnești cîteva zile!

— Pentru nimic în lume!
Vor să-i șterpească ancheta. A înțeles. Dar nu se lasă el dus de nas.
— Maigret, fii calm.
— Sînt calm, cît se poate de calm. Și știu ce spun. Nimic nu mă împiedică să merg, să ies.
— Nu e nici un zor. Îți înțeleg graba, dar să știi, în ceea ce privește ancheta dumată, vom face tot ce vei socoti că e necesar.
A zis ancheta *dumată* pentru că e om de lume. Apoi, a aprins, aproape instinctiv, o țigară și acum o privește pe doamna Maigret cu un aer rușinat.
— Nu vă jenați. Soțul meu fumează pipă de dimineața pînă seara, ba chiar și în pat.
— Apropo, dă-mi și mie o pipă.
— Crezi că-ți face bine?
— A zis doctorul că n-am voie să fumez?
— N-a pomenit nimic despre...
— Atunci?
Ea pusese pe toaletă tot ce găsisese prin buzunarele lui și acum îi umple o pipă, i-o întinde, îi dă un chibrit...
— Vă las — spuse ea dînd buzna în bucătărie.
Tare-ar vrea Maigret să-și amintească tot ce-a gîndit în timpul nopții. Din păcate nu-și amintește decît vag și totuși simte pe undeva că s-a apropiat de adevăr. Maxime Le Bret s-a așezat pe-un scaun; pare îngîndurat. Devine și mai îngîndurat însă atunci cînd secretarul rostește rar, între două fumuri:
— Conte de Anseval a murit!
— Ești sigur?
— N-am dovada, însă aș putea să jur.
— Mort... cum?
— Și-a-ncasat glonțul cu pricina.
— Pe strada Chaptal?
Maigret dădu din cap.
— Crezi că Richard Gendreau l-a...
Întrebarea e prea directă. Maigret n-a ajuns chiar pînă aici. Își aduce aminte de pătrățel, de cruciulițe...
— Era un revolver undeva pe noptieră sau în sertar. Lise Gendreau s-a repezit la fereastră și a strigat după ajutor. Cineva a tras-o îndărăt, după care s-a auzit o împușcătură.
— Și ce amestec are Dede în povestea asta?!
— Era pe stradă, la volanul Dion-Bouton-ului!
— A mărturisit?
— Nu-i nevoie să mărturisească.
— Și femeia?
— E amanta contelui, recte a lui Bob. Așa i se zice de obicei. De altfel știți tot atît de bine ca și mine.
Lui Maigret i-ar plăcea să se descotorosească de turbanul ăsta ridicol, care-l face să-și simtă capul cît o ghiulea.
— Și ce-i cu ei? Întrebă el al rîndul său.
— La arest pînă ce se vor lua măsuri.
— Ce fel de măsuri?
— Pentru moment— au fost acuzați de atentat cu armă. Ar putea fi

acuzăți și de furt.

— Pentru ce?

— Numitul Dede avea asupra lui 49 de bilete de-o mie-de franci.

— *Nu* i-a furat.

Comisarul îi ghici pesemne gândul, pentru că se întunecă și mai mult la chip.

— Vrei să spui că i-a primit?

— Da.

— Ca să-și țină gura?

— Da. Ieri toată după-amiaza Dede a fost de negăsit. Când a ieșit din nou la suprafață, ca să zic așa, era strălucitor și nu mai putea de nerăbdare să bea câteva din biletele cu care-și burdușise buzunarul. Lucile bocea moartea amantului, iar el își sărbătorea norocul ce-a dat peste el. Eram cu ei.

Sărmanul Le Bret! Nu se poate obișnui cu transformarea lui Maigret. E ca acei părinți obișnuiți să-și trateze copilul ca pe-un prunc, trezindu-se deodată în fața unui om care judecă matur.

Cine știe? Privindu-l, Maigret avu o vagă bănuială. Puțin câte puțin bănuiala se transforma în certitudine. I-au încredințat, deci, această anchetă cu convingerea, cu speranța că nu va descoperi nimic.

Da, așa s-au petrecut lucrurile. Domnul Le Bret Courcelles, omul de lume, n-are absolut nici un chef să provoace neplăceri unui alt om de lume, coleg de club, și mai puțin încă unei prietene intime a nevastei sale, în speță moștenitoarea cafelei Balthazar.

Blestemat... flautistul ăla care și-a vîrît nasul unde nu-i fierbe oala.

Da' ce? La urma urmei, ziarele, publicul sau chiar jurații, care în majoritatea lor sînt mici negustori sau funcționari de bancă, au neapărată nevoie să știe tot ce se petrece în sferele înalte..., într-o casă boierească de pe strada Chaptal?

Pe de altă parte Le Bret, comisarul, nu-și poate îngădui să distrugă un proces-verbal în fața secretarului său.

"— Înțelegi, dragul meu Maigret..."

Discreție... Nici un scandal... Maximum de prudență. Cel mai sigur mijloc ca Maigret să nu descopere nimic. Și ca, după câteva zile, să fie primit cu o condescendență plină de zîmbete.

"— Dar nu-i nimic. Nu trebuie să fii descurajat. Ai făcut tot ce-ai putut. Nu e vina dumitale dacă flautistul e un lunatic care ia coșmarurile drept realitate. Hai, treci la birou, prietene! Și îți făgăduiesc că prima anchetă serioasă e-a dumitale."

Acum bineînțeles, e neliniștit. Și cine știe dacă în sinea lui nu i-ar fi convenit ca lovitura primită-n moalele capului să nu fi fost amortizată, adică Maigret să nu se fi aplecat la momentul potrivit. Acum ar fi fost obligat să zacă zile și săptămîni de-a rîndul la pat.

Cum naiba a descoperit pezevenghiul ăsta tot ce-a descoperit?

Tușește ușor, murmurînd cu nepăsare;

— Cu alte cuvinte, îl acuzi pe Richard Gendreau de crimă.

— Nu neapărat pe el. Poate c-a tras soră-sa. Sau poate Louis. Nu uitați că flautistul a trebuit să sune, apoi să bată mult timp în ușă, pînă ce i s-a deschis, și că valetul era îmbrăcat din cap pînă-n picioare.

O rază de speranță. Grozav ar fi ca valetul să fi dat lovitura!

— Ultima ipoteză... nu ți se pare logică?

Rosește. Pentru că Maigret, fără să vrea, îl privește stăruitor. Acum vorbește repede:

— În ceea ce mă privește, eu aș vedea lucrurile, mai curînd, cam așa...

A spus *mai curînd* și cuvîntul e savuros: Maigret îl prinde din zbor.

— N-am înțeles ce căuta contele în casă...

— Nu era pentru prima oară.

— Mi-ai mai spus-o. Or, lucrul ăsta mă cam miră. .Tipul e un smintit. Tatăl lui, deși ruinat, mai păstra o oarecare demnitate. Trăia într-un mic apartament din Cartierul Latin și avea grijă să-i evite pe oamenii cu care se cunoscuse în tinerețe.

— Lucra?

— Nu tocmai!

— Din ce trăia?

— Din vânzări. Vindea azi un lucru, mâine altul din obiectele rămase, ca să zic așa, de pe urma naufragiului: tablouri, o tabachera, o bijuterie de familie. De asemeni, poate că anumite persoane care-l cunoscuseră pe taică-său și au vînat la castel pe vremuri îi trimiteau, în chip discret, ceva bani... Bob a devenit un soi de anarhist. Se afișa astfel dinadins parcă în locurile cele mai ordinare. La un moment dat se angajase comisionar la restaurantul Voisin, numai și numai ca să primească bacșișuri de la prietenii familiei, făcîndu-i astfel să se simtă prost. A decăzut treptat-treptat, pînă ce a ajuns să se-ncurce cu indivizi de teapa lui Lucile sau Dede. Dar despre ce vorbeam?

Maigret nu vrea să-i întindă o mîină de ajutor.

— A, da! E limpede că atunci noaptea... cînd s-a dus la familia Gendreau, n-avea gînduri cinstite.

— De ce?

— Dovadă e faptul că s-a dus împreună eu Dede, care l-a așteptat în stradă și nici măcar n-a oprit motorul.

— Totuși cei din casă îl așteptau.

— De unde știi?

— Credeți că altminteri ar fi fost lăsat să urce? Și unde? Într-o cameră de domnișoară? Și Louis de ce era îmbrăcat la unu noaptea?

— Să admitem că era așteptat, ceea ce nu dovedește însă că era și dorit. În sfîrșit, poate că într-adevăr și-a anunțat vizita.

— În dormitor, vă rog să nu uitați.

— Fie! Sînt de acord, pe de altă parte, că Lise a fost cam imprudentă față de el. Nimeni nu ne dă însă dreptul s-o judecăm!

Ia te uită! Ia te uită!

— De asemenea, e posibil ca Lise să fi avut o aventură cu... La urma urmei și în ciuda tuturor celor ce s-au întîmplat, Bob e moștenitorul numelui de Anseval. Bunicii lui au stăpînit castelul pe care l-a cumpărat mai tîrziu bătrînul Balthazar. Adică un țăran de pe moșia lor.

— Ceea ce o impresiona poate pe nepoțica negustorului ambulant.

— De ce nu? De asemenea, verosimil ar fi și că, auzind despre genul de viață pe care-l ducea contele, ea să fi vrut să-l salveze.

De ce a început Maigret să se înfurie? Avea impresia că toată ancheta lui era reflectată într-o oglindă care deforma chipurile. Nu-i plăcea nici tonul insinuant al comisarului, de parc-ar fi vrut să-l învețe lecția.

— Mai există o posibilitate — spuse el încet.

— Care?

— Ca domnișoara Gendreau să fi vrut să-și sporească averea cu un titlu de noblete. Că Balthazarii au pus mîna pe castelul Anseval e foarte bine. Dar dacă se simțea acolo ca o intrusă? Eu mi-am petrecut copilăria în preajma unui castel; tata lucra acolo ca administrator. Și îmi amintesc de eforturile pe care le depuneau cîțiva proaspăt îmbogățiți ca să fie invitați la vînătoare.

— Vrei să insinuezi că dorea să se mărite...

— Cu Bob de Anseval. De ce nu?

— Nu vreau să discut această problemă, dar supoziția mi se pare cel puțin îndrăzneță.

— Camerista ei e de altă părere.

— Ai interogat-o pe cameristă așadar, în ciuda...

Era cît pe aci să adauge: "...În ciuda recomandărilor mele".

Ceea ce ar fi însemnat: "În ciuda ordinelor mele!" Se stăpîni însă și Maigret urmă:

— Aș putea spune că într-un fel am răpit-o. E la doi pași de aici.

— Ai aflat ceva de la ea?

— Nu știe nimic precis... doar că domnișoara și-a băgat în cap să devină contesă.

Le Bret făcu un gest de resemnare. Îl durea, era limpede, orice știrbire a demnității oamenilor din lumea sa.

— Fie. Asta nu schimbă însă cu nimic lucrurile. Dar trebuie să recunoști și dumneata că Bob s-a purtat ca un bădăran.

— Noi nu știm ce s-a petrecut în cameră; atîta doar, că s-a tras un foc de revolver.

— Va să zică ai ajuns, ca și mine, la aceeași concluzie. Un bărbat se comportă așa cum știm că e capabil respectivul să se comporte. Fratele fetei se află în casă. Ca și valetul de altfel. Domnișoara strigă după ajutor. Unul dintre bărbați aude, urcă dintr-o suflare la etaj și, stăpînit de indignare, apucă revolverul care, după cum spui dumneata singur, se află pe noptieră.

Acum Maigret părea că-l aprobă. Dar numai pentru ca să-i răspundă calm, trăgînd din pipă, una din cele mai bune pipe pe care le-a fumat la viața lui.

— Dumneavoastră ce-ați fi făcut în locul individului cu pricina? Să presupunem că mai aveți în mînă revolverul, "arma fumegîndă", cum scrie la gazetă. Pe jos e un mort sau un grav rănit.

— Dacă ar fi fost vorba de-un rănit, chemam un medic.

— Or, nimeni n-a făcut acest lucru.

— Tragi — prin urmare — concluzia că era mort?

Maigret își urma ideea, cu răbdare, ca și cum ar căuta ceva.

— În clipa aceea cineva bate jos la ușă. E un trecător care-a auzit strigăte.

— Trebuie să admiți, dragă Maigret, că nu-i plăcut să-l amesteci pe primul venit în treburile tale.

— Și în același timp, cineva a strigat în capul scării: Grăbește-te, Louis! Ce-nseamnă asta? Nici nu-și mai dă seama că el conduce acum discuția, că într-un fel rolurile s-au inversat și că șeful e din ce în ce mai stingherit.

— Omul putea să nu fie chiar mort. Cît despre Lise, o fi făcut o criză de nervi. Nu știu. Presupun că în asemenea momente te apucă un fel de nebunie.

— Louis l-a dat afară pe străin, în pumni.

— A greșit.

— Și nimeni n-a intrat în panică. Și-or fi spus, desigur, că tipul pe care l-au bătut o să se plîngă la poliție. Și că poliția va veni, fără îndoială, să ceară explicații.

— Ceea ce ai și făcut.

— N-aveau prea mult timp pentru asta. Puteau să telefoneze autorităților:

— "Iată ce s-a întâmplat. Nu-i o crimă, ci un accident. Am fost obligați să tragem într-un cetățean care ne-a atacat".

— Cred că dumneavoastră de pildă ați fi procedat așa — nu, domnule comisar?

Vai, cît de mult conta faptul că se află aici, în camera lui, în patul lui, în loc să fie la birou! La comisariat, acolo, în spatele ușii capitonată, n-ar fi îndrăznit să rostească nici un sfert din cîte-a spus. Îl durea îngrozitor capul, dar suferința trecuse pe planul doi. Doamna Maigret, în bucătărie, era îngrozită probabil auzindu-l turuind cu atîta fermitate. La un moment dat deveni pur și simplu agresiv.

— Ei bine! domnule comisar, iată ceea ce ei n-au făcut. Și iată ce au făcut. Mai întîi au transportat undeva mortul sau rănitul; Dumnezeu știe unde. Probabil că într-una din camerele de deasupra grajdului. E singurul loc pe care nu mi l-au arătat.

— Nu-i decît o presupunere.

— Întemeiată însă pe faptul că atunci cînd am sosit eu, trupul nu mai era acolo.

— Și dacă Bob a plecat pe propriile picioare?

— Atunci Dede, bunul său prieten, n-ar fi avut ieri cincizeci de mii de franci în buzunar și, mai ales, nu s-ar fi hotărît să fugă în Belgia împreună cu Lucile.

— Poate că ai dreptate.

— Așadar, oamenii noștri de pe strada Chaptal au avut în fața lor la dispoziție aproape o jumătate de oră. Îndeajuns ca să pună toate lucrurile la locul lor, să șteargă pînă și cea mai mică urmă a celor săvîrșite. Și au avut o idee aproape genială. Cel mai bun mijloc ca să reduci la zero mărturia flautistului, făcînd să se creadă că vorbele lui sînt scorneli oarecare de bețiv, nu era oare să dovedești că odaia despre care pomenea acesta era goală? Versiunea asta mai prezenta și un alt avantaj. Poate că Lise Gendreau era, toată, cum se spune, un pachet de nervi? Și, atunci, ce-i de făcut? S-o arate la ea în pat, pretinzînd că dormea? S-o arate trează, afirmînd că n-a auzit nimic? Oricum ai fi prezentat lucrurile, exista un risc. Așa că au băgat-o într-o cameră de serviciu, care s-a nimerit, ca prin minune, să fie goală. Cine să-și dea seama de deosebire? Un slujbaș nepriceput de la comisariat? Destul deci, să demonstreze că fata nu era acasă, ci la castel, în Nievre. N-a văzut! N-a auzit! O împușcătură? Unde? Oamenii care circulă pe străzi la orele unu din noapte sînt îndeobște supraexcitați. Iar mîine, în plină zi, cine va îndrăzni să-i acuze pe Gendreau-Balthazar?

— Ești dur, Maigret!

Suspină și se ridică.

— Dar poate că ai dreptate. Mă duc numaidecât să discut cu șeful Siguranței.

— Credeți că e necesar?

— Dacă e vorba de o crimă, așa cum m-ai făcut să cred pînă la urmă...

— Domnule comisar! spuse Maigret cu o voce îndulcită, aproape rugătoare.

— Te ascult.

— Nu vreți să așteptați douăzeci și patru de ore?

— Adineauri aproape mă acuzai că nu am acționat mai din vreme.

— Vă asigur că pot să mă dau jos din pat. Uitați-vă!

Și, în ciuda gesturilor de protest ale lui Le Bret, Maigret țîșni din cearșafuri, puțin amețit, rămînînd așa în picioare, cam stingherit totuși că se înfățișează șefului său în cămașă de noapte.

— E prima mea anchetă.

— Și te felicit pentru zelul cu care...

— Dacă îi anunțați acum pe cei de la Siguranță, atunci înseamnă că cercetările... le va încheia... brigada șefului.

— Posibil. Dar mai întîi, dacă Bob a fost omorît, trebuie găsit corpul.

— Dacă tot e mort, poate să mai aștepte, nu-i așa?

Rolurile se inversau din nou; comisarul zîmbea, întorcînd capul.

Maigret, atît de năprasnic adineauri, părea acum, în cămașa de noapte și guler brodat cu roșu, asemeni unui copil căruia i se răpește pe nedrept bucuria făgăduită.

— N-am nevoie de... chestia asta... de pe cap.

Încercă să-și smulgă pansamentul.

— Eu pot să ies oricînd din casă. Termin singur ancheta. Dați-mi numai autorizația să iau un interogatoriu lui Dede și Lucilei. Mai ales Lucilei. Ei... ce-au spus?

— Azi-dimineață, cînd i-a interogat comisarul de serviciu de la închisoare. Dede a întrebat: "Jules a murit?" Bănuiesc că e vorba de dumneata.

— Dacă pînă mîine la ora asta n-am făcut nimic, puteți să predați cazul la Siguranță.

Speriată, doamna Maigret deschisese ușa, împietrind așa, de pază, cu privirea pironită asupra soțului ei, care acum stătea în picioare.

În clipa aceea cineva sună la ușă. Ea traversă camera ca să deschidă. Pe palier se auzeau șoapte înfundate.

Cînd se întoarse, Maigret întrebă:

— Cine e?

Soția îi făcu un semn pe care el nu-l pricepu și — cum Maigret stăruia — doamna îi comunică resemnată:

— Muzicantul.

— Am plecat — spuse Le Bret. Și, în ce privește rugămintea dumată, nu pot să te refuz.

— Iertați-mă, domnule comisar. Aș mai vrea... Dat fiind întorsătura pe care au luat-o evenimentele și fiind dat că Siguranța ar proceda la fel, îmi permiteți să discut, dacă va fi nevoie — firește — cu domnișoara Gendreau?

— Presupun că o vei lua cu binișorul. Totuși, fii prudent!

Maigret era fericit. Auzi ușa închizându-se, apoi, în timp ce-și căuta pantalonii, Justin Minard intră în cameră, urmat de doamna Maigret. Muzicantul era neliniștit, avînd un aer care îți inspira milă.

— Sînteți rănit?

— Ușor.

— Am o veste proastă.

— Spune-o.

— A șters-o.

Maigret fu cît pe-aci să izbucnească în rîs, într-atît era de caraghioasă mutra flautistului.

— Cînd?

— Aseară, sau mai bine zis azi-noapte. A insistat să vină cu mine la *Braseria Clachy*; zicea că e nebună după muzică și că vrea să mă audă cîntînd.

Prezența doamnei Maigret îngreuna oarecum mărturisirea, drept care gazda, înțelegînd cum devine cazul, dispăru în bucătărie.

— Ea ședea exact acolo unde ați stat dumneavoastră atunci cînd ați venit să mă vedeți. Mă simțeam îngrozitor. Și pentru că nu fusesem la masă și nici n-am dat toată ziua pe-acasă, mă așteptam că dintr-o clipă-ntr-alta să apară și nevastă-mea.

— A venit?

— Da.

— Și a urmat o explicație?

— Între două cîntece. Eu stăteam la masă. Nevastă-mea s-a repezit la Germaine și i-a smuls pălăria din cap. Pe urmă a înșfăcat-o de coc.

— Le-au dat afară?

— Pe-amîndouă. Eu mă urcasem din nou pe estradă. Orchestra cînta de zor ca să acopere gălăgia. Știți, era ca la un naufragiu! De-afară se auzeau urletele. După ce s-a terminat cîntecul, patronul a venit la mine și mi-a spus să mă duc și eu după harem, ca să folosesc vorbele lui.

— Te așteptau afară?

— Numai una. Nevastă-mea. M-a luat acasă. Mi-a ascuns pantofii ca să nu mai pot ieși. Am ieșit totuși. Acum o oră. Cu pantofii portarului. Germaine nu mai era la hotel. A trecut pe-acolo să-și ia valiza.

Apoi, în concluzie, murmură:

— Și-acum ce facem?

Capitolul 8

UNUL CARE TACE ȘI UNUL CARE VORBEȘTE PREA MULT

— Cel puțin fă-mi, te rog, plăcerea și pune-ți pardesiul mai gros — insistase doamna Maigret.

Pe vremea aceea avea două pardesie: unul negru, gros, cu guler de catifea, pe care-l purta de trei ani, și-un pardesiu de culoarea masticului, foarte scurt; cumpărat de curînd și pe care și-l dorise încă din tinerețe.

Bănuia că nevastă-sa îi șoptise lui Minard pe furiș, pe cînd ieșeau din casă: "Și mai ales, nu-l lăsa singur!"

Chiar dacă-și rîdea nițel de flautist, doamna Maigret ținea la el, văzîndu-l atît de blajin, de politicos, și de "șters". Cerul se acoperea de nori răzleți, ca niște bureți palid-cenușii; o să plouă, în sfîrșit după două

zile; o ploaie călduță, căzînd în linii lungi și încrucișate și din cauza căreia Maigret transpiră în pardesiu, răspîndind un miros de animal ud.

Melonul îl ținea în mînă. Cum să-l pună pe cap cu pansamentul acela enorm? Minard îl însoți pînă la doctor, pe bulevardul Voltaire. Maigret ieși de-acolo cu un pansament mai discret.

— Trebuie, într-adevăr, să umbli prin oraș?

Doctorul îi dădu o cutie de carton cu niște pilule acoperite cu un praf galben.

— Astea... dacă vei avea amețeli.

— Cîte să iau?

— Patru-cinci pe zi. Nu mai mult. Dar aș prefera să stai la pat.

Maigret nu prea știa cum să o scoată la capăt cu muzicantul, acum că nu mai avea nevoie de el. Dar nu voia nici să-i provoace drame trimițîndu-l acasă. Așa încît, convingîndu-l că misiunea pe care i-o încredința e foarte importantă, l-a trimis în strada Chaptal.

— Vezi că... peste drum de casa cu pricina e un mic restaurant, unul... la *Vechiul Calvados*. Aș vrea să te instalezi acolo și să observi tot ce se petrece la familia Gendreau.

— Și dacă nu vă simțiți bine?

— N-o să fiu singur.

Minard nu se despărți de el decît în ultima clipă, la ușa închisorii... pe Quai de l'Horologe.

În clipele acelea Maigret era plin de încredere în puterile sale. Pînă și izul întunecatei bolți îl adulmeca cu voluptate. Totul era aici murdar, sordid. Noapte de noapte, agenții îi aduceau în acest loc pe suspecții agățați pe stradă, iar dubele revărsau cu ghiotura vagabonzii culeși în cursul raziilor.

Intră la corpul de gardă unde mirosea a cazarmă și întrebă dacă domnul comisar poate să-l primească. I se păru că oamenii îl priveau într-un fel cam ciudat, dar nu dădu importanță amănuntului. Ce vrei — își spuse el — băieții de-aici se uitau la secretarii comisariatelor de cartier ca la niște cantități neglijabile.

— Luați loc.

Erau acolo trei agenți. Unul scria; ceilalți doi nu făceau nimic. Biroul comisarului se afla alături. Nimeni însă nu intră ca să-l anunțe, nimeni nu se ocupă de Maigret. Îl tratau de parcă n-ar fi făcut parte din aceeași breaslă cu ei. Se simțea atît de prost, încît șovăi să-și umple pipa.

După un sfert de oră îndrăzni o întrebare:

— Comisarul nu-i aici?

— E ocupat.

— Unde-s indivizii culeși azi-noapte?

Pentru că... atunci cînd intrase, n-a văzut pe nimeni în sala cea mare unde era vîrît îndeobște vînatul.

— Sus.

Nu îndrăznea să ceară permisiunea de-a se duce sus. Acolo era antropometria. Arestații erau duși în rînd ca la școală. Se dezbrăcau și treceau unul după altul. Erau examinați unul cîte unul, pentru a le nota tatuajele sau orice "semn particular", cît de mic, după care, îmbrăcîndu-se, treceau la măsurat, apoi la fotografiat. În sfîrșit — amprente digitale.

Cum s-o fi simțind oare Dede, acolo... la coadă... printre cerșetori și

vagabonzi? Tot mai făcea pe grozavul?

Mai târziu, când avea să facă parte din brigada șefului, Maigret o să aibă dreptul să intre peste tot, nestingherit...

Cît despre femei, un doctor le examina într-o altă cameră; bolnavele erau trimise la infirmeria închisorii Saint-Lazare.

— Sînteți sigur că domnul comisar mai e ocupat!

Aștepta de mai bine de-o jumătate de oră. Cei trei schimbă priviri amuzate: așa, cel puțin, i se păru.

— Trebuie să aștepți pînă sună.

— Dar nici nu știe că sînt aici. Am o misiune importantă. Vă rog să-l anunțați.

— Ești din Saint-Georges, nu-i așa?

Și unul din agenți, cel care se îndeletnicea cu scrisul, se uită la o hîrtie de pe birou.

— Jules Maigret?

— Da.

— Trebuie să mai aștepți, dragule, n-am ce-ți face.

Dar din camera vecină — acolo unde ar fi trebuit să se afle comisarul — nu se auzea nici un zgomot. Abia după o așteptare de o oră, acesta intră, venind însă nu din birou, ci de-afară.

— Dumneata ești secretarul lui Le Bret?

În sfîrșit, l-au luat în seamă. Pînă acuma așteptase pe colțul băncii ca un solicitant oarecare.

— Ești rănit, dacă nu mă-nșel!

— Fleacuri. As vrea...

— Știu. Vrei să-l interoghezi pe-un anume Dede. Credeam că a coborît. Gerard, vrei să vezi! Dacă-i acolo, adu-l în biroul meu.

Și lui Maigret:

— Intră, te rog. Am să-ți las biroul meu deocamdată.

— Ar trebui s-o interoghez și pe femeie.

— De acord. N-ai decît să-l trimiți pe brigadier s-o aducă.

Era ceva nefiresc în toate astea? Maigret își închipuise că lucrurile se vor petrece altfel, dar nu se neliniști. La urma urmei era impresionat: nu cunoștea obiceiurile casei. Un agent îl introduse pe Dede, apoi ieși, ca și comisarul, închizînd ușa.

— Ce mai faci, Jules?

Garajistul de pe strada Acacias purta același costum ca-n ajun. Mai puțin — din pricina regulamentului — cravata și șireturile de la pantoli, lipsuri care îi dădeau un aer neglijent. Maigret se așeză, cu o ușoară ezitare, la biroul comisarului.

— Îmi pare bine că nu te-am lovit prea tare — spuse Dede. N-ai decît să-i întrebi și pe domnii ăia de dincolo: cum am ajuns aici, primul lucru a fost să mă interesez de soarta dumatăle.

— Știai cine sînt, nu-i așa?

— Ei, cum naiba!

— Și eu — spuse Maigret cu simplitate — știam că știai.

— Și-ți închipuiai, bineînțeles, că o să-ți paradim mutra... Dar dacă te-am fi curățat cu-adevărat?

— Stai jos.

— Bine. Sînt de acord să mă tutuiești.

Maigret nu era obișnuit cu interogatoriile, dar știa că așa se

procedează aici, la Siguranță.

— Mai știi și alte lucruri. Am impresia că ne-am putea înțelege.

— M-ar mira.

— Conteale a murit.

— Crezi?

— În noaptea de 15 spre 16 aprilie l-ai luat pe conte în mașină, l-ai condus pe strada Chaptal și l-ai așteptat. Fără să oprești motorul.

— Nu-mi amintesc.

— La un moment dat s-a deschis o fereastră, o femeie a țipat și s-a auzit o împușcătură. Atunci ai pornit spre strada Fontaine. Ai ocolit grupul de case... Te-ai oprit puțin pe strada Victor Masse... Și după aceea ai mai trecut o dată pe strada Chaptal, să vezi dacă Bob a ieșit.

Dede îl plivea zîmbind liniștit.

— Continuă — spuse el. N-ai o țigară? Porcii ăștia mi-au luat tot ce-aveam prin buzunare.

— Nu fumez decît pipă. Știai foarte bine de ce s-a dus Bobi în vizită.

— Zi mai departe.

— Ți-ai dat seama că s-a întîmplat ceva... un bucluc. A doua zi dimineata, în ziare n-a apărut nimic. Dar nici contele nu s-a mai întors. A treia zi — iar nimic.

— E interesant ce povestești...

— Atunci ai mai dat tîrcoale prin împrejurimi. Apoi, ghicind despre ce e vorba, te-ai dus la Richard Gendreau. Nu acasă, la birou.

— Și ce i-am spus ăstuia?

— Că prin mijlocirea unei anumite sume de bani, să zicem 50.000 de franci, de pildă, ești dispus să taci. Că, știind de ce s-a dus Bob în strada Chaptal, știi și de ce-a fost ucis.

— Asta-i tot?

— Tot.

— Și ce-mi propui?

— Nimic. Să vorbești.

— Și ce vrei să spun?

— Conteale îl cunoștea pe Gendreau. A fost de multe ori în vizită pe la Lise. Era amantul ei?

— L-ai văzut vreodată pe...?

— Nu.

— Dacă l-ai fi văzut, n-ai mai fi pus întrebarea asta. Nu era el tipul căruia să-i scape o asemenea ocazie.

— A existat și-un proiect de căsătorie, nu-i așa?

— Știi că ești simpatic? Tocmai îi spuneam Lucilei: păcat de el că-i sticlete! Ce idee să te faci polițist cînd ai un asemenea fizic și cînd nu ești mironosiță...

— Preferi închisoarea?

— Cui s-o prefer?

— Dacă vorbești, vom uita probabil faptul că l-ai șantajat pe Richard Gendreau.

— Crezi că o să depună vreo plîngere?

— Nu uita și tentativa de omor. Asupra mea.

— Ascultă, Jules. Șansele nu-s egale. Nu-ți mai cheltui scuipatul de pomană, că mi se face greață. Ești un tip cumsecade. Poate că noi doi ne-om mai întîlni într-o zi și-o să bem un pahar împreună. Dar aici nu

sîntem în condiții de egalitate... Ești naiv ca un copil din cor. Au să te ducă de nas cum le-o plăcea...

— Cine?

— N-are importanță! Eu vreau să-ți spun un singur lucru: Bob a fost un om cumsecade. Avea el ideile lui despre felul cum trebuie să te porți în viață... Nu înghițea anumite mutre. Dar nu era în stare să facă lucruri murdare. Bagă-ți asta bine-n cap.

— E mort.

— Se poate. Eu nu știu nimic. Sau, dacă știu ceva, asta nu privește pe nimeni. Și-acum te sfătuiesc prietenește: las-o baltă! Înțelegi? Las-o baltă, Jules! N-am nimic de spus. N-o să spun nimic. Chestiile astea nu-s de nasul tău! Să zicem... că ne depășesc pe amîndoi. Nu știu nimic, n-am văzut nimic, n-am auzit nimic. Cele 30.000? Voi repeta atîta timp cît va fi nevoie că le-am cîștigat la Longchamps. Cît despre faptul dacă voi ieși sau nu de-aici, om trăi și om vedea. Și acum, dacă vrei să fii și tu drăguț, la rîndul tău, n-o necăji prea mult pe biata Lucile. Ea l-a iubit cu adevărat pe Bob, înțelegi, nu-i așa? Poți să faci trotuarul, dar să-ți iubești omul tău. N-o zgîl-ții... și poate că într-o zi o să te răsplătesc. Asta-i tot.

Se ridicase, deși nu-l poftise nimeni și se îndrepta spre ușă.

— Dede! spuse Maigret, ridicîndu-se la rîndul său.

— Gata! Am amuțit! Nu mai auzi o vorbă din gura mea. Și Dede deschise ușa, chemîndu-i pe agenți.

— Am terminat — spuse din nou surîzînd zeflemitor.

Brigadierul îl întrebă pe Maigret:

— Să aduc și femeia?

Ea refuză să se așeze, rămînînd dreaptă în fața biroului.

— Cunoști împrejurările în care a murit Bob! Lucile suspină:

— Nu știu nimic.

— A fost asasinat. Într-o casă de pe strada Chaptal.

— Credeți?

— Trăia cu o fată din...

— Nu sînt geloasă.

— De ce nu vrei să vorbești?

— Pentru că n-am nimic de spus.

— Dacă știai că Bob trăiește, n-ai fi plecat în Belgia.

Ea tăcu.

— De ce nu vrei ca Bob să fie răzbunat?

Femeia își mușcă buzele și întoarse capul.

— Preferi cîteva mii de franci în loc de condamnarea ucigașului?

— N-aveți dreptul să vorbiți așa!

— Atunci vorbește!

— Nu știu nimic.

— Dar dacă te-aș ajuta?

— N-am să spun nimic.

— Cu cine te-ai văzut de cînd ești aici?

Începea, în sfîrșit, să înțeleagă. Nu pentru că domnul comisar ar fi fost ocupat l-au lăsat să aștepte atîta. Birourile Identității judiciare, de acolo de sus, comunicau cu Quai des Orfèvres.

Iar Dede trecuse măcar pe la antropometrie? Sau Lucile fusese la vizita medicală? Nu, mai mult ca sigur că nu. Sigur, aproape sigur era doar că cineva le-a luat interogatoriul, cineva de la Siguranță. Cînd

Maigret a ajuns aici, Le Bret plecase de mai bine de-o oră din bulevardul Richard-Lenoir. Greu de crezut, dar oare nu Dede singur îl lăsase pe Maigret să priceapă că era dus de nas?

Ieși din cameră. I se păru că surprinde, iarăși, zîmbete pe fețele oamenilor. Comisarul de serviciu se întorcea ca din întâmplare tocmai în clipa aceea.

— Ei, dragul meu? Ai avut succes? Au vorbit?

— Ce-aveți de gând să faceți cu ei?

— Nu știu încă. Aștept ordine.

— De la cine?

— De sus, ca de obicei.

— Mulțumesc.

Cînd se află din nou pe chei începu să plouă. Maigret se simțea atît de descurajat, încît fu cît pe-aci să se ducă la comisariat și să-și dea demisia.

"Ești naiv ca un copil din cor", îi spusese garajistul cu oarecare milă.

Și el, care dorise atît de mult să lucreze în clădirea asta de unde ieșea acum cu capul plecat, cu inima plină de scîrbă!

Intră la *Braserie Dauphine*. Aici găseai la orice oră cîtiva inspectori de la Quai des Orfèvres, în fața unui păhărel. Îi cunoștea din vedere. Pentru ei însă Maigret era un fitecine.

Luă mai întîi un bulin dintr-acelea pe care i le dăduse doctorul. Poate l-o remonta. Apoi dădu peste cap o cantitate apreciabilă de alcool.

Uite-i: s-au strîns în jurul mesei; haina descheiată, siguri siguri de ei; ăștia au dreptul să pătrundă pretutindeni, știu toate dedesubturile și schimbă între ei informații cu privire la cazurile în curs.

Și Maigret? Îl mai stăpînea oare dorința de a face parte din "casă"? Sau era pe punctul de a descoperi că imaginea pe care și-o făurise despre poliție e mincinoasă?

După al doilea pahar fu cît pe-aci să se ducă să-l caute pe "protector", pe șeful cel mare, pe Xavier Guichard, și să-i spună tot ce-avea pe suflet.

L-au dus cu zăhărelul, așadar. Acasă — în casa lui — Le Bret l-a tras pur și simplu de limbă. Îl aștepta pesemne mașina la poartă. E clar că s-a dus glonț la Quai des Orfèvres, unde — desigur — n-a trebuit să aștepte pe-afară.

O fi spus: "Secretarul meu a turbat. O să-și bage nasul unde nu trebuie, o să ne vîre în bucluc..."

Cine știe dacă n-a fost mai sus, chiar la prefect sau — de ce nu? — la ministrul de Interne?

Care ministru de Interne — mai știi — poate că lua și el masa din cînd în cînd pe strada Chaptal!

Iar dacă i-au încredințat lui cazul ăsta — și cu cîte recomandări întru prudență! — acum era sigur că o făcuseră tocmai pentru ca să-și frîngă gîtul.

"Vrei să-l interoghezi pe Dede? — i-au spus... De ce nu? Dă-i bătaie, amice."

Numai că, mai înainte, garajistul fusese instruit. Dumnezeu știe ce i-or fi făgăduit ca să-și țină gura. Fleacuri... Nu era la prima condamnare. Cît despre Lucile, dacă nu tăcea, o păștea Saint-Lazar-ul.

"Ești naiv ca un copil din cor".

Rînji. Acasă, în satul lui, fusese într-adevăr copil în corul bisericii.

Acum îi murdăreau totul, mînjind pînă și concepția pe care o avea despre rostul poliției. Nu faptul că i s-a furat posibilitatea unui mic succes îl jigneau. Simțămintele sale erau mai profunde, semănînd mai degrabă cu o decepție în dragoste.

— Băiete!

Inima îl îndemna să mai ceară un pahar; se răzgîndi însă și plăti, ieșind, cu impresia că cei patru îl priveau de la masa lor cu ironie.

Își dădea seama că, de-acum înainte, în fața lui toate vor fi fățărnicie. Ce putea să facă!

... Să-l caute pe flautist. Pentru că, singurul atu pe care-l avea în joc asta era: un flautist. Și tocmai din pricina lui Justin Minard hotărîse Le Bret să deschidă o anchetă atunci... în prima zi.

Numai să se-nfurie un pic și vor pretinde — mai știi? — că lovitura pe care-o primise în moalele capului i-a tulburat mințile.

Urcă într-un autobuz care tocmai trecea și rămase pe platformă, mohorît, inspirînd mirosul de cîine plouat ce emana din pardesiu. Îi era cald. Dar dacă are puțină temperatură?

Ajungînd pe strada Chaptal, fu cît pe-aci să se întoarcă, gîndindu-se la Paumelle, patronul *Vechiului Calvados*, care îl privise — și el — cam de sus.

Cine știe dacă n-aveau dreptate? Poate că, la urma urmei, se înșelase și n-avea nici un fel de înclinație pentru meseria de polițist!!

Și totuși dacă i s-ar fi dat mînă liberă, ar fi știut el cum să procedeze ca să... Uite casa asta pe care-o zărește acum, de pe trotuar; i-ar fi dibuit toate ascunzișurile, iar pe locatari i-ar fi cunoscut pînă-n măduva oaselor. Și n-ar mai fi existat nici o taină pentru el, începînd cu bătrînul Balthazar cel răposat întru Domnul și sfîrșind cu Lise Gendreau sau cu Louis.

Întîmplările din noaptea de 15 spre 16 nu constituiau lucrul cel mai important: au fost doar un sfîrșit. Ce ușor i-ar veni dacă ar cunoaște gîndurile fiecăruia, să reconstituie faptele și gesturile.

Numai că, această casă, ca și vila din avenue du Bois, era o fortăreață care își închidea porțile în fața lui. La cel mai mic semnal de primejdie, săreau de pretutindeni în ajutor. Dede tăcea dintr-o dată chitic, iar Lucile rezista dorinței de a-l răzbuna pe Bob.

Mergînd așa, își dădu seama că vorbește de unul singur și ridică din umeri, apoi împinse cu furie ușa micului restaurant.

Justin era acolo, în fața tejghelei, cu un pahar în mînă. Luînd locul lui Maigret, stătea la o parolă între patru ochi cu Paumelle, care, de altfel, zărindu-l pe noul venit, nu se arătă în nici un chip mirat.

— Și mie... tot aia — comandă acesta.

Poarta cea mare de peste drum era deschisă. Ploaia era pe sfîrșite și printre picături strălucea soarele. Pavajul lucea: credeai că se va usca pe dată.

— Știam eu că o să te întorci — zise patronul. Dar cum de nu ești și dumneata... cu domnii aceia?

Maigret se răsuci brusc înspre Justin Minard care, după o clipă de șovăire, spuse:

— E lume multă... în casă. Au venit acum vreo jumătate de ceas.

Nici o trăsură pe stradă. Pesemne că musafirii veniseră în trăsuri de

piață.

— Cine sînt?

— Habar n-am. Sosirea lor însă seamănă cu imaginea pe care o aveam despre... cum e o descindere a Parchetului. E un domn cu barbă albă, și un tînăr, un tînăr funcționar, poate procurorul și grefierul, nu știu.

Strîngînd paharul între degetele sale crispate, Maigret întrebă:

— Și?

— Niște oameni pe care nu i-am văzut niciodată. Justin, din delicatețe, *nu-și* trăda gîndul; drept care Paumelle mormăi:

— Colegi de-ai duminică. Nu de la comisariat. De la Prefectură. Pe unul din ei l-am mai văzut eu odată.

Săracu' Minard! Nici nu mai știe încotro să privească. S-ar fi zis că, într-un fel, pînă și Maigret își bătuse joc de el. Maigret l-a lăsat să creadă că el e acela care conduce ancheta și flautistul l-a ajutat din tot sufletul. Dar uite că Maigret nu mai era nimic; nici măcar n-au catadicsit să-l țină la curent cu cele ce se-ntîmplă.

Iarăși e gata să fugă acasă, să-și întocmească, furibund, scrisoarea de demisie și apoi să se bage în pat. Capul îi arde, chinuit de niște junghiuri cumplite. Patronul a aplecat în chip semnificativ o sticlă cu calvados, la care răspunde printr-un semn afirmativ.

Cu atît mai rău: l-au dus de nas pe toată linia. Aveau dreptate. Era naiv ca un copil din cor.

— Germaine e în casă — murmură Minard. Am zărit-o la o fereastră.

Vezi bine! Și ea... Normal. Poate că Germanie nu era prea deșteaptă, dar avea intuiție, ca toate femeile. Și-a dat seama că a intrat într-o partidă dinainte pierdută și că în acest joc Maigret și flautistul sînt doar niște paiațe.

— M-am dus, se hotărî el deodată, punînd paharul pe tejghea.

Atît de tare se temea să nu-și piardă curajul pe drum, că se grăbi să traverseze strada.

Cînd ajunse sub boltă văzu doi oameni care săpau în grădină. La stînga, în fața ușii care dădea în hol, stătea de planton un inspector.

— Sînt de la comisariatul de cartier.

— Trebuie să așteptați.

— Ce să aștept?

— Ca domnii de-acolo să isprăvească.

— Zău... dar eu am anchetat cazul!

— Posibil. Ordinul însă, dragul meu, e ordin, încă unul de la Quai des Orfèvres!

"Dacă am să ajung vreodată la Siguranță — își făgădui Maigret, uitînd de hotărîrea sa nestrămutată de a părăsi poliția — jur să nu mă port niciodată cu dispreț față de nefericiții de la comisariat".

— A venit procurorul?

— Toată lumea.

— Comisarul meu e aici?

— Nu-l cunosc. Cum arată?

— E în jachetă gri, înalt, subțire, mustață fin... blondă.

— Nu l-am văzut.

— Cine-a venit de la Quai des Orfèvres?

— Comisarul Barodet.

Omul, adică, al cărui nume era probabil cel mai des pomenit în

gazete. În ochii lui Maigret, comisarul acesta era într-un fel cel mai însemnat om din lume; cu chipu-i spîn, ce semăna c-un "*maître*" de restaurant, cu ochii mici, sfredelitori, părăind a ocoli privirile.

— Și cadavrul?

Polițistul șovăia să răspundă la întrebări, și cînd răspundea, o făcea cu condescendență.

— Richard Gendreau e în casă?

— Cum arată?

— Brun...nasul lung și strîmb.

— Este.

Așadar, sau că Gendreau nu plecase la birou, ca de obicei, sau că s-a întors în mare grabă.

În clipa aceea o trăsură de piață se opri în stradă. O femeie coborî, repezindu-se spre ușa unde stăteau de vorbă cei doi bărbați.

Nu-l văzu pe Maigret.

— Domnișoara Gendreau — făcu ea din vârful buzelor.

Și inspectorul se grăbi să-i deschidă, mărturisind apoi colegului:

— Aveam ordin.

— E așteptată?

— Mi s-a spus numai s-o las să treacă.

— Pe valet l-ai văzut?

— E cetățeanul care-i acolo în grădină cu șefii. Cunoști cazul?

— Puțin — răspunse Maigret, înghițindu-și umilința.

— Se pare că-i o secătură.

— Cine?

— Tipul pe care l-a împușcat servitorul.

Maigret îl privi cu gura căscată.

— Ești sigur?

— Ce anume?

— Că Louis a...

— Uite ce este, eu nici măcar nu știu cine e Louis. Am prins numai niște frînturi de vorbă. Ceea ce știu e că lumea nu trebuie să se strîngă în fața casei.

Unul din oamenii care săpau și care era, desigur, de la poliție trecu pe sub bolta de la intrare: celălalt care rămăsese în grădină trebuia să fie valetul. Primul avea noroi pe rîni și pe tălpi, iar pe față i se citea o expresie de dezgust.

— Nu prea e plăcut să vezi așa ceva! spuse el pe cînd trecea.

Ușa se deschise și omul dispăru în casă. În răstimpul scurt cît ușa rămase întredeschisă, Maigret o zări pe Lise Gendreau discutînd în hol cu fratele ei. Ceilalți, adică oamenii de la Parchet, probabil că se aflau într-un salon, cu ușile închise.

— Vi s-a spus să veniți? îl întrebă polițistul pe Maigret, care își manifesta nerăbdarea.

— Nu știu.

Avea ochii umezi. Niciodată nu fusese atît de umilit.

— Cred că se feresc mai ales de reporteri. De-asta atîtea măsuri de prevedere. Ce-i mai nostim e că la noi se bea cafea Balthazar. Nu mi-aș fi închipuit că într-o zi...

Înăuntru se telefona destul de des: auzai mereu zbîrnîitul soneriei cu pricina.

— Dacă te trimite comisarul dumitale, atunci să mă duc să le spun că ești aici.

— Nu merită osteneala.

Celălalt dădu din umeri. Nu mai înțelegea nimic. Cu atât mai mult cu cât, uite, Maigret s-a apucat să înghită o pilulă.

— Nu te simți bine?

— N-ai idee cum a început povestea asta?

— Ce să înceapă?

— Erai la Quai des Orfèvres?

— Da. Mă pregăteam tocmai să-i dau drumul la o urmărire în Villette. În timpul ăsta comisarul Barodet ancheta un individ.

— Unul mărunț, într-un costum în carouri?

— Da. Un tânăr înfipt.

— S-a telefonat cumva comisarului?

— Nu. Adică, șefu' ăl mare l-a chemat. În timpul ăsta eu aveam grijă de tânăr. Nostim tipul! Mi-a cerut o țigară, dar n-aveam.

— Apoi?

— Când domnul Barodet s-a întors, s-a închis din nou cu cetățeanul în carouri. După ce însă ne-a spus să fim pregătiți.

— Cine?

— Cei de la brigadă. Trei am venit în afară de comisar. Ceilalți doi sînt înăuntru. Băiatul care săpa e Barrere. Barrere care a primit un glonte acum o lună, cînd cu arestarea polonezului de pe strada Caulaincourt.

Fiecare cuvînt îl rănea. Maigret își imagina biroul inspectorilor, autoritatea prietenească a lui Barodet care-i numea pe toți: *copii*.

De ce i-au făcut asta? A greșit oare cu ceva? Nu s-a comportat cum se cuvine? N-a fost discret?

Cînd Le Bret a plecat din bulevardul Richard-Lenoir, părea că îi dăduse mîna liberă. Și, cînd colo, Le Bret s-a dus glonț la Quai des Orfèvres! Ba poate că pe urmă a venit și el pe-aici!...

— Așadar, valetul se acuză singur?

— Cam așa ceva, dacă am înțeles bine. În tot cazul, are o mutră scîrboasă.

— Nu mai înțeleg nimic.

— Da` ce, ai pretenția să înțelegi?

A fost poate cea dintîi lecție de adevărată modestie pe care a primit-o Maigret. Inspectorul era mai în vîrstă ca el. Treizeci și ceva de ani. Avea calmul și-acel soi de indiferență proprii oamenilor care-au văzut multe la viața lor. Își fuma pipa, cu pufăieli scurte, fără a încerca să asculte ceea ce se vorbea în casă.

— Tot mai bine decît să ard gazul filînd pe careva, Dumnezeu știe cîtă vreme, într-un pasaj... din La Villette.

De data aceasta, un automobil se opri de-a lungul trotuarului. Un medic tânăr, cu barba castanie, coborî repede cu o trusă în mîna. Maigret îl recunoscuse datorită fotografiilor apărute în ziar. Era doctorul Paul, medicul legist, personaj aproape celebru.

— Unde sînt domnii?

— Pe-aici, domnule doctor. Cadavrul e în grădină, dar presupun că doriți să-l vedeți mai întîi pe procuror.

Toată lumea pătrundea în locul acela mult rîvnit, toți în afară de Maigret, condamnat a se perpele de nerăbdare sub boltă.

— O să vedeți — spunea celălalt — că în presă se vor publica exact trei rînduri despre afacerea asta.

— De ce?

— De-aia.

Și, într-adevăr, seara, în "*La Presse*" se putea citi:

În cursul nopții de 15 spre 16, un hoț s-a introdus în locuința familiei Gendreau-Balthazar de pe strada Chaptal. Valetul Louis Viaud, în vîrstă de 56 ani, născut la Anseval, Nievres, l-a doborât cu un glonte tras drept în inimă.

În clipa aceea Maigret zăcea la pat, cu 39° temperatură și doamna Maigret nu mai știa cum să scape de flautist — care nu voia să părăsească odaia în ruptul capului și care avea, mai mult ca oricînd parcă, mutra unui cîine de pripas.

Capitolul 9

PRÎNZUL DE LA ȚARĂ

Asta ținu trei zile. La început nădăjduse că e bolnav cu-adevărat și că faptul o să-l înnebunească. Or, singura boală pe care și-a descoperit-o în prima dimineață cînd a deschis cu prudență ochii a fost un guturai strașnic.

Atunci a trișat. Chiar și față de nevastă-sa i se părea ridicol să n-aibă decît un guturai banal. În consecință porni să geamă, să tușească, să se plîngă de dureri de piept.

— O să-ți pun o catapasmă cu muștar, Jules. Asta o să te ferească de bronșită.

Ea era tot atît de vioaie. Îl îngrijea cu tandrețe. De fapt îl răsăra pur și simplu. Totuși Maigret avea impresia că nu se lasă înșelată.

— Intră, domnule Minard — o auzea rostind în anticameră. Nu, nu-i e mai rău. Te-aș ruga numai să nu-l obosești.

Ceea ce însemna că a intrat și ea în jocul lui.

— Temperatura? Întreba flautistul îngrijorat.

— Nimic alarmant.

Și avea grijă să nu spună cifra, pentru că era vorba mai degrabă de ceva sub 37° decît peste...

Îi plăcea doamnei nespun să pregătească infuzii, cataplasme, supă și lapte cu ouă. Îi plăcea să tragă perdelele cu grijă, să pășească în vîrfurile picioarelor, să întredeschidă din cînd în cînd ușa pentru a se încredința că doarme.

Și bietul Minard, care devenise acum de prisos!

Maigret își făcea reproșuri. Ținea mult la el. Ar fi fost încîntat să-i prilejuiască vreo plăcere..

Îl vedeai sosind la 9 sau la 10 dimineața; nu suna; zgîria la ușă, discret; dacă Maigret mai doarme cumva... Apoi vorbea în șoaptă, se strecura-n odaie lipindu-se de ușă, se apropia tiptil-tiptil de pat.

— Nu, nu vă mișcați. Am venit numai să aflu ce mai e nou. N-aveți nici un comision să-mi dați? Aș fi atît de fericit să vă fac un serviciu!

Nu mai era cazul s-o facă pe detectivul. Putea fi orice fel de serviciu. Îi făcu oferte și doamnei Maigret.

— Îngăduiți-mi să fac piața. Mă pricep foarte bine, să știți!

Pînă la urmă se așeza lîngă fereastră, pe-o margine de scaun, numai pentru o clipă. Și rămînea ore întregi. Dacă-i cereai știri despre soția lui, răspundea repede:

— Nu contează...

Se întorcea la sfîrșitul după-amiezii, în ținută de seară, înainte de-a se duce la lucru; acum cînta într-un salon de dans pe bulevardul Saint-Michel. Dar nu mai cînta la contrabas, ci la trompetă. Îndeletnicire grea pentru el. Rămînea mereu cu un cerc roșu pe gură.

Și Le Bret trimitea în fiecare dimineață un sergent de la comisariat să afle știri despre Maigret. Faptul o cam dezamăgise însă pe portăreasă. Știa ea, ce-i drept, că locatarul respectiv e funcționar, dar acesta nu-i mărturisise niciodată că lucrează la poliție.

— Comisarul vă trimite vorbă să vă îngrijiți și să nu fiți neliniștit. Toate sînt în ordine.

Atunci se adîncea în pat, zăcînd într-un miros zdravăn de transpirație. Era un mod de-a se închide în sine. Pe atunci nu știa că asta va deveni cu timpul o manie și că va utiliza adesea "metoda", în clipele de cumpănă sau cînd se va afla în încurcătură.

Decalajul se năștea aproape la comandă. În loc ca ideile să devină precise, ele se încîlceau, așa... ca atunci cînd ai febră. Maigret aluneca într-un semisomn și realitatea îmbrăca forme noi, amestecîndu-se cu amintirile din copilărie. Umbrele — și luminile odăii, florile tapițeriei, mirosurile de la bucătărie, pașii înăbușiți ai doamnei Maigret — toate căpătau un rol în piesă...

Și, de fiecare dată o pornea de la același punct, mișcînd personajele ca pe niște pioni; bătrînul Balthazar, oamenii din familia Gendreau, tatăl, Lise și Richard, castelul Anseval, Louis, Germaine, Marie slujnicuța.

Îi făcea să vină și să plece, deformîndu-le chipul. Apoi venea rîndul lui Le Bret, care ieșea din apartamentul de pe Richard-Lenoir, se arunca în trăsură și porunca vizitiului: "Quai des Orfevres".

Oare l-o fi tutuind pe șeful cel mare, pe Xavier Guiehard? Ajuns aici, visul se preschimba în chin. Ce i-o fi spus oare Le Bret, acolo, în biroul imens unde Maigret intrase de două ori și care, pentru el, era cel mai emoționant loc din lume?

"Secretarul meu... știți, tînărul acela pe care mi l-ați recomandat, se ocupă de un caz. N-am putut să nu-l las... Cred însă că e pe cale să facă o prostie".

Oare așa o fi vorbit? Tot ce se poate. Le Bret este, înainte de toate, un om de lume. Trage la tir în fiecare dimineață la clubul Hoche, frecventeză saloanele, asistă la toate premierele și la curse își face apariția în joben gri-deschis.

Dar Xavier Guiehard? El fusese prieten cu tatăl lui Maigret: făceau parte din aceeași lume. Nu locuia în Parc Monceau, ci într-un mic apartament din cartierul Latin, trăind mai mult printre cărți decît printre femei de lume.

Nu, el nu e-n stare de-o porcărie sau de-un compromis.

Totuși, l-a chemat pe Barodet. Ce indicații i-o fi dat? Și, dacă lucrurile stăteau așa, nu era din pricină că Maigret greșise cu ceva? Nu și-a terminat ancheta, fie! N-a aflat cine l-a împușcat pe conte. N-a aflat nici de ce. Dar pînă la urmă ar fi ajuns să afle.

Era conștient că a realizat o treabă bună într-un răstimp scurt.

Dovada era că pe Le Bret îl apucase frica. Atunci, de ce?

Ziarele nici nu mai pomeneau despre afacere. Gata: cocoloșită. Probabil că trupul lui Bob fusese transportat la morgă pentru autopsie.

Călcînd în urma celorlalți, mergînd fără rost în spatele domnilor care nu-i dădeau pic de atenție, Barodet, care nu-l cunoștea personal, pesemne că-l luase drept unul de-ai casei. Procurorul, judecătorul de instrucție, grefierul socoteau că-i unul din oamenii lui Barodet.

Numai Louis i-a aruncat o privire. Zeflemitoare foarte. Fără îndoială că l-o fi pus Germaine la curent cu activitățile lui.

Umilitor. Cum să nu-ți piară încrederea? Avea momente însă cînd, cu ochii deschiși și corpul umed de transpirație, alcătuia planul anchetei ideale.

"Rîndul viitor o să fac așa și așa..."

Pe urmă, brusc, într-a patra dimineață, se simți satul să mai fie bolnav. Se sculă înainte de sosirea flautistului, se spală cu multă apă, se bărbieri cu grijă, și-și scoase pansamentul de pe cap.

— Te duci la birou?

Vrea să simtă din nou mirosul comisariatului, pupitrul negru, mușteriii zdrențăroși de pe bancă, peretele spoit cu alb.

— Ce să-i spun lui Justin?

Acum i se spunea Justin, așa cum vorbești despre un prieten al familiei, sau o rudă îndepărtată.

— Dacă vrea să vină să mă ia la unu, o să prînzim împreună.

Cînd se culcase, nu-și pusese bandajul pentru mustăți, ca să stea fix, așa că trebui să le îndrepte vîrfurile cu drotul.

Făcu o parte din drum pe jos, ca să respire aerul bulevardelor. Dimineața de primăvară alunga, încet-încet, otrava.

"La ce bun să mă mai frămînt pentru ăștia?"

Familia Gendreau cu-a sa fortăreață, caracterul bătrînului transmisibil numai femeilor, povestea testamentului, întrebarea cine va fi moștenitorul cafelei Balthazar. Înțelegea că aici nu e vorba numai de bani. De la un anumit grad de avere în sus, nu banii contează, ci puterea.

Problema era: cine va dobîndi pachetul cel mare de acțiuni, cine va prezida consiliul de administrație... Lise? Richard?

Adînc înrădăcinat trebuie să fi fost în ființa lor simțul acesta, pentru ca o fată să uite că are 21 de ani și să se gîndească numai la biroul directorial, așa cum făcuse și mama ei la vremea respectivă.

Stăpînul cel mare sau stăpîna cea mare?

N-au decît să se descurce!

Drace! Păi tocmai asta au și făcut! Și a mai fost și un mort, pe care nimeni nu-l plîngea, e adevărat, decît o fată care făcea trotuarul pe avenue Wagram.

Apoi intră la comisariat și strînse mîna colegilor săi.

— Bertrand s-a dus la dumneata acasă să afle cum te mai simți.

Nu-l înștiința în nici un fel pe comisar că a venit, se așeză la locul său fără a rosti o vorbă, și abia pe la 10 și jumătate Le Bret, deschizînd ușa capitonată, îl zări.

— Ești aici, Maigret? Vino la mine. Se voia degajat.

— la loc. Mă întreb dacă ai făcut bine venind atît de repede la birou. Voiam tocmai să-ți propun un concediu de convalescență. Nu crezi că ți-

ar face bine cîteva zile la țară?

— Mă simt perfect sănătos.

— Cu atît mai bine! Cu atît mai bine! A, să nu uit! După cum ai văzut, chestia aia s-a aranjat. Trebuie să te felicit, de altfel, pentru că nu erai departe de adevăr. Chiar în ziua în care am fost la dumneata, Louis a telefonat poliției.

— Din proprie inițiativă?

— Îți mărturisesc că nu știu nimic. În plus, nici n-are importanță. Esențialul e că a mărturisit. Probabil că o fi aflat ceva — de ancheta dumitale și a înțelege că vei descoperi adevărul.

Maigret se uita fix la birou; chipul său nu exprima nici un sentiment. Stingherit, comisarul continuă:

— A trecut peste noi și s-a adresat direct Prefecturii. Ai citit ziarele?

— Da.

— Bineînțeles, adevărul a fost un pic stilizat. Există necesități pe care le vei înțelege într-o zi. Sînt cazuri cînd scandalul nu folosește la nimic, cînd adevărul gol-goluț pricinuieste mai mult rău decît bine. Fii atent. Noi — dumneata și cu mine — știm că Bob n-a pătruns în casă ca un hoț. Poate că era așteptat. Lise Gendreau s-a arătat foarte înțelegătoare cu el. Iau cuvîntul în înțelesul lui cel mai bun. Nu uita că s-a născut la castelul Anseval, că între familia lui și familia ei existau anumite legături. Bob era un descreierat. Sa prăbușea din ce în ce mai jos, cu un soi de frenezie. Poate că ea a încercat să-l readucă pe drumul drept. De ce nu? E părerea soției mele, care o cunoaște bine. N-are importanță. Să fi fost beat în noaptea aceea, așa cum i se întîmpla destul de des? S-o fi purtat obraznic? Louis e destul de zgîrcit în privința amănuntelor. Spune că l-au alarmat țipetele. Cînd a intrat în cameră, Bob se bătea cu Richard Gendreau și i s-a părut că vede lucind un cuțit în mîinile contelui.

— Cuțitul a fost găsit? Întrebă Maigret cu blîndețe, fără să-și ia privirea de pe birou.

Părea să fixeze cu încăpăținare o mică pată de pe mobila de mahon.

— Nu știu. Barodet a condus ancheta. Ceea ce e sigur este că pe noptieră se afla un revolver și că Louis, temîndu-se pentru viața stăpînului, a tras. Și-acum, tînărul meu prieten, spune-mi cui i-ar fi folosit scandalul? Publicul n-ar fi crezut adevărul. Trăim într-o epocă în care ochii tuturor sînt ațintiți asupra unor anumite clase ale societății. Or, era în joc onoarea domnișoarei Gendreau, pentru că de onoarea ei s-ar fi legat opinia publică. Oricum, ne aflăm în fața unui caz de legitimă apărare.

— Sînteți sigur că valetul a tras?

— Avem mărturisirea lui. Gîndește-te, Maigret. Și pune-ți întrebarea: Cum ar fi reacționat anumite gazete și care ar fi fost urmările acestei afaceri asupra unei domnișoare, pe care nu o putem acuza decît cel mult de nesocotință.

— Înțeleg.

— Domnișoara Gendreau a plecat în Elveția, nervii ei sînt foarte zdruncinați... se va odihni acolo cîteva luni. Louis a fost lăsat în libertate și probabil că va beneficia de ordinul de stingere a urmăririi... Singura lui vină e că s-a înspăimîntat și a îngropat cadavrul în grădină, în loc să mărturisească totul imediat.

— L-a îngropat singur?

— Pune-te în locul lui Richard Gendreau. Văd că tot nu pricepi... dar pînă la urmă o să te lămurești. Sînt cazuri în care n-avem dreptul...

Și, întrucît își căuta cuvintele, Maigret ridică privirea pentru a rosti cu glas neutru și candid:

— Să ascultăm de conștiința noastră...

Atunci, deodată, Le Bret redeveni sec, trufaș, mai trufaș ca niciodată.

— Conștiința mea nu-mi reproșează nimic — tăie el scurt — și am pretenția că e tot atît de sensibilă ca a orișicui. Ești tînăr, Maigret, foarte tînăr, și din această cauză nu-ți pot purta pică.

La orele 12 telefonul sună în biroul cel mare. Inspectorul Besson, care ridicase receptorul, spuse:

— Pentru dumneata, Maigret. E tipul care a mai telefonat de trei ori. Și de fiecare dată la aceeași oră.

Maigret apucă receptorul:

— Alo, Jules?

Era vocea lui Dede.

— Te simți mai bine? Ți-ai reluat munca? Ia spune, ești liber la prînz?

— De ce?

— O idee de-a mea. Din ziua aceea tot am eu chef să te iau să mîncăm la țară. Nu-ți fie frică. Vin să te iau cu mașina. Dar nu în fața comisariatului — cartierul e antipatic — ci pe Fontaine, la colț. De acord?

Săracu' flautist, iar rămînea de căruță.

— Spune-i că a trebuit să plec pentru o chestiune importantă și că o să-l văd diseară, sau mîine.

Un sfert de ceas mai tîrziu se urca în Dion-Bouton-ul cenușiu. Dede era singur.

— N-ai nici o preferință? Te amuză plevușca prăjită? Ne oprim însă mai întîi o clipită la Porte Maillot, să dăm pe gît o dușcă.

Intrară, într-adevăr, într-un bar și Dede comandă cu autoritate două absinturi temeinic bătute; apoi lăsă apa să cadă picătură cu picătură pe bucata de zahăr care se topea încet, căutîndu-și echilibrul pe linguriță găurită.

Era vesel, dar cu o undă de seriozitate în priviri. Era îmbrăcat în costumul său în carouri, avea pantofi galbeni, o cravată de-un roșu superb.

— Mai luăm unul? Nu? Cum dorești. Azi n-am nici un motiv să te plesc.

Pe urmă drumul, malurile Senei, pescarii cu undițe și bărci, apoi un mic han pe marginea apei, cu o grădină acoperită de verdeață.

— O masă cumsecade, Gustav. Și, pentru început, niște pește prăjit, dar numai plevușcă.

Iar lui Maigret îi spuse:

— Îi pescuiește acum cu plasa ca să-i frigă de vii. Apoi se adresa patronului:

— Ce ne dai după asta!

— Un cocoș în vin rose de Beaujolais?

— Merge și cocoșul în vin.

Dede era aici ca la el acasă, dădea tîrcoale pe la bucătărie și cobora în pivniță, de unde se întorcea cu o sticlă de vin alb de Loire.

— Asta-i mai cinstit decît toate aperitivele din lume. Acum, pîn'ce vine peștele, umple-ți pipa. Să mai schimbăm o vorbă.

Simți nevoia să explice:

— Dacă am ținut să te văd, e că, în fond, mi-ești tare simpatic. Nu te-ai stricat încă... așa... ca majoritatea indivizilor de la voi.

Și el stiliza nițeluș adevărul. Maigret știa asta. Tipii de genul lui Dede sînt mari palavragii, fapt din pricina căruia cad adesea în plasă. Ei sînt atît de mîndri de făptura lor, încît simt mai întotdeauna nevoia să-și comenteze isprăvile.

— Unde e Lucile? Întrebă Maigret, care se aștepta să o-ntîlnească și pe ea.

— Mă crezi sau nu, dar e într-adevăr bolnavă. Vezi, Jules,... fata asta era tare prinsă de Bob. S-ar fi lăsat tăiată în bucăți pentru el. A fost o mare lovitură pentru dînsa. La început nici nu voia să mai plece de pe Brey, sub pretext că va regăsi acolo, la fiecare pas, imaginea lui. Ieri am convins-o să se ducă la țară. Am condus-o eu. O să mă mai duc pe-acolo s-o văd. Dar acum ajunge! Poate că o să vorbim de asta mai tîrziu.

Aprinse o țigară, scoțînd apoi încetîșor fumul pe nas. Vinul sclipea în pahare, un vînt ușor stîrnea frunzișul fraged al boltei de viță; mai încolo, patronul, în picioare în barcă, scruta apa pregătindu-se să arunce plasa.

— Bănuiesc că ai avut curiozitatea să arunci o privire în dosarul meu; ai văzut deci că n-am fost băgat în chestii grave. Flecustețe, da. Am luat de două ori cîte șase luni și m-am jurat că ajunge.

Bău, întru o mai bună a sa dispoziție.

— Ai citit ziarele?

Și, întrucît Maigret dădu afirmativ din cap, făcu:

— De tari, sînt tari. Dacă ai fi văzut-o pe Lucile! Se făcuse albă ca hîrtia. Voia, cu orice preț, să se ducă acolo și să le arunce-n față ce crede despre ei. Am potolit-o. Îi ziceam întruna: La ce va ajuta asta? Că de mînjit tot l-au mînjit, trebuie să recunoști și dumneata. Și dacă aș pune mîna pe licheaua aia cu nasul strîmb, pe Richard, nu? — parc-așa îl cheamă — într-un colț de stradă fără picior de polițist, îți jur că i-aș scăpa vreo două cu mare plăcere. Tipul a scuipat 50 000 de bătrîne ca să iasă cu fața curată. Ei bine, între noi fie vorba, și lăsînd la o parte meseria pe care o ai, îți spun eu că socotelile nu s-au încheiat de tot. Pun eu mîna pe el într-o zi, mai devreme sau mai tîrziu. Există ticăloși și ticăloși. Mutre ca a lui eu nu pot să înghit. Și dumneata?

— Nu mi s-a îngăduit să mai continui ancheta — murmură Maigret.

— Știu. Sînt în măsură s-o știu.

— Ți-au cerut să nu vorbești?

— Mi-au zis să stau liniștit și c-o să-mi dea "liber". Ceea ce însemna că vor închide ochii asupra micilor păcate ale lui Dede, că vor trece peste cunoscuta lovitură la moalele capului și că nu se vor strădui să afle de unde provin cei 49 000 franci găsiți în portofelul său.

— Ce m-a dat gata, a fost figura cu valetul. Matale crezi în chestiile astea?

— Nu.

— Bun! Dacă ziceai altfel, ai fi scăzut în ochii mei. Va să zică dacă tot a trebuit să tragă careva, atunci mai bine să fie sluga, nu? După părerea dumitale, cine s-a jucat cu pocnitoarea? Aici se poate vorbi, nu-i așa? Fii atent, dacă ai de gînd să te folosești de ce zic eu, voi jura că n-am scos un sunet. După mine, fata.

— Asta-i și părerea mea.

— Cu deosebire că eu am motive serioase s-o cred... Și-ți mai spun... că dacă l-a curățat pe Bob, a fost din greșeală. Pe frățior voia să-l lichideze. Pentru că se urau, așa cum se urăsc tipii din familiile astea. Nu l-ai cunoscut pe Bob. Păcat. Era cel mai cumsecade băiat din lume. Și cum își mai bătea joc de toată șleahța lor! Dar nu cu răutate. N-avea pic de răutate în el. El era deasupra chestiilor astea. Îi disprețuia atît de mult, încît rîdea de dînșii. Cînd puștoaica a început să-i dea tîrcoale...

— De cînd?

— Din toamnă. N-am idee cine i-a vîndut pontul. Se știa că Bob poate fi găsit, după curse... pe la cinci jumate, într-un bar de pe avenue Wagram.

— Lise s-a dus acolo?

— Și-ncă cum! Și fără să se ferească. I-a spus cine este, că locuiește la castelul Anseval, că se interesează de el, că ar fi fericită să-l primească la ea, în vizită.

— S-a culcat cu ea?

— Și-ncă cum! A dus-o chiar la hotelul lui... acolo... pe Brey... îl știi. Ca să vadă pînă unde merge, înțelegi. Bob era băiat frumos. Dar ea nu e una din păpușile alea care să intre într-un asemenea hotel numai de dragul culcatului. Și, pe deasupra, avea temperament cît un zid de beton. Bob nu-i ascundea nimic Lucilei. Dacă ar fi fost geloasă pe toate cîte-i treceau lui prin mîină! Uite și peștele prăjit. O să-l pomenești!

Dede putea mîncă și vorbi în același timp, nu pierdea, nimic nici dintr-una, nici dintr-alta, și mîngîia o sticlă de vin. A doua.

— Nu încerca să-nțelegi. Pînă și lui Bob, care — fără supărare fie zis — era mai șmecher ca noi doi la un loc, i-a trebuit multă vreme ca să priceapă cum devine chestia. Ceea ce-l înnebunea era că Lise voia să se mările cu el. I-a spus tîrgul. Că nu va trebui să lucreze, că o să primească atîta și-atîta pe lună pentru micile cheltuieli și așa mai departe. El — nici un răspuns. Își spunea că-i moartă după titlul de contesă de Anseval. Există asemenea indivizi. Mai întîi își cumpără un castel. Pe urmă le vine pofta să poarte numele castelului, să-și cumpere strămoși. Astea toate mi le-a explicat Bob odată.

Îl privi pe Maigret drept în ochi și isprăvi, satisfăcut că acum îl zăpăcește:

— Ei bine? Nu era asta.

Ronțăia peștișorii, privea din cînd în cînd spre Sena, unde pluteau lin șalupe mici, care odată ajunse la cîteva sute de metri de ecluză, porneau a suna din sirenă.

— Nu căuta. Degeaba: nu ghicești. Bob, cînd a aflat, a rămas cu gura căscată. Și nu uita că el cunoștea pe dinafară istoria familiei. Știi de la cine venea ideea căsătoriei? De la bătrîn!

Dede triumfa.

— Mărturisește că merita osteneala să iei masa la Bougival. Ai auzit, firește, de moș Smochină care voia să-și lase casa și tablourile ca să se aleagă lumea c-un muzeu? Dacă vrei să rîzi, ascultă urmarea. Și ține cont că nu știu totul. Nici Bob nu știa totul. Se pare că bătrînul, care o începuse ca negustor ambulant la țară, visa ca nepoții lui să fie nobili pur-sînge. Vrei să știi părerea mea? Tipul voia să-și ia un fel de revanșă. Se pare că familia Anseval nu s-a purtat elegant cu bătrînul. I-au vindut castelul și fermele. Și s-au retras discret. Numai ei n-au vrut să-l invite

niciodată la dineu. Ba nici măcar la dejun. Atunci moșul a pus în testament niște clauze care au înnebunit întreaga familie. Atunci când a murit el, fiică-sa mai trăia, dar cetățeni de-alde ăștia, cu milioanele lor, ținesc departe. La moartea acestei fiice, acțiunile trebuiau împărțite în două: 51% pentru duduia și 49 pentru Nas strîmb. Se pare că treaba e foarte importantă, pentru că dădea fetei majoritatea voturilor, cum spun ei. Eu nu m-am omorât cu școala. Dar să trecem peste asta. Împărțirea averii trebuia să aibă loc în ziua când fata ar fi împlinit 21 de ani.

— Luna viitoare -spuse Maigret.

— Eu mai iau un pește. Cu atît mai rău dacă nu mai rămîne loc pentru cocoș. Despre ce vorbeam . A, da! Numai că testamentul cuprindea un chițibuș. Dacă fecioara se mărita cu un Anseval, atunci ea primea toate acțiunile, cu obligația doar de a vărsa fratelui o pensie echivalentă cu partea sa. Asta înseamnă că nasul n-ar mai fi avut nici în clin nici în mînecă cu cafeaua, cu castelul, cu etc. Balthazar-Gendreau s-ar fi preschimbat subit în Anseval și-ar fi urcat în obîrșie pînă la Cruciați. Bob era tare în figuri de-astea și habar n-ai cum îl amuzau.

— A acceptat?

— Drept cine-l iei?

— Și cum a aflat de toate astea?

— Cu ajutorul frățiorului. Și-acum să vezi cum poate un om să-și frîngă gîtul... așa... proteste. Gendreau Nas-strîmb nu-i un imbecil. El n-are poftă, ca taică-său, să-și facă veacul prin cluburi și să alerge după damele de pe rue de la Paix. Vrea și el să fie patron.

— Încep să înțeleg.

— Nu. E imposibil. Nici Bob n-a înțeles imediat. Richard l-a poftit pînă la el la birou. Se pare că biroul ăla aduce a sacristie; e cu lemn scuiat pe pereți, cu mobilă gotică și cu un portret al bătrînului din podea pîn'la tavan, care se uită la tine cam în bătaie de joc. În fond, din toată familia, tot pe moșu' l-aș înghiți mai ușor. Bob zicea că e canalia cea mai nostimă pe care a întîlnit-o vreodată. Era un fel de-a vorbi, pentru că tipu-i mort. Să lăsăm asta... iată-l așadar pe frățior că scuipă tot ce are-n gușă. Îl întreabă pe Bob dacă e hotărît s-o ia pe soră-sa de nevastă. Bob zice că nu, că n-a avut niciodată intenția asta. Nasul zice atunci că Bob face o greșală, că ar fi o afacere grozavă pentru toată lumea. Și de ce ar fi o afacere grozavă? Pentru că el, Richard Gendreau, l-ar unge cu biștari pe bărbatul sorei sale. Atîția biștari cîți pofteste. Cu o singură, condiție: S-o plimbe pe soră-sa peste tot, s-o distreze, s-o facă să se lase de afaceri. Ai înțeles acum? La care Bob zice că nu se simte făcut pentru această meserie. Atunci canalia cu nasul strîmb zice că atît mai rău pentru el și că o să-l coste scump. Cînd mă gîndesc că matale erai gata să mă bagi la răcoare pentru că l-am ușurat pe individ de 50 000 de bătrîne! Dar nu-ți port pică. N-aveai de unde să știi.

În jurul lor plutea acum o aromă dumnezeiască de cocoș în sos de vin și Dede, în ciuda declarațiilor de-adineauri, avea o poftă de mîncare cumplită.

— Gustă vinul ăsta de Beaujolais și recunoaște că ar fi fost păcat să mă lipsesc de asemenea bucurii ca să intru la regim de fasole uscată. Știi ce-avea de gînd bocciul? Ți-am spus că Bob a fost un tip cumsecade, dar n-am pretins că era un sfînt. I se întîmpla, ca oricui, să rămînă făr'un sfanț. Or, el cunoștea din copilărie o serie de granguri bine căptușiți.

Atunci, uneori, ca să se distreze, le imita semnătura pe polițe sau pe alte patalamale. N-o făcea cu răutate. Dovada e că oamenii nu se plîngeau sau că, pînă la urmă, lucrurile se aranjau. Ei bine, bătrîne Jules, bocciul răscumpărase, Dumnezeu știe cum, o colecție întreagă de hîrtoage dintr-alea.

" — *Dacă nu te căsătorești cu soră-mea, pun să te închidă. Și dacă după ce te însori cu ea n-o apuci pe calea pe care ți-o arăt eu, pun să te închidă*".

— Era feroce! Mai feroce ca moșul. Jur că lui Bob îi părea rău că s-a culcat cu mititica și s-a băgat în povestea asta. Cît despre dom'șoara, ea era grăbită. Voia să se mărite numaidecît, pînă să împlinească 21 de ani. Îl bombarda cu scrisori, cu telegrame. Îi dădea întîlniri peste întîlniri. El se ducea sau nu se ducea la aceste întîlniri. Cel mai adesea nu se ducea. Atunci venea ea după el în strada Brey, și îl aștepta în colț, fără a se sinchisi că lumea o ia drept altceva. Și Lucile o cunoștea. Bine.

— Cînd l-ai condus pe Bob, în strada Chaptal, atunci în noaptea de 15...

— Băiatul hotărîse să termine cu istoria asta și să-i trîntească de la obraz că nu se lasă cumpărat. Nici de ea, nici de frățior.

— Ți-a spus să-l aștepți?

— Nu chiar, dar nu credea că o să stea mult. Aripă sau pulpă? Mai ia ciuperci. Gustave le culege cu mîna lui, sus pe coastă, și le pune la borcan.

Maigret se simțea în largul său, stare la apariția căreia Beaujolais-ul consumat după vinul alb ce contribuise, probabil, din plin.

— Te întrebi de ce-ți povestesc toate astea?

— Știi?

— Da.

Sau, cel puțin, simțea. Pe Dede prea îl apăsa sufletul și prea îi stătea în gît — cum ar fi spus el — ca să-și țină gura. Aici nu risca nimic. În plus, "libertatea" lui era asigurată.

Or, tocmai de-această "libertate" nu era el prea mîndru. Prînzul era un mijloc de a-și ușura conștiința. Un mijloc de a-și dovedi că, la urma urmei, el e destul de curat, în comparație cu murdăria unor anume indivizi, pe care — uite — o scotea la iveală.

Multă vreme după aceea prînzul de la Bougival avea să-i stăruie în minte lui Maigret și poate că tocmai această amintire îl va feri de judecăți pripite.

— Ce s-a petrecut acolo, sus, nu știu.

Nici Maigret nu știa. Lucrurile începeau însă să fie mai ușor de reconstituit. E drept, mai întîi ar trebui să știe dacă Richard Gendreau era acasă. Poate că în noaptea aceea plecase la club sau altundeva?

Sau poate că Bob l-a scos din țîțîni? De ce nu? Conte avea obiceiul să... Le-o fi trîntit în față celor doi părerea lui personală despre manevrele lor.

"În primul rînd, nu mă însor".

Maigret, care nu-l văzuse niciodată pe conte, începu să-și formeze o idee asupra caracterului, ba chiar și asupra înfățișării sale.

"N-am nici un chef să vînd un nume pe care de-altminteri nici nu-mi dau osteneala să-l port".

Într-adevăr, dacă în Piața Ternes sau la curse cîte unii îl numeau

Contele, majoritatea oamenilor care-l cunoșteau erau încredințați că-i vorba de o poreclă și ignorau numele lui adevărat.

Să fi făcut oare Lise Gendreau o criză de nervi? Cu vorbe mari despre onoarea ei? Oare fratele se supăraseră?

"Iar dumneata, ține-ți gura! De altfel o să-i povestesc surorii dumitale ce învîrteală ai vrut să pui la cale cu mine".

O mai fi apucat să...? Sau celălalt s-a aruncat asupra lui în aceeași clipă?

Sutele de mii de oameni care beau cafea Balthazar, lipind în albume, ca doamna Maigret, poze cu fel de fel de flori, nu-și închipuiau că tocmai cafeaua lor cea de dimineață constituia miza luptei dezlănțuite într-o cameră de pe strada Chaptal.

O luptă murdară, al cărei rezultat sluga îl asculta, probabil, în spatele ușii.

Cei doi bărbați s-or fi luat la bătaie. Poate că s-au rostogolit pe jos.

Să fi avut Richard Gendreau vreo armă asupra lui? Era genul de individ care te lovește pe la spate.

— După mine, tîrfa l-a ucis. Nu dinadins. Era într-adevăr nebună de spaimă. Dovada este că prima mișcare, pe care a regretat-o fără doar și poate mai târziu, a fost să deschidă fereastra și să urle după ajutor. Dacă nu cumva fereastra era deschisă. Mărturisesc că nu m-am uitat. Vezi, mă întreb dacă nu cumva era într-adevăr îndrăgostită de Bob. S-au mai văzut cazuri. A început din interes. Apoi s-a lăsat prinsă. Nu cu simțurile. Ți-am mai spus: e de lemn. Dar contele era atît de deosebit în comparație eu toți scrobiții pe care-i întâlnea dînsa îndeobște. Eu cred că atunci cînd a văzut că Bob e-n primejdie sau că fratele ei vrea să-l omoare, și-a pierdut capul. A tras. Din nenorocire nu știa să țintească. Și l-a nimerit pe Bob în plin. Ce-ar fi să ne mai aducă o sticlă? Vinișorul nu-i rău deloc. Ei, asta e, bătrîne Jules! Cînd l-am văzut pe individul care zgîlțîia poarta ca să i se deschidă, am șters-o, apoi m-am întors, dar nu mai era nimic de văzut. Atunci mi-am zis că e preferabil să mă topesc. Lucile și cu mine ne-am tot frămîntat. Nădărduiam mereu că Bob o să se întoarcă sau că vom auzi că a nimerit într-un spital undeva... Pînă la urmă, m-am dus să-l caut pe Gendreau la el la birou. Așa am aflat cum arată bătrînul la mutră. Parcă era mai bine dacă nu se folosea nimeni de pe urma istorici cu pricina? A pus jos biștarii cît ai zice pește, încît îmi părea rău că n-am zis 100.000 în loc de 50. Ce bandă de canalii! Iar matale ai picat la tanc. Tocmai cînd ne pregăteam s-o întindem. Recunoaște că prea ar fi fost stupid să ne lăsăm prinși. În sănătatea dumitale, bătrîne! Au aranjat lucrurile cum le-a convenit. De, am început să mă obișnuiesc. Mi se face greață cînd văd pe stradă camioanele lor de marfă cu caii înhămați lux și cu vizitiul lustruit pe capră.

— Jupîne! Cafea, dar nu marca Balthazar. Trebui să bea totuși, cafea Balthazar, întrucît alta nu exista în local.

— Ce porcărie! murmură el între dinți. Din fericire ne retragem la țară.

— Cu Lucile?

— N-a zis nu. Avem aproape cincizeci de mii de bătrîne.

Dintotdeauna am visat să țin o cîrciumioară pe malul apei ceva în genul ăsteia, cu clienți care să-ți fie prieteni. Cam greu de găsit însă, că trebuie să fie pe lîngă un hipodrom. Mîine mă duc să dau o raită pe la Maison-

Laffitte, prin împrejurimi. Pe-acolo am lăsat-o pe Lucile.

Păru puțin rușinat și se grăbi să adauge:

— Acum, să nu-ți închipui că am devenit chiar virtuozii!...

Pe urmă vreme de-o săptămână, în fiecare dimineață, soneria îl chema pe Maigret în biroul comisarului, pentru înfățișarea raportului zilnic. Și vreme de-o săptămână, în fiecare dimineață, Le Bret deschidea gura ca pentru a spune ceva, apoi întorcea capul și tăcea.

Nici un cuvânt în afara problemelor de serviciu. Maigret era mai grav ca altădată, puțin mai greoi, parcă, deși n-apucase însă să se îngrașe. Nici nu se ostenea să zîmbească, fiind perfect conștient că prezența lui însemna pentru Le Bret un reproș viu.

— Spune-mi, dragă...

Era la începutul lui mai.

— Când îți dai examenul?

Era vorba de faimosul curs pe care-l studia în noaptea când flautistul năvălise în birou și în viața sa.

— Săptămână viitoare.

— Crezi că ai să reușești?

— Cred că da.

Răspundea cu răceală. De gheață, aproape.

— Guichard mi-a zis că ambiția dumitale era să intri la Quai des Orfevres.

— Era adevărat.

— Nu mai este?

— Nu știu.

— Cred că ai fi mai potrivit acolo și cu toate că aici îmi ești foarte de folos, voi interveni în acest sens.

Maigret, cu un nod în gât, nu rosti nici un cuvânt. Făcea nazuri. De fapt, tot le mai purta pică; tuturor; comisarului Le Bret, familiei Bendreau, indivizilor de la Siguranță, poate și lui Guichard, asupra căruia revărsase o parte din venerația pe care o avea pentru tatăl său.

Și Guichard, totuși...

Simțea el pe undeva, la modul obscur că, pînă la urmă, ei au dreptate. Un scandal n-ar fi servit la nimic. Oricum, Lise Gendreau ar fi fost achitată.

Și atunci?

De fapt era supărat pe viață și n-avea dreptate. Pentru că n-o înțelegea. Dar nici să se lase cumpărat nu înțelegea. Și nu voia să-i datoreze ceva lui Le Bret.

— Voi aștepta să-mi vină rîndul, izbuti el să murmure. A doua zi fu chemat la Quai des Orfevres.

— Tot supărat, dragul meu? îl întrebă șeful cel mare punîndu-i mîna pe umăr.

Nu se putu stăpîni să nu-i azvîrle repede, cam furios, și cam puștește:

— Lise Gendreau l-a omorît pe Bob.

— Tot ce se poate.

— Știați?

— Bănuiam. Dacă ar fi fost vorba de fratele ei, Louis nu s-ar fi sacrificat.

Ferestrele care dădeau spre Sena erau deschise. Remorcherele, trăgînd șirul de bărci, sunau din sirene și își aplecau coșurile înainte de a

ajunge sub pod.

Tramvaie, autobuze, trăsurile de piață, taxiuri treceau fără conținere pe podul Saint-Michel, iar femeile îmbrăcate în rochii de primăvară ofereau străzii o notă veselă.

— la loc, dragul meu.

Lecția pe care a primit-o în ziua aceea, părintește, nu figura în manualele științifice ale poliției.

— Înțelegi? Să faci cât mai puțin rău cu putință. Cui i-ar fi folosit?

— Adevărului.

— Care adevăr?

Și șeful cel mare trase concluziile:

— Aprinde-ți pipa, că s-a stins. De luni... intri ca inspector în brigada comisarului Barodet.

Maigret n-avea cum să știe că într-o zi, peste 22 de ani, o va reîntâlni pe Lise. Sub alt nume însă — aristocratic și italianesc — acela al bărbatului ei. Și nici că ea îl va primi în biroul veșnic neschimbat al cafelei Balthazar — pe care Maigret nu-l știa decât din spusele unui anume Dede -unde va face, în sfârșit, cunoștință cu portretul bătrînului, aflat în același loc. Ca pe vremuri...

— Domnule comisar... Comisarul era el.

— Cred că e inutil să-ți cer să fii discret... Siguranța, pe vremea aceea, nu se mai numea așa, ci Poliția judiciară.

Și va fi vorba despre o chestiune care în limbaj administrativ se cheamă "Cercetări în interesul familiilor".

— Fiica mea a moștenit, din păcate, caracterul tatălui ei...

Lise... Lise era calmă și rece, asemeni bătrînului Balthazar, al cărui portret în mărime naturală trăia în spatele fotoliului.

— Fiica mea a fost sedusă de un individ fără scrupule, care a dus-o în Anglia, unde a obținut o autorizație de căsătorie. Or, nu trebuie cu *nici un chip*... ca...

Nu, acum n-avea cum să știe că va mai avea o dată prilejul să țină în mâinile sale onoarea familiei Balthazar.

Acum avea 26 de ani. Era grăbit să împărtășească vestea soției sale.

— Intru în brigada șefului.

Dar n-a avut parte să-i comunice noutatea chiar imediat. Justin Minard îl aștepta în stradă.

— Vești proaste?

— Veste bună. Am fost avansat.

Flautistul părea mai emoționat ca el.

— Pleci de la Comisariat?

— De mâine chiar.

— Bem un păhărel!

La *Braseria Dauphine* — doi pași de chei — inspectorii își degustau paharul cel de toate zilele, fără a-i lua în seamă pe noii veniți care consumau cu voluptate vinul spumos, strălucitor.

Cîteva zile încă și... Și va cunoaște măcar pe cîteva dintre ei. Și el — Maigret — va fi egal între egali... Va intra aici ca la el acasă, chelnerul o să-i spună pe nume și va ști cu ce să-l servească.

Cînd s-a întors în seara aceea acasă, era turtă. De zece ori a fost condus acasă de flautist, pe care, la rîndul lui, îl conducea înapoi pînă la colțul străzii.

— Nevastă-ta... mormăia Maigret.

— Nu contează.

— Da' nu trebuie să te duci.... acolo... la salonul tău de dans?

— Care salon?

Urcînd scările, făcu oarecare zgomot. Apoi, cînd deschise uşa, vesti cu gravitate:

— Salută-l pe noul inspector din brigada şefului.

— Unde ți-e pălăria?

Ducîndu-şi mîna la cap, constată că şi-a uitat pălăria în oraş.

— Asta e femeia!... Şi bagă de seamă, bagă bine de seamă... pentru că e foarte important... foarte important, auzi?... Nu că ar fi intervenit comisarul... Erau de mult cu ochii pe mine, şi eu nu ştiam... Ştii cine mi-a spus?... şefu' ăl mare... mi-a zis... Nu pot să-ţi repet tot ce mi-a spus... da-i un părinte... Un părinte-nţelegi?... Un...

Atunci doamna Maigret s-a repezit să-i aducă papucii şi să-i pregătească o cafea. Tare.

Octombrie 1948